

СВЯТОТО ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЛУКА

Автор и дата на написване:

Авторът на това Евангелие е Лука, лекар по професия. Приемайки християнството, бившият езичник Лука се превръща в един от ревностните му разпространители и съподвижници на апостол Павел (Кол. 4:11-14). Книгата е написана между 60-65 г. сл.Хр.

Тема:

Лука описва най-важните етапи от живота и служението на Исус Христос в едно боговдъхновено повествование, като се противопоставя на лъжливите доводи против християнството. Под ръководството на Святия Дух, използвайки писмени свидетелства и разкази на хора, очевидци на живота и събитията в служението на Исус, Лука посочва целта на това Евангелие, а именно потвърждаването на цялата им достоверност (1:1-4).

Съдържание:

1. Младенчество, детство и юношество (1:1-2:52)
2. Подготовка за служение (3:1-4:13)
3. Служение (4:14-21:38)
4. Арест и съд (22:1-23:25)
5. Разпятие и погребение (23:26-56)
6. Възкресение и явяване след възкресението (24:1-53)

Шоро 1

1:1-4 „Англипе“

1 Соскето бут мануша те чхинен калярдопе со ачхило перфектогиндо букипе машкар аменде,
2 сарто аменге прединдо околendar, колато най-англе дикхне пескире якхенца тай сервис е пхеряса,
3 тай манге дикхинило лачхес, кана предиккхълъм тай сикълъм, саро англунетар, та те рамосарав туке баро Теофило,
4 та те джанес чачипнасте адавкха, ковато сине уляс синдило.

О Захария тай и Елисавета

5 Ко диеса е Джутесконе тхагаресте о Иродас сине иекх рашай алаваса Захария Авиевскотар купате, тай пескире ромняса сине таро Аароноске родостар, тай ой алаваса Елисавета.

6 Тай дуенге сине чачуне англал Дел, тай пхиренас би безехале са ле Девлеске припхендя тай закона.

7 Нума на сине чхаворе палдова и Елисавета сине чучи, тай о дуй жене сине уле бут пхуране пир берша.

1:8-25 „И вяста пал биандипе о Йоанос Баптисто“

О Захарияс тай о Ангелос

8 Тай кана рашайпе англал Дел пескере бути нумено леско дружина;

9 са сине традициатар о рашайпе, леске пело пес жребие те дел ке Девлескоро храмо тай те покадинел.

10 Тай ко кадинеласко часо састо дуняс сине аври рухилапе пес.

11 Тай сикавдило пес о Девлескоро ангело, тергьолас чачотар риг олтарестар.

12 Тай о Захари кана дикхляс лес лалоросаиле, тай дяс пес дараило.

13 Нума о ангелос вакергяс леске: Ма даран Захария, соскето теро рухипе си ашундо, тай тери ромни и Елисавета ка бианел туке чхавес, кате ка деса о алав леске Йоано.

14 Тай ов ка овел туке радима, тай бут жене ка радуиме лескоро бианипе.

15 Соскето ка овел баро ангало Девел тай мол тай тхарди пибе най те пиел, тай ка авел пхердо Светоне Духеса панда лестар дай сар ов биандело.

16 Тай ка иринел буте женас таро Израелескире чхавен пал Девел, ленгоро Дел.

17 Тай ов ка авел англал Лес, ле духоса тай ле зоряса Илияс, та те иринел е иле е даденгере пе чхавенде, тай о бигогяне ле гогапе ле чачуне, та те кхерен е ле Девлески гудлипе чаче мануша.

18 Тай о Захарияс пхуця ангелоске: Состар ка пинжарав манге кава? Соскето ме сиом пхуро, тай ме ромни си пхури берша.

1:1-4 „Въведение“

Всички дванадесет, както и седемдесетте ученици, така и жените, съпровождащи Исус и учениците Му, а и онези, на които служели, са очевидци „от началото“, което Лука иска да предаде и на други (1:2; Йоан 1:14; 1Йоан 1:1-3). Теофил („Божий приятел“) приема християнството, но се нуждае от по-задълбочено познание на това, в което е вече наставен (1:4).

1:5-25 „Вестта за раждането на Йоан Кръстител“

Захария и Елисавета не са просто законници, но искрени в своя постоянен стремеж да се покланят пред Бог (ст. 6). Бог често довежда хората до ситуация, така че, когато настъпи избавление, да оценят Неговото могъщество и сила, посредством личен опит (Лука 1:37). В служението „време на кадене“ (1Лет.24:10,19) свещеникът се молел за прощение

1 Глава

1:1-4 „Въведение“

1 Понеже мнозина предприеха да съчинят повест за напълно потвърдените помежду ни събития,

2 както ни ги предадоха очевидците и служителите на словото, били от самото начало,

3 така и аз намерих за добре, след като проучих всичко отначало, точно и в ред да ти пиша, почтени Теофиле,

4 за да познаеш достоверността на словото, в което си поучаван.

Захария и Елисавета

5 В дните на Ирод, цар Юдейски, имаше един свещеник от Авиевия отряд, на име Захария, а жена му бе от Ароновия род и името ѝ бе Елисавета.

6 И двамата бяха праведни пред Бога, ходейки непорочно в Господните заповеди и наредби.

7 Но те няхаха чадо, понеже Елисавета беше неплодна и двамата бяха в напреднала възраст.

1:8-25 „Вестта за раждането на Йоан Кръстител“

Захария и Ангела

8 И по реда на отряда си Захария служеше Богу,

9 по обичая на свещениците и по жребий му се падна да влезе в храма Господен, за да покади;

10 а цялото множество народ се молеше отвън през време на каденето;

11 и яви му се Ангел Господен, стоящ отдясно до олтара за кадене;

12 и Захария, като го видя, смути се, и страх го обзе.

13 А Ангелът му каза: Не бой се, Захария, понеже молитвата ти бе чута и жена ти Елисавета ще ти роди син и ще го наречеш Йоан;

14 и ще имаш радост и веселие и мнозина ще се зарадват за раждането му;

15 защото той ще бъде велик пред Господа, вино и спиртно питие няма да пие, и ще се изпълни със Святия Дух още от утробата на майка си;

16 и ще обърне към Господа, своя Бог, мнозина Израилеви синове;

17 и ще върви пред Него в духа и силата на Илия, за да обърне сърцата на бащите към чадата и непокорните към мъдростта на праведните, за да представи на Господа предразположен народ.

18 И Захария попита Ангела: По какво ще узная това? Аз съм стар, а и жена ми е в напреднала възраст.

греховете на Израил и за изпълнението на неговата надежда-пришествието на Месия (1:8-12). Вестта, че Елисавета ще роди син, Йоан („благодатта на Йехова“), щяла да донесе не само лична радост на бездетното семейство (1:14), но и да стигне до всеки, за да бъде подготвен да приеме Господ (1:17; 2:32), чрез покаяние. Безстрашното мъжество на Илия във времената на отстъпление (3Царе17:1; 18:1-19,36-40) го превръща като символ на реформация и безкомпромисна верност към Бога. Подобно служение е необходимо и в дните на Йоан Кръстител (1Петр.1:10), чието идване и служение е предсказано (Ис.40:1-11; Мал. 3:1; 4:5,6). Приликата с Илия не се състои само в служението, т.е. безстрашно провъзгласяване на истината (3Царе 21:17-24; Мат.3:7-10), но също така в начина на живот (Мат. 3:4; 4 Царе 1:8), както и преследване (3Царе18:10; 19:2; Мат.14:10). Йоан отрече, че той не е лично Илия (Йоан 1:21).

19 О ангелос вакергяс леске: Ме сиом о Гаврил, тай ме тергяв ангало Дел тай сиом бичхалдо те лачивяста туке кава.

20 Тай, аке, ка ачхос мудо, тай нащи ка пхенес жи ко диес, кана на ачхол кава, соскетото ни пакян моро ворба колато ка ачхол жи ка пескиро диес.

21 Тай мануша ашугаренас о Захариес, тай чудисаиле пес, соске бут на джалас аври пес храмостар.

22 А кана иклило, нащине пхенел ленге, тай акхардя, кай дикхляс визиона андо храмос, ов керелас нишани тай ачхило мудо.

23 Тай кана гетосардя е диеса леско кердопе, ов гело песте кхере.

24 А палал адалкха диес и ромни лескери и Елисавета пхарисас тай гаравелас пес панч чхона, като вакерелас:

25 Кава кергяс манге о Дел ко диеса, кана дикхляс, та те изтховел мантар те ладж машкар е мануша.

1:26-38 „Гудливяста Исусескоро Биандипе“

26 А ки шовто чшон о ангелос Гаврило сине бичхалдо таро Дел ко Назарет, форо Галилейскотар,

27 паш иекх чшаи асайбили муршес алавеске Иосиф, таро Давидеско вица о алав и чшаякоро сине Мария.

Гудливяста

28 О ангелас ало паш лате пхендя: Бахтали чайе! О Дел туса! Ту сан бахтали жувлятар.

29 А ой бут даранили кана дикхенас лес тай гиндъолас таро пхерася лескере, соске о кава хоратиба.

30 Нума о ангелос вакергяс лаке: Мадара, Марио соскетото ту лилян Делвеско гудлипе.

31 Тай, аке, ту ка астарджас кхамни тай ка биянес чхавес, саво ту ка дес алав Исусес.

32 Ов ка авел баро, тай ка анавел пес Чхаво Найбаро, тай о Девел Дел ка дел Лес о тронос даденго Леско Давидеско.

33 Тай ка тхагаравенго упрал е Яковеско кхер са саре векос тай о Лескоро тхагарипе нанай те ресел лес.

34 Тай и Мария ангелоске вакергяс: Сар ка овел кавкха, бискай ме ни джингъом муршес?

35 Тай о ангелос вакергяс лаке: О Свято Духо ка авел упрал туте, тай и зоряса Барескоро ка презенса тут пал дава, Ковато ка биянгъовел ка овел свято, тай ка анавел пес Делвескоро Чхавес.

36 Тай, аке тери ендани и Елисавета, сави вакерелас бичхаворенгери, тай ой ко лакири пхурани берша, ачхол кхамни чхавесте тай кавкха си шовто чхунсте ла.

37 Соскетото Девел най кханчик Ов ка нащи керел.

38 А и Мария вакергяс: Аке и Девлески халаинка, мек те овел сар торо ворба. Тай о ангелос гелотар песке.

1:39-45 „И Мария таи и Елисавета“

39 Тай окола диеса и Мария ухтили таи гели сиго ки иек форо ки плайбе риг Юдейскотар,

40 тай дяс андо Захариеско кхер, тай диняс састипе и Елисавети.

19 Ангелът му отговори: Аз съм Гавраил, стоящ пред Бога и съм пратен да говоря с теб и да ти благовестя това;

20 и ето, ти ще млъкнеш и не ще можеш да говориш до деня, когато ще се сбъдне това, понеже не повярва на думите ми, които ще се сбъднат на времето си.

21 И народът чакаше Захария и се чудеше защо се бави в храма.

22 И когато излезе, не можеше да говори и те разбраха, че е видял видение в храма, а той им обясняваше със знакове и оставаше ням.

23 След като се изминаха дните на службата му, той се върна у дома си.

24 След тези дни жена му Елисавета зачна и се криеше пет месеца, като казваше:

25 Така ми стори Господ в дните, в които ме погледна милостиво, за да отнеме от мен човешките укори.

1:26-38 „Благовестяването за раждането на Исус“

26 А на шестия месец Ангел Гавраил бе изпратен от Бога в галилейския град на име Назарет,

27 при една девица, сгодена за мъж на име Йосиф, от Давидовия дом, а името на девицата бе Мария.

Благовещение

28 Ангелът влезе при нея и каза: Здравей, благодатна! Господ е с теб, благословена ти между жените.

29 А тя, като го видя, смути се от думите му и мислеше какъв ли е този поздрав.

30 И Ангелът ѝ каза: Не бой се, Марийо, понеже си придобила Божието благоволение;

31 ето, ти ще заченеш в утробата си и ще родиш Син и ще Го наречеш с името Исус.

32 И Той ще бъде велик и ще се назове Син на Всевишния и Господ Бог ще Му даде престола на баща Му Давида;

33 и ще царува над Яковия дом до веки и царството Му не ще има край.

34 А Мария каза на Ангела: Как ще бъде това, като мъж не познавам?

35 Ангелът ѝ отговори: Святият Дух ще дойде върху ти и силата на Всевишния ще те осени, затова и Свято, Което ще се роди от теб, ще се назове Син Божий.

36 Ето и Елисавета, твоята сродница, наричана неплодна и тя зачена син в старините си и е вече в шестия месец;

37 защото в Бога няма невъзможно.

38 Тогава Мария каза: Ето слугинята Господна, нека ми бъде според думата ти. И Ангелът си отиде от нея.

1:39-45 „Мария и Елисавета“

39 И като стана Мария през тези дни, скоро отиде в планинската страна, в Юдовия град,

40 и влезе в дома Захариев и поздрави Елисавета.

1:26-38 „Благовестяването за раждането на Исус“

Мария е девица от Назарет, сгодена за Йосиф, потомци на Давид (Мат. 1:6-16; Лука 1:27; Рим.1:3). За непорочното зачатие на Господ Исус Христос виж Комен. Мат. 1:18-25. Мария е наречена „благодатна“, което не означава, че може да дава благодат, да спасява, да бъде застъпник или ходатай, а както самият ангел Гавриил обяснява, че Господ е с нея (1:28). Спасението на човешките души е по благодат и се получава даром само в името на Единородния Божий Син Христос (Еф. 2:5-10). Ангелът провъзгласява обещанието, дадено в Бит. 3:15, чието изпълнение е в Исус (1:31-33). Божията любов е толкова голяма, че даде Своя Син да приеме човешка природа (Йоан 1:14), да се роди от жена (Гал. 4:4), да остави славата и да

смири Себе Си до кръстна смърт, за да ни изкупи от смъртта и ада. Вестта за бременността на неплодната Елисавета уверява още повече девойката Мария да приеме с кротък и смирен дух, че за Бога няма невъзможни неща (1:36-38). Усилията на някои да опозорят Мария или опитите на други да я възвеличат и боготворят са в противовес със Свещените Писания.

1:39-45 „Мария и Елисавета“

Ангелът казва на Мария за Елисавета (1:36), но Елисавета не знае нищо все още за срещата му с Мария (1:41-43). Павел провъзгласява, че само чрез Божия Дух можем да наречем Исус – Господ (1Кор. 12:3). Подобна изповед на вярата е изразена от Петър, като Божие откровение (Мат. 16:16,17).

41 Тай кана Елисавета шунгяс е Мариякери састипе, о чхаворо кхелгяс андо лаке воги, тай и Елисавета пхердили Святоне Духоса,

42 тай циписардя зоралеса гласо: Ту сан бахтали жувля-тар. Бахтало биато со си тере пер!

43 Нума катар си кава и дай мери Девлеско ало паш манде?

44 Соскето, стразо палал ресел о гласо тери састипе жи ки мере каненде, о чхаво кхелгяс радуимаса андо моро пер.

45 Тай бахтали си окоя колато апакиянили, кай ка овел о пхерясатар лаке Девлесатар.

1:46-56 „Мариякери ловусардили гили“

46 Тай и Мария вакергяс: Бариндос моро воги Девлес.

47 Тай радусаило пес моро духо андо Дел моро Скепитор.

48 Соскето дикхляс пе миласа тай, аке канатар саворе родос ка овел ман бахтали.

49 Соскето о Зоралеско кергяс барипен ащал манге; тай о свето си Лескоро алав.

50 Тай родо пердал родовя, Лескере мила си упрал окол-ленде колато даране Лестар.

51 Кердяс баре бука Пере пикендар чхивгяс бариканен иленца.

52 Ухлявгяс барен троностар ленгере, нума ваздингяс е пачивален.

53 Е бокхален чалякердя гудлипнаса, е барвален лиляс чуче.

54 Ле пхагенца Израиляс о чаво Пере, гъндияса Леско мила.

55 Сарто сине вакердо амаре папуенге; о Авраамос, тай лескоро вица жи ко агор.

56 Тай и Мария бешелас леса паше трин чхуна тай гели пес пескиро кхересте.

1:57-66 „Йоанеско биандипе“

57 Тай пхердило пес е вряма и Елисавети те биянгяс тай биянгяс чхавес.

58 Тай е комшиес тай о енданя лакере, кана ашундя кай о Девел сикавгяс бари мила лакере, радуиненас ласа.

59 Тай андо охто диеса али те чшинен сунети о чхавес: Тай мангенас те алавенас дадеско алав Захариес.

60 Нума о дай лескери вакергяс: Ма, ка алавел пес Йоано.

61 Тай вакерде: Никонес нанай торо родостар савесте ала-вел пес дасаво алавеса.

62 Тай пхучля вастенца лескоро дадес, сар мангел те ала-вел пес.

63 А ов мангяс палори тай рамосардяс: Лескоро алав си Йоанос. Тай саворе зачудисаиле пес.

64 Тай стразо отпхутердо пес лескоро муи, тай лескери чиб отпхандяле тай лиляс те вакерел, тай ашарел Девлес.

65 Тай дараипе лиляс саре комшиес; тай састо плаиба риг ки Юдея вакердя пал дава.

66 Тай саворе, саве ашундя дава, тховдяс пе илесте, тай вакеренас: Саво ка овел адавкха чхаво? Тай о Девлескоро вас сине леса.

41 Когато Елисавета чу поздрава на Мария, младенецът заигра в утробата ѝ и Елисавета се изпълни със Святия Дух,

42 извика с висок глас: Благословена си ти между жените и благословен е плодът на утробата ти!

43 И откъде ми е това, да дойде при мен майката на моя Господ?

44 Защото, щом гласът на твоя поздрав достигна до ушите ми, младенецът радостно заигра в утробата ми.

45 И блажена е, която е повярвала, понеже ще се сбъдне казаното ѝ от Господа.

1:46-56 „Хвалебствената песен на Мария“

46 И Мария каза: Душата ми величае Господа,

47 и духът ми се зарадва в Бога, Спасителя мой,

48 загдето Той милостиво погледна унижеността на слугиня-та Си, защото ето, отсега ще ме облажават всички родове;

49 загдето Силният ми стори велико нещо и свято е името Му;

50 и Неговата милост е из род в род за онези, които Му се боят;

51 Извърши мощно дело с мишците Си, разпръсна горде-ливите по сърце;

52 Свали силни от престоли и въздигна смирени;

53 Гладни изпълни с блага, а богати отпрати празни;

54 Взе под закрила Израеля, чадото си, като си спомни милостта,

55 както говори на отците ни, към Авраам и потомството му навеки.

56 И остана Мария с нея около три месеца и се върна у дома си.

1:57-66 „Раждането на Йоан Кръстител“

57 И настана време за Елисавета да роди и тя роди син.

58 И чуха съседите и роднините ѝ, че Господ възвеличил милостта Си към нея и се радваха с нея.

59 На осмия ден дойдоха да обрежат детенцето и искаха да го нарекат Захария, по името на баща му.

60 Но майка му проговори: Не, ще се назове Йоан.

61 Но те казаха: Никой няма в рода ти, наречен с това име.

62 И кимаха със знаци на баща му как би искал да го нарекат.

63 Той поиска дъсчица и написа: Йоан му е името. И всички се почудиха.

64 И веднага се развързаха устата и езикът му и той проговори, благославяйки Бога.

65 И обхвана страх всички, живеещи около тях и разказ-ваха за всичко това по цялата планинска страна на Юдея.

66 Всички, които чуха, сложиха това на сърцата си и каз-ваха: Какво ли ще бъде това дете? И ръката Господна бе с него.

1:46-56 „Хвалебствената песен на Мария“

Песента на Мария (46-55 ст.) е химн за възвеличаване на Господа, изпълнен с дух на смирено поклонение, благодарност и възхваляване на силата, святостта и благодатта Божия. Той отразява нейните лични чувства и преживявания, в резултат на размисленията от вестта на ангел Гавриил (46-49 ст.), т.е. тя е избрана и почетена пред другите жени, осъзнавайки, че и тя, както всички хора, се нуждае от Спасител.

1:57-66 „Раждането на Йоан Кръстител“

В момента, в който Захария написва името на детето, неговата реч се възстановява (1:64). За разлика от последните му думи на съмнение, неговите първи думи са израз на вяра и Божия прослава (1:18). Понякога мълчанието донася духовна полза. Тогава, когато всеки друг глас „млъква“, очаквайки в тишина и смирение пред Бога, може да се разпознае и чуе гласът Му по-добре.

1:67-80 „О Захарякиро гили“

67 Тай лескере дадес о Захарияс пхердило о Свето Духоса тай дяс профето:

68 Бахтало о Девел, Дел, Израилеско, соскето ало тай кергяс киндипе Пере манушенде.

69 Тай ваздингяс аменге шинг скепиме кхо кхер е Давидеско Поро слугенго.

70 Тай сарто си пхендо е моса пе Пере светоне пророка бут берша на палпале.

71 Скепиме аме душманотар таро васта саворе кодоленгере ни мангена,

72 та те керел милапе амаре даденде, тай риперел пескири Свенто завето;

73 и совлипе ковато диняс песте е амаре папуске Аврамоске.

74 Та те аракхел амен вастендар амаре душмандар, та те акхандас би даракиро Леске.

75 Святиба тай чачипе ангал Лесте пир саре амаре диешеса траиенге.

76 Тай ту чхаворея, пророкос е Найучшоске ка алавес тут; соскето ка пхиреса ангало ле Девлеско та те лашарес Леско дром.

77 Та те дес Лескере мануша те пенджарен о скепиме тай те иертил ленгере безеха.

78 Ащал бари милипе амаро Дел, конес явине цибринел упрал, амен.

79 Те цибринел е бешленге ко тунярико тай ко вушалин марибнаске гадал кай те отпутрес амаре чанга ко дром паческе.

80 А о чхаво бароляс тай ачхолас зораяко пе Духо тай сине кй пуста жи кхо диеса кана сикавдило песке Израиленге.

Шоро 2**2:1-7 „О биандипе е Скепиторос о Исус“
Матей 1:18-25**

1 Тай анде окола диеса иклистило ордина таро Цезари Августос, те гинен пес састо тхем.

2 Давкха гиндипе сине англуно сарто о Квириний гумилас анди Сирия.

3 Тай саворе джанас те рамон пес, секон пере форосте.

4 Тай цардяс о Иосиф Галилея тар форо Назарет савото си анди Юдея андо Давидеске форесте, ковато бушолос пес Витлеем, соскето ов сине катар кхер тай вица Давидеске

5 та те рамол пес е Марияса, сави сине асайбе ашал леске, тай сави сине кхамни.

6 Тай кана сине отхе, авили лаке доба те бияндел.

7 Тай биянгяс пере англуне Чхавес, пакярдяс Лес тай тховгяс Лес ко ялес, соскето насине ленге тхан ко ан.

2:8-20 „Е Ангеля тай и вястта жи ке чаравне“

8 Тай анди кая риг сас чаравне саве ратоненас ко алиджа, тай аракхенас пе бакрен ират.

9 Тай, аке, ангелос е Девлеско сикавдило машкар ленде, тай Девлескоро барипе цибринен ленде, тай он бут дарандиле.

10 Тай о ангелос вакердяс ленге: Ма даран, соске, аке, ме

1:67-80 „Песента на Захария“

67 И Захария, баща му, се изпълни със Светия Дух и прокува, казвайки:

68 Благословен Господ, Израелевия Бог, загдето посети и извърши изкупление на Своя народ;

69 и издигна за нас в дома на Своето чадо, Давида, рога на спасение,

70 като възвести чрез устата на своите свети пророци от века;

71 спасение от враговете ни и от ръцете на всички, които ни мразят;

72 за да прояви милост над бащите ни и да си спомни светия Си завет;

73 клетвата, с която Той се закле на отца ни Авраама;

74 за да ни даде, след като ни избави от ръката на враговете ни,

75 безстрашно да Му служим в святост и правда пред Него през всички дни на живота си.

76 И ти, детенце, ще се наречеш пророк на Всевишния, понеже ще вървиш пред лицето на Господа, за да приготвиш пътищата Му,

77 и да дадеш на народа Му да познае спасението чрез опрощение на греховете им;

78 поради великото милосърдие на нашия Бог, с което ни посети зора свише,

79 за да осияе стоящите в тъмнината и смъртната сянка и да насочи стъпките ни в пътя на мира.

80 И детенцето растеше и крепнеше духом и остана в пустинята до деня, когато се яви на Израеля.

2 Глава**2:1-7 „Раждането на Спасителя Исус“
Матей 1:18-25**

1 И в онези дни излезе заповед от цезаря Август да се направи преброяване по цялата земя.

2 Това преброяване бе първо, откакто Квириний управляваше Сирия.

3 И всички отиваха да се записват, всеки в своя град.

4 Тръгна и Йосиф от Галилея, от града Назарет, Юдея, за града Давидов, наречен Витлеем, понеже беше от дома и рода Давидов,

5 за да се запише с Мария, сгодена за него и беше непразна.

6 И когато бяха там, дойде й време да роди;

7 и роди своя първороден Син, пови Го и положи в ясли, защото нямаше място за тях в странноприемницата.

2:8-20 „Ангелите и вестта до овчарите“

8 В същата тази страна имаше овчари, които ношуваха на полето и пазеха нощна стража при стадата си.

9 И ето, ангел от Господа се яви пред тях и славата Господня ги осия и се изплашиха твърде много.

10 И Ангелът им рече: Не бойте се, ето, благовестявам ви

1:67-80 „Песента на Захария“

Песента подчертава, че през времето до раждането на Йоан, Захария изучава старателно пророчествата за раждането на Месия и служението на Неговия предвестник Йоан (ст. 70). Задачата на Йоан Кръстител е да приготви сърцата и мислите на народа, призовавайки към покаяние, че Исус от Назарет е действително обещаният Месия, в Когото има прощение на греховете (1:76-79).

2:1-7 „Раждането на Исус“

Йосиф и Мария се подчиняват на императорската заповед за записването, тръгвайки за Витлеем, като по този начин се изпълнява пророчеството относно месторождението на Христос (Мих. 5:2). Поради многото хора, дошли във Витлеем за записването единственото място, където могли да пренощуват Йосиф и Мария, е оборът на една гостилница.

вакерава гугливястя туме баро радима, сави ка овел саворе манушенге;

11 соскето авдиес бияндило туменге андо Давидескоро форо Скепитор, Саво си о Христос о Девел.

12 тай аке тумаре нишани: Ка аракхен о Тернорес палярдо, пашло ки яслеса.

13 Тай стразо сикавдиле е ангелоса бут девлескере стратя аракхле пес саве е ловудисаренас е Делвес, тай вакеренас:

14 Глория е Девлеске андо учипе, тай ки пхув пача машкаро мануша савенде си Лескоро гудлипе.

Е Чаравне андо Витлеем

15 Тай кана ангеля гелетар песке лендар ко дел, е чаравне пхенде иекх иекхеске: Те джас андо Витлеем, тай те дикхас со ачило, савото о Дел сикавгдяс аменге.

16 Тай але сиго, тай аракхле е Мария тай е Иосифес, тай е Тернес пашло анде яслес.

17 Кана дикхле пхендле адава со сине пхендо е Тернеске.

18 Тай саворе саве шунде, чудисаиле пес одолеске, со пхендле ленге е чаравне.

19 И Мария гаравелас са калка ворбес, тай тховелас андо пе илесте.

20 Тай е чаравне ирисале, лувидивас, баряренас е Девлес са соске со шунде тай дикхле, сарто сине вакердо ленге.

2:21-40 „Сикавдипе О Исус Христос андо храмос“

21 Тай кана пхердиле охто диеса тай требулас те керел сунети е Чхаворес, дине Леске алав Исус, пхендо ангелотар англал Пескоро дай те камнъл.

22 Тай кана пхердиле е диеса лаке шужарипнаске пердал Моисескоро ордина анде Лес ко Ерусалимос, та те сикавен Лес ангал о Девел;

23 сарто си рамоме ко Делвескоро законос, секо англуно муршоро те овел светон о Девлеске;

24 тай те ден курбано, сарто си пхендло андо Девлескоро законос дуй гургулицес вай дуй голубуря.

О Симеонс

25 Озаман, аке, исине иекх мануш ко Ерусалимос савото алавеса Симеон; тай кавкха мануш сине чачуно тай гудлочачуно, тай ажарелас о параклетос Израиленго; тай о Свето Духо сине па лесте.

26 Тай леске сине сикавдо таро Свето Духо, кай най те дикхел мерибе англал те дикхел е Христос е Девлеско.

27 Тай авило пердал Духо ов авел андо храмос тай кана дад тай дай андине е терне Исусес, та те керен Леса сарто си традиция закононенде,

28 ов ляс Лес пе ангаляте барярдас Девел тай пхендя:

29 Акана Владико, отмукек Тере аргатес пачеса, пир Торо ворба:

30 соскето мере якха дикхле Торо скепипе.

31 Ковато кергян ангал о муй саре манушенде;

32 Цибрипе те ведярел е биджуте, тай глория Тере ману-

голяма радост, която ще бъде за всички човеци;

11 защото днес ви се роди в Давидовия град Спасител, Който е Христос Господ;

12 и ето ви знака: Ще намерите Младенеца повит, лежащ в ясли.

13 И внезапно с Ангела се яви многобройно небесно войнство, което хвалеше Бога и казваше:

14 Слава на Бога във висините и на земята мир между човеците, в които благоволи.

Овчарите във Витлеем

15 Когато Ангелите си отидоха от тях на небето, пастирите си казаха един други: Да идем във Витлеем и да видим случилото се там, за което Господ ни изяви.

16 И дойдоха бързешком и намериха Мария и Йосиф и Младенеца да лежи в яслите.

17 Като видяха, разказаха какво им бе известно за Младенеца.

18 И всички, които чува, учудиха се на това, което им разказаха овчарите.

19 А Мария пазеше всички тези думи, като ги слагаше в сърцето си.

20 И пастирите се върнаха, славейки и хвалейки Бога за всичко чуто и видяно, както им бе казано.

2:21-40 „Представянето на Исус Христос в храма“

21 Като се изпълниха осем дни, за да бъде обрязан Младенецът, дадоха Му името Исус, наречено от Ангела преди да бъде зачат в утробата.

22 А когато се изпълниха дните на очистението, според Мойсеевия закон, донесоха Го в Йерусалим, за да Го представят пред Господа,

23 както е писано в закона Господен, всяко мъжко, отварящо утроба, да бъде посветено Господу;

24 и да принесат жертва според казаното в закона Господен, две гургулици или две гълъбчета.

Симеон

25 Тогава имаше в Йерусалим човек, на име Симеон и той бе праведен и благочестив и чакаше утехата на Израел и Святият Дух бе на него.

26 Нему бе открито от Святия Дух, че няма да види смърт, докато не види Помазаника Господен.

27 И дойде в храма чрез Духа. И когато родителите донесоха Младенеца Исус, за да извършат според обичая на закона,

28 той Го прегърна, благослови Бога и каза:

29 Сега Владико, отпускаш слугата си с мир, според думата Си;

30 защото очите ми видяха спасението,

31 което си приготвил пред лицето на всички народи,

32 светлина за просветление на езичниците и слава на

2:8-20 „Вестта до овчарите“

Знакът, даден на овчарите от ангелите, е за да разпознаят новороденото Бебе, което не отговаряло на техните очаквания, относно възвишените им идеали за Месия (ст. 12). Песента на внезапно появилото се множество ангели изразява Божия план за спасение на човечеството чрез това Дете (ст. 13,14). Христос Е възплъщение на Божието благоволение към човечеството. Мария не само помни думите на Гавриил, но ги сравнява със свидетелствата на овчарите, размишлявайки за различните случаи, свързани с раждането на Исус (2:19).

2:21-40 „Обрязването и посвещението на Исус“

Исус е обрязан на осмия ден от Неговото раждане, с което се изпълнява заветът, сключен с Авраам (Бит. 17:12; Рим. 4:11), както и изискванията на закона, даден чрез Мойсей (Лев. 12:3; Гал. 4:4). Симеон е благочестив и искрен в отношенията си към Бог. В 29 и 30 ст. Симеон говори относно Месия какво означава за него лично, а в 31 и 32 ст. за всички хора. Подобно на всички други юдеи, Мария се надява, че Исус ще царува на трона Давидов, но Бог в милостта Си ѝ съобщава какво я очаква, имайки предвид кръстната Му смърт (ст. 34,35). Постоянното присъствие на Ана в храма красноречиво говори за нейната любов към Бог (2:37). Нейният живот е всецяло посветен в служба на Бога (1Тим. 5:5).

шенге Израил.

33 А о Йосиф тай и дай Лескири чудисале пес дава, ко пхендило пес ашал Леске.

34 Тай о Симеон бахтардяс, тай вакергяс е даке Лескири и Марияке: Аке, кава си тховдо те перенаске тай ущимаске бутенге ко Израил, тай нишани, мамуй савесте.

35 тай туке чхури ка посавел ко воги тут, та те сикавгьон со гиндипе буте иленде.

Анна е Фануилескири

36 Отхе сас и Анна Фануилескири профеторка катаро Асировско родос, савито реслясас баро пхуранипе, сарто траисардясас пе ромеса евта бреша, палал почаипе.

37 Тай сине пхивли састе охтовардеш тай цар бреша, сави ни оциделас пес тар храмос, кате ират тай диес канделас е Девлеске бихамаса тай рхугимаса.

38 Тай анди а кая время ой авили паше, лувудил ла о Дел, тай вакерелас Леске саворенге одоленге ужакеренас савете киндипе андо Ерусалим.

2:39,40 „Ирисаипе андо Назаретос“

39 Тай като керде са со си ангало Девлеско законос исавиле андо Галилея ко пере форосте Назарет.

40 А о Чхаворо баролас, тай зоравелас андо духо, пхердолас гогыся, тай о Делвескоро гудлокердо сине упрал Лесте.

2:41-52 „Андо о кхер Моро Дадеско“

41 Секо бреш о дат тай дай Лескере джанас ко Ерусалимос ко фиеста и пасха.

42 Тай кана ачхило дешудуй бреш, вон геле ко Ерусалимос сарто традиция ко празникос,

43 тай кана ириненас пес палал икалде о диеса, о Чхаво о Исус ачхило ко Ерусалимос, о Йосиф тай и Лескере дай ни акхарде дава.

44 Сарто гинденас кай Ов пирелас манушенцар, накхле иек диес дром, кана роденас Лес машкар о енданя тай и пенджарде.

45 Тай кана ни аракхле Лес, ирисале пес андо Ерусалимос те роден Лес.

46 Тай палал трин диеса аракхле Лес андо храмос, те бешел машкар е законосикавде шунелен лен тай те пучлен лен.

47 Тай саворе, колато шуненас Лес, чудисаиле Лескере гогыте тай Лескере ирибмаске.

48 Тай като дикхле Лес дивисаиле, тай Лескери дай вакергяс: Мо чхо, соске керган аменге гадал? Аке то дад, тай ме бут мучисайлям Те родас тут.

49 Тай Ов пхендяс ленге: Соске роден Ман? Ни жаненас ли кай требул те овав ко кхер Мере Дадеско?

50 Нума он ни акхарде и vorba, Леске.

51 Тай цардяс ленца, тай ало андо Назарет, тай шунелас лен. А Лескери дай гаравелас саворе ворбес андо по ило.

52 А о Исус барьолас тай гогыряверелас, андо Дел тай манушестар.

Твоя народ, Израиля.

33 А Йосиф и майка Му се чудеха на казаното за Него.

34 И Симеон ги благослови и каза на майка Му, Мария: Ето, Този е поставен за падане и ставане на мнозина в Израеля и за предмет на противоречия;

35 И на теб самата меч ще пронизе душата, за да се открият мислите на много сърца.

Ана Фануилова

36 Там бе и Ана Фануилова, пророчица от Асирово коляно, достигнала до дълбока старост, като бе живяла с мъжа си седем години след девството си;

37 тя бе вдовица на около осемдесет и четири години и не се отделяше от храма, служейки Богу с пост и молитва денем и нощем.

38 И в това време, тя се приближи, като славеше Господа и говореше за Него на всички, които очакваха изкуплението в Йерусалим.

2:39,40 „Завръщане в Назарет“

39 И когато свършиха всички според закона Господен, върнаха се в Галилея, в своя град Назарет.

40 А Младенецът растеше и крепнеше духом, като се изпълваше с мъдрост; и Божията благодат бе върху Него.

2:41-52 В дома на Отца Ми

41 Всяка година родителите Му ходеха в Йерусалим за празник Пасха.

42 И когато Той стана на дванайсет години, те отидоха в Йерусалим по обичая на празника;

43 и когато се връщаха, след свършване на дните, детето Исус остана в Йерусалим; а Йосиф и майка Му не забелязаха това.

44 Като мислеха, че Той върви с групата, изминаха един ден път и Го търсиха между роднини и познати;

45 и като Го не намериха, върнаха се в Йерусалим и Го търсеха.

46 Подир три дни Го намериха в храма, да седи между учителите, да ги слуша и пита;

47 и всички, които слушаха, се удивяваха на разума Му и на отговорите Му.

48 и като Го видяха, смаяха се; и майка Му каза: Сине, защо ни направи така? Ето, баща Ти и аз твърде много се измъчихме да Те търсим.

49 Той им рече: Защо ме търсите? Не знаехте ли, че Аз трябва да съм в дома на Отца Ми?

50 Но те не разбраха думите Му.

51 Той тръгна с тях и дойде в Назарет и им се покоряваше. А майка Му пазеше всички тези думи в сърцето си.

52 А Исус растеше и преуспяваше в мъдрост и в благоволение пред Бога и хората.

2:39,40 „Завръщане в Назарет“

Това място в Писанието, както и 2:41-52, обхваща детския, юношески и младежки период от живота на Исус до започване на общественото Му служение (3:23). Човешката личностна природа на Христос се развива естествено, както при всички хора, но с изключение на факта, че Той никога не отстъпва на греха. Това ясно свидетелства както за човешката Му природа, така и за Неговата съвършена Божественост.

2:41-52 „Момчето Исус в храма“

Споменаването за Йосиф, като един от „родителите“ на Исус, в никакъв случай не отрича свръхестественото Му зачатие (виж ком. Мат.1:18-25).

По време на Своето детство Исус се нуждае от бащинската грижа на Йосиф и му се подчинявал, така както всеки юноша е длъжен да се отнася към родителите си (Лука 2:51). Празникът на Пасхата е в памет на еврейското избавление от египетско робство, което е преобраз на Исус-Божиего Агне (Изх. 12; 23:15; 1Кор. 5:7). В храма всички са удивени от мъдростта на Исусовите отговори и превъзходството над равнините в разбирането на пророчествата (2:47). Исус знае не само „буквата“ на закона, но и духа на Свещените Писания. Той потвърждава ясно, че Бог на небесата е Негов Отец, провъзгласявайки за пръв път в живота Си, че е Божият Син (ст. 49,50). Макар че Христос осъзнава връзката с небесния Отец, Той не нарушава чувството за отговорност към Неговите земни родители (2:51).

Шоро 3

3:1-20 „Кхалесаве Йоанес Баписто о Англално“ Матей 3:1-12; Марк 1:1-8 тай Йоан 1:19-28

1 Ко декапанченго бреш тхагарипнаскоротар о Тиверия Кесарос, кана о Понтиос Пилатос сине хулай ки Юдея, а о Ирод шартохулай андари Галилея, тай о лескоро пхрал Филипос шартохулай ко Итурейско тай о Трахонитоско тхем, тай Лисаниас шартохулай анди Авилиния,

2 ки англалрашаега Аннас тай Каиафас, Делвеско ворба авили карик Иоанес о Захарескоро чхаво анди пуста.

3 Тай пхирдас труял пе састоне о Иорданско тхем ворбилас иертимос, болимос тай иертимос безех;

4 сарто си рамоме андо о лил е ворбенца о профетоске Исая: „Гласо, ковато ципимос анди пуста ковато пхенел: Лашарен о дром е Девлеско, керен чачуно о Лескоро друмурия.

5 Секо телунотем ка пхергьол, тай секо плаин тай учшипе ка цикнъл, е бангипе ка авен ворта, тай е бичаче дрома ка авен равна;

6 тай секо стато ка дикхел о Девлескоро скепима.

Причшибе

7 О Иоанос вакерел е манушенге саве авенас те болавен пес: Сапане чхаве! Кон вакергяс туменге те нашен таро авелдос холяпе?

8 Адалкеске ден фрута чачуни иертипе; тай ма заастарав те гъндине пес тумаре: О Авраамос си амаро дад, соскетто туменге вакерав, кай о Дел ащи калке барендар те изваздел чхавен е Авраамеске.

9 О товер пашльол сине ко кренжи е вуни тай секо кашт ковато ни дел лачши фрута, чхинел пес тай чхувел пес анди яг.

10 О мануша пхучел лес: Антучис со те керас?

11 А ов пхенгяс: Кас иси дуй гада, мек те дел околес кас наи лес тай кон иси хапе, мека те керел о сар то си.

12 Але о бирникя те болавен пес тай вакердя леске: Сикавдея, аме со те керен?

13 Ов ленге вакергяс: Ма лен по-бут адавкха, со си туменге вакердо.

14 Пучен лес тай е гетанора: А аме со те керас? Тай вакерел ленге: Ма отлен зоряса никхонес, ма бангикирен никхонес авен радуиме тумаре ловенца.

15 Палдова о народос сине андо шугяренас, саворе гъндинас анде пе иленде е Иоанеске, те на овел о Христос,

16 А о Иоанес отпхендя саворенге: Ме болава тумен панеса; нума авел о Зорало мандар, Ковато си най сиом доста те разпутрав и дори Лескере потиня, Ов ка болавел тумен Светоне Духаса тай ягаса.

17 И лопата си анде Леско вас, та те шужарела о Поро хармани, тай ка кидел о гив ки андо По хамбари, нума и дътмне ка тхаблиол на мурдела ягате.

18 Тай бут авер сиклявпе ов гугливестя е манушенге.

19 Нума о Иродос о шартобаро исине пхендякердо лестар леске пхралеско ромни Иродиади, тай бут авер кханилпе, са со кердас о Ирод;

3 Глава

3:1-20 „Призив на Йоан Кръстител, Предтечата“ Матей 3:1-12; Марк 1:1-8; Йоан 1:19-28

1 В петнадесетата година от царуването на Тиберий, цезаря, когато Понтий Пилат управляваше Юдея, Ирод бе четвъртовластник над Галилея, брат му Филип, четвъртовластник над Итурейя и Трахонитската област, а Лисаний, четвъртовластник над Авилиния,

2 при първосвещениците Ана и Каиафа, дойде слово от Бога към Йоан, Захариевия син, в пустинята.

3 И той обиколи цялата Йорданска страна и проповядваше покаяние и кръщение за прощение на грехове;

4 както е писано в книгата с думите на пророк Исая: „Гласът на викация в пустинята, който казва: Пригответе пътя Господен, прави направете пътеките Му.

5 Всяка долина ще се изпълни и всяка планина и хълм ще се снишат, кривините ще се изправят и неравните пътища ще станат гладки;

6 и всяка плът ще види Божието спасение.“

Проповед

7 Йоан говореше на тълпите, които отиваха при него да се кръстят: Змийски рожби! Кой ви предупреди да бягате от идеция гняв?

8 Затова принасяйте плодове, достойни на покаяние и не започвайте да си мислите: Авраам е наш отец, защото казвам ви, Бог може от тези камъни да въздигне чада на Авраама.

9 А брадвата лежи вече при корена на дърветата, всяко дърво, което не дава добър плод, отсича се и се хвърля в огъня.

10 А народът го питаше: Тогава какво да правим?

11 А Той отговори: Който има две дрехи, нека даде на този, който няма и който има храна, нека прави същото.

12 Дойдоха и бирниците да се кръстят и му казаха: Учителю, какво да правим?

13 А той им отговори: Не изисквайте нищо повече от това, което ви е определено.

14 Питаша го и войници също: А ние какво да правим? И каза им: Никого не насилвайте, не изнудвайте и се задоволявайте със заплатите си.

15 Понеже народът бе в очакване и всички мислеха в сърцата си за Йоан, да не би той да е Христос,

16 Йоан отговори на всички: Аз ви кръщавам с вода, но иде по-силният от мен, Комуто не съм достоен да развържа връзките на обуцата; Той ще ви кръсти със Святия Дух и огън.

17 Лопатата е в ръката Му и Той ще очисти хармана Си, и ще събере житото в житницата Си, а плявата ще изгори с неугасим огън.

18 Така и с много други увещания благовестваше на народа.

19 А Ирод, четвъртовластникът, изобличаван от него поради братовата си жена Иродиада и заради всички други злини, които бе направил Ирод,

3:1-20 „Йоан Кръстител подготвя пътя за Исус“

Бог подминава дворците и синагогите на управляващите политически и религиозни водачи, за да говори на Йоан, Захариевия син, в пустинята (ст.1,2). Йоан проповядва значението и необходимостта от покаяние на греховете (ст. 3). Истинското покаяние се разпознава по плодовете, а това, че множествата са потомци на Авраам, не е достатъчно. Вярата в Исус е нещо лично и онези, които Го приемат, са Божии деца (1Йоан 1:12). Искреността на покаянието на всеки човек ще бъде изпитана при идването на Христос (3:9). След призива към хората да се приготвят за

пришествието на Господа, те пожелават да разберат как практически да направят това. В отговор Йоан показва на всяка личност и всяка група от хора с какво трябва да започне (3:11-14). Спазването на тези наставления не води до спасение, а е белег за искрено покаяние. Макар че Йоан е от Левиевото потомство (Лука 1:15), а не от Юдовото, от което трябвало да произлезе Христос, народът е готов да го приеме като Месия, ако само беше предявил някакви претенции. Йоановата скромност и смирение непрекъснато изтъква колко е нищожен в сравнение с Христос (3:16).

20 тховгяс упрал са авер тай давка кай пханглас о Йоанос андо тунярико.

**3:21,22 „О баптидзо о Исус Христос“
Матей3:13-17; Марк1:9-11; Йоан1:32-34**

21 Тай кана саворе мануша болавенас пес, тай кана болаве-нас пес тай о Исус, тай като рхугилас пес, о дел пхутердило,
22 тай о Свенто Духо улило упрал Лесте андо статоско муй сар гулумбо, тай шундило гласо делотар: Ту сиян Моро дехиндо Чхаво, анде туге си Моро гуглимос.

**3:23-38 Родоеднаня
Матей 1:1-17**

23 А О Исус кана почигяс о аргатипе сине триянда брешен-го, тай сине сар гъндинас чхаво е Иосифескоро; Илиевеско.
24 А Илий, Мататевскоро; Левиескоро; Мелхивескоро; о Яинайлоро; Йосифескоро;
25 Мататияскоро; Амососкоро; Наумескоро; Еслиескоро; Нагеескоро;
26 Маатаскоро; Мататескоро; Семейновескоро; Йосехеско-ро; Юдоскоро;
27 Иоананескоро; Рисоскоро; Зоровавелоскоро; Салатиескоро; Ниревескоро;
28 Мелхивескоро; Адиевскоро; Косамоскоро; Елмодамоскоро; Ировоскоро;
29 Йосиевскоро; Елиезероскоро; Йорамескоро; Мататоскоро; Левиескоро;
30 Симеоноскоро; Юдовоскоро; Йосифоскоро; Йонамоско-ро; Елиакимоскоро;
31 Мелеяскоро; Меновскоро; Мататоскоро; Натаноскоро; Давидоскоро;
32 Есейскоро; Овидоскоро; Воозоскоро; Салмоноскоро; Наасоноскоро;
33 Аминадавскоро; Арамоскоро; Есромоскоро; Фарескоро; Юдоскоро;
34 Яковескоро; Исаакоскоро; Авраамоскоро; Таровскоро; Нахоровскоро;
35 Серухоскоро; Рагавоскоро; Фалекоскоро; Евероскоро; Салевскоро;
36 Каинаноскоро; Арфаксатоскоро; Симоскоро; Ноевоско-ро; Ламехоскоро;
37 Матусалескоро; Енохоскоро; Яредоскоро; Малалеилоскоро; Каинаноскоро;
38 Енососкоро; Ситоскоро; Адамоскоро; а о Адам, Дел-вескоро.

Шоро 4

**4:1-13 „О скандалпе Исусеске андо пустапхув“
Матей 4:1-11 тай Марк 1:12-13**

1 О Исус пхердо Светоне Духоса, ирисало пес таро Йордан, тай си ингелдо таро Духо анди чхучипхув.
2 Тай Ов сас зумадяс бенготар шарвардеш диеса, тай ни халяс канчик пердал адалкха диеса; тай кана накхле Ов сине бокхало.

3:21,22 „Кръщението на Исус“

Исус започва служението си на около тридесетгодишна възраст след кръщението, което получава в река Йордан от Йоан Кръстител (ст. 23). По време на кръщението Му, както на още две места (Лука 9:35; Йоан 12:20-29), Бог Отец открито изявява и потвърждава служението на Своя безгрешен Единороден Син, и благоволенията Си в Него. В момента на Исусовото кръщение се изявяват и трите Личности на Божието Триединство: Отец, Син и Свети Дух (3:22).

20 прибави към всичко друго и това, че затвори Йоан в тъмница.

**3:21,22 „Кръщението на Исус Христос“
Матей 3:13-17; Марк 1:9-11; Йоан 1:32-34**

21 А когато се кръсти целият народ и след като се кръсти Исус, когато се молеше, отвори се небето;
22 и Светият Дух слезе върху Му в телесен вид, като гълъб и чу се глас от небесата: Ти си Моят възлюбен Син, в Теб е Моето благоволение!

**3:23-38 „Родословия“
Матей 1:1-17**

23 Исус, когато започна служението Си, бе около трийсет години, и бе, както мислеха, син Йосифов, Илиев,
24 Мататов, Левиев, Малхив, Янаев, Йосифов,
25 Мататиев, Амосов, Наумов, Еслимов, Нагеев,
26 Маатов, Мататиев, Семейев, Йосифов, Юдов,
27 Иоананов, Рисаев, Зоровавелов, Салатилов, Нириев,
28 Мелхив, Адиев, Косамов, Елмодамов, Иров,
29 Йосиев, Елиезеров, Йорамов, Мататов, Левиев,
30 Симеонов, Юдов, Йосифов, Йонанов, Елиакимов,
31 Мелеаев, Менамов, Мататаев, Натанов, Давидов,
32 Есеев, Овидов, Воозов, Салмонов, Наасонов,
33 Аминадавов, Арамов, Есромов, Фаресов, Юдов,
34 Яковов, Исааков, Авраамов, Таров, Нахоров,
35 Серухов, Рагавов, Фалеков, Еверов, Салев,
36 Каинанов, Арфаксатов, Симов, Ноев, Ламехов,
37 Матусалов, Енохов, Яредов, Малелеилов, Каинанов.
38 Енос, Ситов, Адамов, а Адам Божий.

4 Глава

**4:1-13 „Искушаването на Исус в пустинята“
Матей 4:1-11 и Марк 1:12-13**

1 Исус, изпълнен със Светия Дух, като се върна от Йордан, бе заведен от Духа в пустинята;
2 там Той бе изкушаван от дявола четиридесет дни и не яде нищо през тези дни и като се минаха, най-последно оладна.

3:23-38 „Родословието на Исус“

Според законите и пред властите Исус е регистриран като син на Мария и Йосиф (Лука 2:21). Бързите действия на Йосиф, когато ангелът му заповядва да вземе Мария, предпазват както нея лично, така и репутацията на Детето (Мат.1:24). Лука започва родословната линия с Йосиф, напомняйки за свръхестественото раждане на втория или „последния Адам“ (1Кор. 15:45), и завършва с първия човек – Адам (38 ст.), като Божие творение. Чрез вярата в Христос хората отново придобиват Божия образ и подобие, изгубен при грехопадението на Адам (2Кор. 5:17).

3 Тай о бенг вакергяс Леске: Коли сиян Девлескоро Чхаво, припхен калка бар те ачхол маро.

4 Тай о Исус отпендяс леске: Рамоме си, ма само марнеса ка траил мануш нума секонеса Делвескоро ворба.

5 Тай ингелдас Лес ки иучибнасте плаи андо иехх времеске о бенг сикадас Лес саре дуняскере тхагарипе.

6 Тай о бенг пхендя Леске: Ка дав туке са путеря упрал са тхарипната тай gloria си дини манге, тай ме дав ла конеске ме мангав.

7 Тай коли гадал, манге дяскоча са ка овел Торо.

8 А о Исус отпхендяс: Наш Мандар сатано, состар си рамоме: „Е Девлеске тиро Деевел те лувидисар пес тай ферди Леске те подаис.“

9 Тай ингердас Лес андо Ерусалим, тховгяс Лес ко храмоско пхаг, тай Леске вакерел: Коли сиян Делвескоро Чхаво, чхув тут атар теле;

10 Соскето си рамоме: „Ка припхенибен е ангеленге Пескиренге ащал Туке, та те вардин Тут;

11 тай пе васта Тут ка вазден, та те на чалавес андо бар Торо пиро.“

12 А о Исус отпхендя леске: Пхендло си: „Те на зумавес е Девлес торо Дел.“

13 Тай кана ресадес саре зумавипе о бенг нашло пес Лестар джандо вряма.

4:14-30 „Аргатипе тай отчивде о Исусес андо Назарет“ Матей 4:12-17; Марк 1:14-15

14 А о Исус ирисаило зоряса Духо андо Галилея; тай иклило пе састоне труялесте, шундило пал Леске,

15 Тай Ов сикавелас лен андо синагогес, лувидасавдо саворендар.

16 Тай ало андо Назарет, кате барило тай анди традиция дяс саватоско диес анди синагога, тай ущило те гинавел.

17 Тай дине Лес о лил е профетоско Исая, тай пхутергяс о лил, аракхляс о тхан кате сине рамоме:

18 „О Духо е Девлеско си иси пе Манде, соскето макхляс Ман те гуглимос е чороренге; бичхал Ман те саскярав ранимеиле те причшов е пхангленде либерта, тай те дикхен е коре, те отмукав либеро пакарде.

19 тай те причив о гудлолачимо Девлескере бреша.

20 Тай кана панггяс о лил, дяс ла ко подлагари бешло а о якха саворе андо синагога сине тетикхе дикхен пе Лесте.

21 Тай заастарав те пхендя: Авдиес пердило кава рамоме андо тумаре кана.

22 Тай саворе якхиткердя Лес тай чудисаиле пес пе гудле ворбе, икльонес андар Леско муй тай пхендян: Кавка наи е Йосифеско чхаво?

23 Ов пхендяс ленге: Чачес ка пенел манге парамичи. Састипнея саскяр пес тут коркоро пес: Кер тай отхе Кърно тхан, кава аме шунгям со ачхол ко Капернаум.

3 И дяволът Му рече: Ако си Божий Син, кажи на този камък да стане хляб.

4 А Исус му отговори: Писано е, че не само с хляб ще живее човек, но с всяко слово Божие.

5 И като Го възведе на висока планина, в един миг време, дяволът Му показа всички царства на света.

6 И дяволът Му рече: Ще Ти дам цялата тази власт над всички царства и славата им, понеже тя е предадена на мен и аз я давам, на когото искам;

7 ако ми се поклониш, всичко ще бъде Твое.

8 Исус му отговори: Махни се от Мен, сатано! Защото е писано: „На Господа, твоя Бог, да се покланяш, и само на Него да служиш.“

9 И заведе Го в Йерусалим, постави Го на храмовата стряха и Му рече: Ако си Божий Син, хвърли се от тук долу;

10 защото е писано: „Ще заповяда за Тебе на ангелите Си да Те пазят;

11 и на ръцете ще Те носят, да не би да удариш в камък крака Си.“

12 Исус му отговори: Казано е: „Да не изпитваш Господа, твоя Бог.“

13 И като свърши всички изкушения, дяволът отстъпи от Него за време.

4:14-30 „Служение и отхвърляне на Исус в Назарет“ Матей 4:12-17; Марк 1:14-15

14 И Исус се върна със силата на Духа в Галилея и по цялата околна страна се разнесе мътва за Него.

15 Той поучаваше в синагогите им, прославян от всички.

16 И дойде в Назарет, където бе израсъл и по обичая Си влезе един съботен ден в синагогата, и стана да чете.

17 Подадоха Му книгата на пророк Исая и Той, като отвори книгата, намери мястото, дето бе писано:

18 „Духът на Господа е на Мене, защото Ме е помазал да благовестя на сиромасите, изпрати Ме да изцеля сърцесъкрушените, да проповядвам на пленниците освобождение, проглеждане на слепите и освобождение на сломените.“

19 Да проповядвам годината на благоволениято Господне.“

20 И като сгъна книгата и я даде на слугата, седна и очите на всички в синагогата бяха вперени в Него.

21 И започна да им говори: Днес се изпълни това писание в ушите ви.

22 И всички Му засвидетелстваха и се чудеха на благодатните Му думи, които излизаха от устата Му, и казваха: Този не е ли Йосифовият син?

23 Той им каза: Сигурно ще Ми кажете поговорката: Лекаря, изцели себе си, направи и тук, в твоето отечество, онова, което чухме, че е станало в Капернаум.

4:1-13 „Изкушаването на Исус в пустинята“

В края на четирийсетдневния престой на Исус в пустинята Той има три големи изкушения. Изкушенията на сатана продължават през всичките тези дни на пост, но трите, упоменати в (4:3-13), са кулминационната точка през този период. Те засягат духа, душата и тялото на грешното човешко естество, т.е. страстите на плътта, пожеланията на очите, гордостта на живота и жаждата за власт, подклаждани и разпалвани от пъкълта. Исус даде пример, като Бог и Човек, как да се устоява на изкушенията чрез познаване и подчиняване на Божието Слово. Бог дава на християните силата на Святия Дух в името на Исус, както чрез Словото Му да се съпротивят на сатана и да бъдат повече от победители (Яков 4:7).

4:14-30 „Отхвърляне на Исус в Назарет“

В синагогата Исус прочита от книгата на пророк Исая мястото, предсказано за Самия Него (Ис. 61:1,2; 4:17-19). С думите: „Днес се изпълни това писание във вашите уши“, Той изявява, че е Месията - отговорът на своя народ, които тормозят човечеството (4:21). Присъстващите отказват да повярват, че Този, Който познават така добре от детинство, може да бъде обещаният Месия. Исус отговаря на неприемането им, позовавайки се на две събития, когато двамата пророци Илия и Елисей не са признати от своя народ, а от езичници (3Царе 17:9,10; 4Царе 5:14). С това предрича, че ще бъде отхвърлен от целия израелски народ и ще се обърне към езичниците, както сториха Илия и Елисей (4:24-27). Исус преминава посредством освиристелите си съграждани, под охраната на множество ангели, които охраняват и Божиите хора (Бит. 19:10,11; 4Царе 6:17,18; Евр. 1:14). Неговото служение на земята още не е свършено и Неговият час още не бил дошъл, когато трябваше да предаде живота Си за спасение на човечеството (4:30; Йоан 17:3,4; 19:28-30).

24 Тай пхендяс: Чачес туменге вакерав: Никонес профетос най примисардо андо пескиро бяндю тхан.

25 Тай чачес вакерав туменге: Бут пхивля са со ко Израеля ко диеса о Илия, кана о дел сине пангло трин бреша тай шов чуна, тай ачили баро бокх ки састи пхув;

26 Тай на сине бичшалдо ни иекх лендар о Илия нума ферди паш иекх пхивли андо Серепта Сидоноска;

27 сарто чука сас бут лепра исине ко Израели ко профето Елисеяс, тай никонес лендар най сас халадо априч Нееман таро Сирия.

28 Кана ашунде дава, саворе анди синагога пхердиле саворе холяса;

29 тай уциледиелес палпале аври форотар Лес, тай ингелде Лес агор учибнасте, саво сине кердо ленге форо, та те чхивен Лес теле.

30 Нума Ов нахкло пердалмашкар ленде, тай гело отхар.

4:31-37 „О Исус традяс бишужо духо“

Састардя ко Капернаум

Марк 1:21-28

31 Тай улило ко Капернаум Галилейско форо тай анде са е саватоске сикавелас лен;

32 тай си чудисаиле пес Леско сикайпе, соскето Лескоро ворба сине путеряса.

33 Тай анди синагога сине мануш конесте исинелас бишужо духо, тай ов почнисардяс зоралеса гласоса:

34 Со ту исине амендар Ту Исусо Назарянино? Авилян те мударес амен? Пенжарав Тут кон Сиян о Свенто Делвеско.

35 Тай о Исус припхендя лес: Ма вакер, тай икльов лестар. Тай о бесо, кана пело машкар, икливо лестар би те римолес лес нисар.

36 Тай дивиндле пес саворе тай вакердя машкар песте вакерендос: Саво си адавкха ворба, Ов си зуралипнаса тай путиераса припхенел е бишуже духенге тай икльон?

37 Тай разшундило пес ашал Леске пе са триял тханенде.

4:38-44 „Састкердя о Петреске сасуй тай бутенге

Матей 8:14-17; Марк 1:29-39

38 Тай кана икливо синагоготар, де андо Симеонско кхер; тай Симеонски сасуй сине бут насвило баро жаро тай рукисар Лес пал лате.

39 Тай Ов, гело карик лате припхендя е жароске тай ой мукляс ла тай ой стразо ухтили тай подаисардя лес.

40 Тай кана гаравел пес о кхам, саворе колато сине фялуря насвалипе аненас паш Лесте, а Ов тховелас васта пе ленде, састярдя лен.

41 Агяс панда тай бишужо бесовя икльонас лендар чингадяс тай чингадос: Ту сиян о Христос о Чхав Делвеско. Тай Ов лен припхендяс тай ни мукелас лен те ворбисарас, соскето жанен кай Ов си Христос.

42 Тай като аччило явине Ов икливо тай гело ко коркоро тханесте тай о народос роделас Лес, авенас паш Лесте тай долен Лес те на джал лендар.

43 А Ов вакергяс ленге: Требул те гуглярав Делвескоро тхагарипенасте, авре форенге керел палдова Ме сиом бичхалдо.

44 Тай причшолас анде Галилейске синагоге.

24 И рече: Истина ви казвам: Никой пророк не е приет в отечеството си.

25 Истина ви казвам: Много вдовици имаше в Израиля в дните на Илия, когато беше затворено небето три години и шест месеца, и настана голям глад по цялата земя;

26 и нито при една от тях не бе пратен Илия, а само при вдовицата в Сарепта Сидонска;

27 също така много прокажени имаше в Израиля при пророк Елисея, и нито един от тях не се очисти, освен сириецът Нееман.

28 Като чува това, всички в синагогата се изпълниха с ярост;

29 и станаха, и Го избутаха във от града и заведоха на ръба на височината, на която бе построен градът им, за да Го блъснат долу.

30 Но Той премина посред тях и си отиде.

4:31-37 „Исус изгонва нечист дух“

Изцеления в Капернаум

Марк 1:21-28

31 И слезе в галилейския град Капернаум, и в съботите ги поучаваше.

32 И бяха смаяни от учението Му, понеже словото Му беше с власт.

33 В синагогата се намираше един човек, който имаше дух на нечист демон и той започна да вика с висок глас:

34 Какво имаш Ти с нас, Исусе Назарянине? Дошъл си да ни погубиш ли? Зная Те кой си Ти, Святия Божий.

35 Исус го смъмри: Млъкни и излез из него. И демонът, като го повали сред синагогата, излезе из него, без никак да му наврежда.

36 И ужас обзе всички и говореха помежду си: Какво значи това, със сила и власт заповядва на нечистите духове и те излизат?

37 И се разнесе слух за Него по всички околни места.

4:38-44 „Изцеляване тъщата Петър и на мнозина“

Матей 8:14-17; Марк 1:29-39

38 След като излезе от синагогата, Той влезе в Симонова-та къща, а тъщата на Симон бе болна от силна треска и Го помолиха за нея.

39 Като се приближи до нея, Той смъмря треската и тя я остави. И веднага стана и им служеше.

40 А при залез слънце всички, които имаха болни от разни болести, ги довеждаха при Него и Той, като полагаше ръце на всеки от тях, ги изцеляваше.

41 Така също демоните излизаха из мнозина и крещяха с вик: Ти си Христос, Син Божий. А Той ги смъмряше и не оставяше да кажат, че знаят, че Той е Христос.

42 И като се развидели, Той излезе и отиде към уединено място, а народът Го търсеше и като дойде при Него, задържаше Го да не си отива от тях.

43 Но Той им каза: Трябва да благовествам Царството Божие и на другите градове, защото за това Съм пратен.

44 И проповядваше в галилейските синагоги.

4:31-37 „Исус изгонва нечист дух“

Виж ком. Марк 1:21-28. Капернаум е разположен на около 32км. от Назарет, на брега на Галилейското езеро. Исус поучава в синагогата, където среща един мъж, обладан от нечист дух. Той има пълната власт над демоните и болестите. Бесовете треперят и Му се подчиняват. Тази власт Христос дава на всички Негови последователи (Марк 16:17,18).

4:38-44 „Изцеляване тъщата на Петър и на мнозина“

За разлика от жителите на Назарет, хората от Капернаум Го слушат с убеденост и искат да Го задържат повече. Но Той им отговаря, че има работа и по другите места, за да се проповядва благовестието за Божието Царство (4:42-44).

Шоро 5

5:1-11 „Акхярдяс е англуне Апостолен“ Матей 4:13-22; Марк 1:16-22

1 А еквар кана, о народос тасаденас Лес, те шунен о Ворба Девлеске, Ов тергюлас ки Генисаретско баро пани;
2 тай дикхло дуй навия паша колато сине ки денизи а е мачанен сине икклистиле лендар тай халавенас пенге сити.
3 Тай кана дел ки о Симоноско чуно, мангле лестар те дуrol хари пхуватар тай бешло тай сикавгяс е мануша чунотар.
4 Тай кана ачшило те сиклякирел пхендя е Симонеско: Циде о чуно карик хорпани, тай тхов и сити те астарен мачше.
5 А о Симонос вакергяс Леске: Сикавдея сари рат бути кердям тай нисо на астардям нума таро ворба ка чхас и сити.
6 Тай кана кергяс дава, долде бут мачшен, гадал кай ленге сити римолас пес.
7 Тай чингадингяс е ортаконе сине авер кабуцатар те авен та те жутинен, тай он але тай пхерде е дуита кабуца чука кай, те тасонас.
8 А о Симонас Петреско кана дикхляс дава пело ангало о Исусоске чанга, тай пхендяс: Джа мандар, Девла, соскетто сиом безехало мануш.
9 Со стар дар леса саворе, колато сине леса, чудисаиле пес ко астариба е мачхе долде лендар;
10 Сакадя тай о Яков тай о Иоанес е Заведеескере чхаве, колато сине о Симонеске ортача. А о Исус вакергяс е Симоноске: Ма дара, акханатар ка астарес манушен.
11 Тай кана цидинде е чуно ко шукипе мекле саворе тай геле палал Лесте.

5:12-16 „Састардипе о лепросенго“ Матей 8:1-4; Марк 1:40-45

12 Тай кана сине андо иекх форотар, авило мануш састо лепро, тай кана дикхляс Исусес пело пе мосте тай Леске рхугисаило пес: Девла, коли Ту шаи ка халавес ман.
13 А о Исус лунжардяс о вас тай азбадясяс лес тай вакергяс: Мангав, овес шужо, тай стразо и лепро нахло лестар.
14 Тай припхендя леске те на пхен дава никхонеске. Нума джа тай сикавдел пес рашаянге ингял со си припхенибен таро Моисеяс е ленгире яхкипе.
15 Нума панда по-бут шундяс пес ашчал Леске, тай бут мануша кидинде пес те шунен тай те састонас пес пере насвалиматар.
16 А Ов дуриолас ко чучопхув тай рхугинес пес.

5:17-26 „Парализенго мукло пердал стрехяца“ Матей 9:1-8; Марк 2:1-12

17 Тай иек диеса кана Ов сиклякирелас фарисея, тай законескере сиклякибнаря, саве сине алесас секоне гавестар Галилея, Юдея тай Ерусалим тай зуралипе Девлетар сине Леса та те саскарьел:

5:1-11 „Призоваване на първите ученици“

Макар че риболовът е основното занятие на Петър от самото му детство, той се подчинява на Исусовите указания (5 ст.). Като опитен рибар, Петър бързо заключава, че е станало чудо, виждайки необичайния улов (6-9 ст.). В този изключителен момент Господ „улавя“ Петър, Андрей, Яков и Иоан. Целта Му е тези четиримата да станат „ловци“ и на други, за да „имат живот и да го имат в изобилие“ (Йоан10:10; Лука 19:10). В момента на своя най-голям материален успех те оставят занятието си и с цяло сърце последват Христос.

5:12-16 „Изцеление на прокажения“

Състоянието на болния е съвсем безнадеждно, но той има непоколебима вяра, че само Господ може да стори невъзможното възможно. Думи-

5 Глава

5:1-11 „Призоваване на първите Апостоли“ Матей 4:13-22; Марк 1:16-22

1 Веднъж, когато народът се притискаше към Него, за да слуша Словото Божие, а Той стоеше при Генисаретското езеро,
2 видя две ладии, които стояха край езерото, а рибарите, излезли от тях, изпираха мрежите.
3 И като влезе в Симоновата ладия, помоли го да отплава малко от брега и като седна, от там поучаваше народа.
4 А когато престана да говори, каза на Симон: Отплавай към дълбокото и хвърлете мрежите си за улов.
5 Симон Му отговори: Учителю, цяла нощ се мъчихме и нищо не уловихме, но по Твоята дума ще хвърля мрежите.
6 Това като сториха, уловиха голямо множество риба, така че мрежите им се раздираха.
7 И махаха на другарите си, които бяха на другата ладия, да дойдат на помощ и дойдоха, и така напълниха двете ладии, че щяха да потънат.
8 Симон Петър като видя това, падна пред Исусовите колени и каза: Иди си от мене, Господи, понеже съм грешен човек.
9 Защото ужас го обзе и всички, които бяха с него, от улова на рибата, уловена от тях;
10 така също и Якова и Йоан, Зеведееви синове, които бяха съдружници на Симона. И Исус каза на Симон: Не бой се, отсега ще ловиш човеци.
11 И като изтеглиха ладии на брега, оставиха всичко и тръгнаха след Него.

5:12-16 „Изцеление на прокажения“ Матей 8:1-4; Марк 1:40-45

12 Когато Исус беше в един град, дойде човек, цял прокажен и като видя Исуса, падна по лице и Го молеше: Господи, ако искаш, можеш ме очисти.
13 Исус протегна ръка, докосна се до него и каза: Искам, бъди очистен! И веднага проказата се махна от него.
14 И заповяда му да не казва на никой: Но иди, каза, и се покажи на свещеника и принеси за очишението си, както е заповядал Мойсей, за тяхно свидетелство.
15 Но още повече се разнасяше вестта за Него и голямо множество народ се стичаше да Го слуша и се изцелява при Него от болестите си.
16 И Той отиваше в усамотени места и се молеше.

5:17-26 „Паралитикът, спуснат през покрива“ Матей 9:1-8; Марк 2:1-12

17 Един ден, когато Той поучаваше, там седяха фарисеи и законоучители, дошли от всяко място на Галилея и Юдея, от Йерусалим, и сила Господня бе с Него да ги изцелява:

те му не са израз на съмнение, а на почит и смирение пред величието и милостта на всемогъщия Бог (5:12). Изцелението от неизлечимата болест става „начаса“ (5:13).

5:17-26 „Паралитикът, спуснат през покрива“

Вярата на четиримата мъже в Божията милост и благоволение ги кара да намерят начин (5:19). Вярата твори начини и действия, а безразличието ражда причини и оправдания. Фарисеите обвиняват Исус в богохулство, защото не искат да признаят, че Той е Бог (5:21). По-лесно е да се каже нещо, което може да стане незабелязано, отколкото да се извърши видимо. Исус извършва видимо чудо, което доказва пред религиозните водачи, че и невидимото е станало, въпреки че те остават „слепи“ (22-25).

18 тай аке саве мурша, аненас ки патро паралистикано манушес тай роденас лес те анен андре тай тхе тховен лес ангал Лесте.

19 Нума нащине те аракхен катар те ден андре, ащал народос, чуте упрал кхер тай мукле лес пердал стрехяца патоса ангало Исус.

20 Тай кана дикхляс ленгиро патяибен вакергяс: Манушея иертив туке тере безеха.

21 Е грамнотуря тай е фарисея заастарян те гинден тай те вакеренас: Кон си Кавка, кай и хулил Девлес? Кон ащинел те иертил е безеха, априч иекхоно Дел?

22 А о Исус кана ахальоляс ленге гиндуря, отпендос ленге: Савендар гиндян тумаре иленде?

23 Кова си локходер те вакерав: Иертив туке тумаре безеха, ваи те вакерав: Ущи тай пхир?

24 Нума те пенжарен, кай Чхаво Манушеско иси лес зуралипе ки пхув те иертил безеха вакергяс е паралистикоске: Туке вакерав, ущи, вазде те патро пескоро, тай джа туке кхере.

25 Тай ов ущило стразо ангал ленде, ваздингяс давка кате упрал пашльолас, тай гело песке кхере, лулугарялелас Девлес.

26 Тай чудисаиленас саворе тай пхердиле дарасатар тай лулугарялелас е Девлес, тай вакеренас: Авдиес дикхлям предиве варесе.

5:27-32 „Кхалесапе о Матейос-Левий“ Матей 9:9-13; Марк 2:13-17

27 Палал давка о Исус иклило, тай дикхляс иекхе бирникос, алавеско Левий, бешло ки такса тхан пераке, тай пхендя леске: Ав палал Манде.

28 Тай ов ущило мукляс са, тай денединас палал Лесте.

29 Тай о Левий кергяс Леске андо пескиро кхер баро банкето, тай исине бут бирникя тай авер, колато бешенас ки скафедин ленца.

Холяме е фарисеенца тай е грамнотуренца Матей 9:9-17; Марк 2:16-22

30 А о Фарисея тай о Грамнотуря холяме мамуй Лескере сиклиненге тай вакеренас: Соске хана тай пиена бирникенца тай е безехаленца?

31 А о Исус вакергяс ленге: О састе нанай лен трейба састипе, нума е насвале.

32 Ни альом те прикхарав чачуне, нума е безехален те кайнбе.

5:33-39 „Пхучипе пал жонин (бихабе)“

33 А он Леске вакерде: Е Иоанеске сиклине бут постин тай рукхин, чука тай о Фарисея, а Кърне хан тай пиен?

34 Ов вакергяс ленге: Ащи те керен е биявескере те постин бискай о Терно иси ленца?

35 Нума ка овен диеса кеди, кана о Терно ка лино лендар; антучи пердал окола диеса ка постин.

Яма тай мол

36 Англал кава вакаргяс ленге и парамичи: Никонес на сивел которол невоатар цяля, та те сивел ко пуране цяля, палдава тай о нево цяля ка пхаравел о пхурано тай и

18 и ето мъже носеха на постелка човек, който бе парализиран, и се опитваха да го внесат и сложат пред Него;

19 и като не намериха откъде да го внесат, поради навалищата, качиха се на къщата и през покрива го спуснаха с постелката пред Исуса.

20 И Той, като видя вярата им, рече му: Човече, прощават ти се греховете.

21 Книжниците и фарисеите почнаха да размишляват и казват: Кой е Този, че богохулства? Кой може да прощава грехове, освен един Бог?

22 Исус, като разбра помислите им, им отговори: Защо размишлявате в сърцата си?

23 Кое е по-лесно? Да река: Прощават ти се греховете ли, или да река: Стани и ходи?

24 Но за да познаете, че Човешкият Син има власт на земята да прощава грехове, каза на паралистика: Тебе казвам: Стани, вдигни постелката си и иди у дома си.

25 И той стана веднага пред тях, взе това, на което лежеше и отиде у дома си, като славеше Бога.

26 И изумление обзе всички и изпълнени със страх славаха Бога, като казваха: Чудни дела видяхме днес.

5:27-32 „Призивът на Матей-Левий“ Матей 9:9-13; Марк 2:13-17

27 След това Исус излезе и видя един митар, на име Левий, който седеше на митницата, и му каза: Следвай ме.

28 И той, като остави всичко, стана и тръгна след Него.

29 И Левий приготви за Него у дома си голямо угощение и там имаше тълпа от митари и други, които седяха на трапезата с тях.

Пререкания с книжници и фарисеи Матей 9:9-17; Марк 2:16-22

30 А книжниците и фарисеите роптаеха и казваха на учениците Му: Защо с митари и грешници ядете и пиете?

31 А Исус им отговори: Здравите нямат нужда от лекар, но болните;

32 не съм дошъл да призова праведните, а грешните на покаяние.

5:33-39 „Въпросът за поста“

33 А те Му рекоха: Защо Йоановите ученици често постят и се молят, както и фарисейските, а Твоите ядат и пият?

34 Той им каза: Можете ли да накара сватбарите да постят, когато е с тях младоженецът?

35 Но ще дойдат дни, когато ще им отнемат младоженеца, и тогава, през ония дни, ще постят.

Кръпка и вино

36 При това им каза притча: Никой не пришива кръпка от нова дреха на стара дреха, иначе новата ще съдере старата и не ще отива кръпка от новата.

5:27-32 „Призоваване на Леви“

Леви (Матей) е бирник, работещ за римското правителство, но на Исусовия призив да Го последва той отговаря с твърдо решение (5:27-29). Фарисеите отправят упреци към Исус, че общува с бирниците, но те не разбират как Той използва всяка ситуация и момент, за да разкрие истината за Божието Царство (5:30-32). Християните не трябва да се съгласяват с греха, а посоката и целта им да бъде – всяка душа да чуе и да приеме Господ Исус за Личен Спасител.

5:33-39 „Въпрос за поста“

На критиката, отправена от фарисеите към Исус, относно поста, сравнявайки Неговите ученици с тези на Йоан Кръстител, Той им отговаря, че след Неговата смърт те ще постят. Постът и молитвата в името на Исус са мощни оръжия срещу нечистите сили под небесната (Ис. 58).

которол невоатар най те мязол пурано.

37 Тай никонес на чорел неви мол андо пуране гоне, палдава и неви мол ка паравел е гоне, тай ка изчорел пес, тай гоне ка аравел пес.

38 Нума требул те чхорел неви мол пес неве гонесте.

39 Тай никонес комес палал пияс пурани мол, на мангел неви стразо, соскето вакерен: Пурано си лачодер.

Шоро 6

**6:1-11 „Пхучипе сабатоске“
Манушеско Чхаво си Хулай сабатоске.
Матей 12:1-8; Марк 2:23-28**

1 Тай андо англуно Савато палал о дуито диес и пасха, кана накхелас пердал гивиткорее алинже; тай Лескере сиклине чхиненас е гиве тай муравенас пе вастенца ханас.

2 А варисаве фарисеятар вакердя: Соске керен давкха, ковата на требул те керел пес Сабатоске?

3 А о Исус отпхендя ленге: Туме на гинден со кергяс о Давид кана бокхалило ов тай е калке саве сине леса,

4 сар дяс андо Делвескоро кхер, лиляс свенто пасхяке маро, коник ни требул те на хал авера, фердо е рашая тай ов хал тай дел калке саве сине леса?

5 Тай вакергяс ленге: Чхаво Манушескоро си Хулай Сабатоске.

**Састипе е шуке васте
Матей 12:9-14; Марк 3:1-6**

6 Тай андаро аверо сабатос диняс анди синагога тай сиклякирелас, тай отхе исине иекх мануш, савесто о чачо вас сине шукило.

7 Тай о грамнотуря тай о фарисея роденас доша те тхон пал Лесте, Лес дикхенас, вай ка саскярел лес ко сабатос.

8 Нума Ов жанелас ленге гиндуря, тай пхендя манушеске шуке вастеса: Ущи тай опре машкар. Тай ов ущило.

9 Антучи о Исус пхендяс ленге: Ка пхучав тумен: Со си би требул ко сабатос; Лачхипе ваи кханилипе? Та те скепил и анима ваи те аравел лес. Он траинас.

10 Тай кана дикхля пе ленде саренде, пхендя манушеске: Лунж то вас. Тай ов кергяс лес, тай о вас састило сар авер васт.

11 Тай он пхердиле бут холяса, тай вакеренас машкар песте со те керас е Исусеске.

**6:12-16 „Е дешудуенге апостоля“
Матей 10:1-4; Марк 3:13-19**

12 Тай пердал окола диеса иклистило ки плаин, та те рукин пес, изикалгяс састи рат те мангдяпе пес ко Дел.

13 Тай ко явине, акхардяс Пескире сиклине, тай кидяс дешудуен лendar, тай саве алавгяс лен апостолен:

14 О Симон, саво бушолас о Петър, тай о лескоро пхрал о Андрея, о Яков тай о Иоан, о Филип тай е Вартоломеи.

15 О Матей, тай о Тома, о Яков Алфеевско тай о Симон, алавгяс пес Зилот.

37 И никой не налива ново вино в стари мехове понеже новото вино ще спуска меховете и само ще изтече, и меховете ще се изхавят;

38 но трябва да се налива ново вино в нови мехове, тогава ще се запази и едното, и другото.

39 И никой, откак пие старо вино, не ще поиска ново веднага, понеже казва, старото е по-добро.

6 Глава

**6:1-11 „Въпрос за съботата“
Човешкият Син е Господар и на съботата
Матей 12:1-8; Марк 2:23-28**

1 В съботата, първа след втория ден на Пасха, като минаваха край посевице, учениците Му късаха класове и като ги стриваха с ръце, ядяха.

2 А някои от фарисеите им казаха: Защо правите това, което не бива да се прави в събота?

3 Исус им отговори: Нима не сте чели какво направи Давид, като огладня и онези, които бяха с него?

4 Как влезе в Божия дом, взе присъствените хлябове, които не биваше да яде никой, освен самите свещеници, и яде, и даде на останалите, които бяха с него?

5 И каза им: Човешкият Син е господар и на съботата.

**Изцеление на изсъхнала ръка
Матей 12:9-14; Марк 3:1-6**

6 И така през една от следващите съботи влезе в синагогата да поучава и там имаше един човек, чиято дясна ръка бе изсъхнала.

7 А книжниците и фарисеите Го наблюдаваха дали ще го изцели в събота, за да намерят обвинение против Него.

8 Но Той знаеше помислите им и каза на човека с изсъхналата ръка: Стани и изправи се насред. И той стана и се изправи.

9 Тогава Исус им каза: Ще ви попитам, какво е позволено да прави човек в събота, добро ли или зло? Да спаси ли една душа, или да погуби? Те мълчаха.

10 И като ги изгледа всички, каза на човека: Протегни си ръката. И той така направи; и ръката му стана здрава като другата.

11 А те, изпълнени с ярост, се сговориха помежду си какво да направят на Исуса.

**6:12-16 „Дванадесетте апостоли“
Матей 10:1-4; Марк 3:13-19**

12 През онези дни Той възлезе на планината, за да се моли и прекара цяла нощ в молитва към Бога.

13 И когато настъпи денят, извика учениците Си и избра от тях дванайсет, които и назова апостоли:

14 Симон, когото нарече Петър, брата му Андрей, Яков и Йоан, Филип и Вартоломей,

15 Матей и Тома, Яков Алфеев и Симон, наричан Зилот,

6:1-11 „Въпрос за съботата“

Господ не само е Създател на Закона, но е и истинският Му духовен Тълкувател, противно на буквоядското му фарисейско изоличаване (ст. 5). С въпросите, които Той задава на фарисеите в ст. 9, се разбира, че равинските закони не отговарят на нуждите на хората. Противно на тях за Христос подминаването на възможност да се помогне на човек и да се облекчи страданието, независимо в какъв ден е, е грех.

6:12-16 „Дванадесетте апостоли“

Исус прекарва време в усърдна молитва, преди да избере дванадесетте апостоли от всички останали, които Го следвали. Това е чудесен пример и за Неговите последователи, как да пристъпват към вземане на решения. По това време Юда не е предател, но той не осъзнава, че определени греховни черти на характера, ако не се променят, могат да доведат до безславна кулминационна точка от неговия живот (Марк 3:19).

16 О Юда Яковеско, тай о Юда Искариотско саво ачхило пурхиндо.

6:17-26 „Гудлипе тай бида“

17 Тай кана улило ленца ачшило иекхе рауно тхано, тай отхе сине бут Лескере сиклиткендар, тай бут мануша састо Юдеятар тай Ерусалим, тай паша агор маря о Тир тай о Сидон, саве ален те шунен Лес тай те саскярел ленгере насвалибатар пес;

18 сине ален тай чинуиндос таро бишужо духе, тай саворе саскъонас.

19 Тай о народос мангелас те азбал пес жи Лесте, соскетото зорипе икъллолас Лестар тай саворе саскъонас.

Бахталипе Матей 5:1-12

20 Тай кана ваздингяс Пе якха каринг Пескире сиклитко-ненде тай пхендя: Бахтале си о чоре; соскетото тумаре си о Делвескоро Тхагарипе.

21 Гудленге саве бокхалиндос акана, соскетото ка чайльон. Гудленге, саве ровендос соскетото ка асанас.

22 Гудленге си кана тумен биманген о манушатар, тай кана уравен тумендар тай тумен акушен тай отчхивен тумаре алав сар кханило ашал о Чхаво Манушкано;

23 Лошанен тумен тай радуин тумен, соскетото бари си о подарка ко дел; палдава е дада ачука керенас е профетенге.

24 Бида туменге барвале, соскетото лилян исин тумаре параклето.

25 Бида туменге чаилен, соскетото ка бокхалиен. Бида туменге, саве асанден акана соскетото ка дошален тай ровен пес.

26 Бида туменге кана саворе мануша вакеренас лачшес туменде, соскетото ленгере даде керенас чука е хохавне профетенге.

6:27-36 „Дехипе карик душманя“ Матей 5:38-48; 7:12

27 Нума туменге, колато шунен вакерен: Дехен тумаре душманя, керен мищимо околенте, колато биманген тумен.

28 Керен бахтале, окола колато ден туме арманя, ругин тумен окола, колато туменге керен кханилпе.

29 А околеске, колато чалавен тумен чхамидин, иринен тай авер тай околеске, ковата лел тумаро упруно цяля ма астар тай торо гад.

30 Де секоне саво мангел тутар, тай ма мангелдос чипота на палпале лестар, ковата лиляс тутар.

31 Тай сарто манген те керен о мануша туменге, тай чука тумен керен ленге.

32 Тай коли дехен, колато дехен тумен, сави лачшикердопе туке перел? Соскетото е безахален дехен калка ковата лен дехен.

33 Тай коли керен лачхипе ферде околенте, колато туменге керен лачипе, сави лачшикердопе? Соскетото тай е безахален керен сакадя.

34 Тай коли ден вужуле калка, колато ажарен те лен тут сакадя, сави лачшикердопе? Соскетото тай е безахален е безахаленте ден вужуле те лен песке сакадя.

6:17-26 „Благословения и горко“

Исус противопоставя настоящето състояние на търсещите Царството небесно с тяхното положение, когато те влязат в него (6:20-23). Разкрива резкия контраст между бедността, глада и преследването с благословеното състояние в бъдещето. Контраст между тези, които са верни свидетели на Исус в издръжливост, въздържаност, скромност и съчувствителност с ония, които възвишават себе си и се смятат за „големци“ (6:24-26).

16 Юда Яковов и Юда Искариотски, който стана предател.

6:17-26 „Благословения и горко“

17 И като слезе заедно с тях, Той се спря на равно място и там бяха мнозина Негови ученици и голямо множество народ от цяла Юдея и Йерусалим и от приморските места на Тир и Сидон бяха дошли да Го чуят и да се изцелят от болестите си;

18 бяха дошли също и страдащи от нечисти духове и се изцеляваха.

19 И целият народ искаше да се допре до Него, защото от Него излизаше сила и изцеляваше всички.

Блаженствата Матей 5:1-12

20 И Той, като повдигна очи към учениците Си, каза: Блажени просещите, защото Божието царство е ваше.

21 Блажени гладуващите, защото ще се наситите. Блажени плачещите, защото ще се разсмеете.

22 Блажени сте, кога човеците ви намразят, кога ви отлъчат и похулят и изхвърлят името ви като лошо, заради Човешкия Син.

23 Възрадвайте се и развеселете се, защото голяма е наградата ви на небесата. Така постъпваха бащите им с пророците.

24 Горко ви, богати, защото получихте утехата си.

25 Горко ви, наситени, защото ще изгладнеете. Горко ви, които се смеете сега, защото ще се наскърбите и разплачете.

26 Горко ви кога всички човеци говорят добро за вас. Защото така постъпваха бащите им с лъжепророците.

6:27-36 „Любов към враговете“ Матей 5:38-48; 7:12

27 Но на вас, слушащите, казвам: Обичайте враговете си, правете добро на онези, които ви мразят;

28 Благославяйте онези, които ви кълнат и молете се за онези, които ви пакостят.

29 На онзи, който те удари по едната буза, обърни и другата, а на онзи, който ти отнеме горната дреха, не пречи да ти вземе и ризата.

30 Давай на всеки, който ти проси и не изисквай назад от онзи, който ти отнема.

31 И както желаете да постъпват с вас човеците, така и вие постъпвайте с тях.

32 И ако обичате онези, които ви обичат, каква благодарност? Защото и грешниците обичат онези, които ги обичат.

33 И ако правите добро на онези, които ви правят добро, каква благодарност? Защото и грешниците правят същото.

34 И ако давате заем на онези, от които се надявате да си го вземете, каква благодарност? Защото и грешниците дават заем на грешници, за да получат същото.

6:27-36 „Любов към враговете“

Нормално човешко чувство е да се обичат приятелите и онези, които са добри, но не всеки може да обича враговете си. Това е небесната, свръхестествена любов „агапе“, която може да се прояви само чрез обитаващия в християните Свети Дух (6:27-29). Тази любов е продиктувана от принципа: да се отнася към другите така, както би искала да се отнасят към нея (31ст.) Бог Отец показва милост и пример как християнинът да прости, когато има власт да отмъсти (6:36; 2Кор. 5:14).

35 Нума тумен дехен тумаре душманя, тай керен лачшипе, тай ден борча тай ма ажар те иринел пес туке, тай тумаре мишимос ка овел бари тай ка овен чхаве е Учшипенго, соскетото Ов си гудло каринг бигудлемануша тай джунгале.

36 Палдава овендос милакерди сарто о Дел тумаро си милакердо.

6:37-42 „Ма керен крис, тай най те овен пе туменде крис“

37 Ма керен крис, тай най те овен пе туменде крис, ма керен дош, тай най те овен туме дошален, ден иертиме, тай ка овен иертимо;

38 Дендос тай ка авел дино туменге лачшо метрос бутпхердо тай пхердо ка дел тумен тумаре пазвате, соскетото сар мерин чука гадал ка отмерин тумен.

39 Пхендяс ленге парамичи: Ащи ли коре, корес те ингелел? Нанай ли те перен тай о дуиен анди хев?

40 О сиклино нанай по-учо таро песко сикавдо, а секо сиклитко коватото до сиклинеп пес ка авел сар песко сикавдо.

О пхускхоро Матей 7:1-5

41 Соске дикхен о пхускхоро андо пхралескоро якх, та на дикхес о каш тере якхате?

42 Ваи сар ащи те вакерес пе пхралеске: Пхрала, мук ман те икхалав о пхускороро, коватото си те якхате, кана тере якхате ту коркоро на дикхес о каш андо пескоро якх? Дуимуйтко! Англе икхал о каш тере якхатар, тай антучи кха дикхес явине, те икалес о пхускоро коватото си андо пхралескоро якх.

6:43-45 „И каш тай пескери фрута“ Матей 7:16-20

43 Соскетото нанай лачхо каш, коватото дел билачшо фрута, ни билачшо каш, коватото дел лачшо фрута.

44 Соскетото секо каш пенжарел пес тари пескоро фрута; соскетото ни киден чхамика каротгар, ни дракха карамуцтар.

45 О лачхо мануш, тар лачшо барвалипе пе илестар икалел о лачшо; а о джунгало мануш джунгалотар барвалипе пе илестар иклел о джунгано; соскетото кова со пхердо лескере илесте, пхенел лескоро муи.

6:46-49 „Гогявер тай бигогя зидарос“ И чачи темели

46 Тай со вакерен Манге, Девла, Девла!, а ни керен кава коватото требул?

47 Ка сикавен тумен кон си мязол саконесте, колато авен паш Манде, тай ашунен Мере пхерася, тай лен керен.

48 Мязол сар о мануш коватото кхерел кхер, храндел хор тай тховел темели баренде тай кана ачхол авел бут пай, лен икхал упрал окоя кхер, тай нащи те кунинел пес, соскетото си кердо упрал бар.

49 А коватото шунел тай ни керел, ов мязол, манушес, коватото керел кхер ки пхув, би темели, кариг сави икхал зурал о лена, тай ко сахати пхерел, тай ачхол бут баро о периба и каика кхер.

35 Но вие обичайте враговете си и правете добро, и давайте на заем, без да очаквате нещо и наградата ви ще бъде голяма, и ще бъдете синове на Всевишния, защото Той е благ и към неблагодарните, и към злите.

36 Затова, бъдете милосърдни, както и вашият Отец е милосърден.

6:37-42 „Не съдете и няма да бъдете съдени“

37 Не съдете и няма да бъдете съдени, не осъждайте, и няма да бъдете осъдени, прощавайте, и ще ви бъде простено;

38 Давайте, и ще ви се даде, добра мярка, натъпкана, стърсена и препълнена ще дадат в пазвата ви, защото с каквато мярка мерите, с такава ще ви се отмери.

39 Каза им и притча: Може ли слепец слепец да води? Не ще ли паднат и двамата в ямата?

40 Ученик не е по-горен от учителя си, но всеки, след като се усъвършенства, ще бъде като учителя си.

Сламчицата Матей 7:1-5

41 Защо гледаш сламчицата в околото на брата си, пък гредата в твоето око не усещаш?

42 Или, как можеш каза на брата си: Брате, нека да извадя сламчицата от околото ти, когато сам не виждаш гредата в своето око? Лицемерцо, първо извади гредата от околото си, и тогава ще видиш ясно, за да извадиш сламчицата от околото на брата си.

6:43-45 „Дървото и плодът му“ Матей 7:16-20

43 Защото няма добро дърво, което да дава лош плод, нито лошо дърво, което да дава добър плод.

44 Понеже всяко дърво се познава по плода си, защото не берат смокини от тръни, нито късат грозде от къпина.

45 Добрият човек от доброто съкровище на сърцето си изнася добро, а лошият човек от лошото съкровище на сърцето си изнася лошо, защото от това, що препълва сърцето, говорят устата му.

6:46-49 „Разумният и неразумният строител“ Правилната основа

46 И защо Ме зовете: Господи, Господи!, а не вършите каквото казвам?

47 Всеки, който идва при Мен и слуша думите Ми и ги изпълнява, ще ви кажа на кой прилича.

48 Той прилича на човек, строящ къща и като изкопа дълбоко и сложи основите върху канара и когато стана наводнение, реката се устреми върху тази къща и не можа да я поклати, защото бе основана върху канара.

49 А този, който слуша и не изпълнява, прилича на човек, който съгради къща на земята без основи и когато реката се устреми върху тази къща, тя рухна веднага, и срутването ѝ бе голямо.

6:37-42 „Осъждане на другите“

Не бива да се съди по външността или социалното положение на хората, както и техните мотиви. Човек не може да „чете“ мислите на другите. Това може само Бог, а всеки ще отговаря един ден сам за себе си. Да се избягва критичната нагласа към околните, е белег на духовна зрялост.

6:43-45 „Дървото и плодът му“

Това, което говори или прави човек е резултат на неговото духовно състояние. От „сърцето“ са изворите на живота (Пр. 4:23). Чрез плодовете

на Святия Дух може да се разпознае кой човек е добро „дърво“ и кой лошо (Гал. 5:19-23).

6:46-49 „Разумният и неразумният строител“

Сатана кара хората да се заблуждават, че само слушайки думите на Христос, без да ги изпълняват, ще отидат на Небето. Твърде лесно е човек да се задоволи с повърхностно познаване на християнството, без истинско покорство на Христос (6:46). Онези, които чрез лична връзка с Него са съградени върху основата на Неговото Слово, като вярват и Го изпълняват, ще оцелеят в бурите (ст. 48).

Шоро 7

7:1-10 „И пакяйба о римсконе шеленгро“ Матей 8:5-13; Иоан 4:43-54

1 Тай кана ресавас саворе Пере пхерася кариг народос са шуненандос о Исус гело андо Капернаум.

2 А иекх шелбаренго исине о подлагари ковато сине леске мило,сине бут насвало паш ко мероба.

3 Тай кана шунгяс пал Исусесте, бичхалгяс несаве джудескпхурен паш Лесте, те мангдяпе те авел, тай те саскарьел лескере и подлагари.

4 Тай он але паш о Исус мангдякирен пес, вакерендос: Мал си саво керел пес леске давкха;

5 соскето ов дехел амаре народос, тай кергяс аменге и синагога.

6 А о Исус джалас ленца тай кана на сине дур кхеротар о шеленго бичхалгяс пескоро амален жи Лесте те пхенен Леске: Девла ма кер бути, соскето най сом бут мал, те дес анди моро стряха;

7 алкхеске би гинавав пес мал те авав жи Туте нума вакер иекх ворба тай о подлагари моро ка саскъол.

8 Соскето тай ме сиом мануш телал баримасте тай иси ман гетанора телал манд; тай иекхеске вакерав: Жа тай ов жал; тай авреске: Ав, тай авел; тай миреске подлагареске: Кер давкха, тай ов керел лес.

9 Кана шунгяс давкха о Исус дивисайло, ирингяс пе кариг дуняс со пхиренас палал Лесте тай вакергяс: Вакерав туменге: Наи андо Израеля ни аракхълъом аборкха апакяба.

10 Тай е бичшален кана иринде пес андо кхер, аракхле о подлагари састо.

7:11-17 „Патраги и Наински пхивлякири чхавес“

11 А пале диесененго о Исус гело андо форо алавел пес Наин тай жанас Леса о Лескере сиклине тай бут мануша.

12 Тай кана аресле жи ко форокоро вудара, акхе икхаленас мулес, иекхоно чхаво пескири даке, а ой сине пхивли; тай бут жене катары форо сине ласа.

13 Тай кана дикхляс ла о Девел, дя Леске мила тай вакергяс лаке: Ма ров!

14 Тай антучи авел паше тай азбядяс пес о чифури, а ингелде мануша ачшилен. Тай пхендя: Чхавея, пхенав туке: Ущи!

15 Тай о муло ваздило тай бешло, тай лиляс те ворбисарел; тай о Исус диняс лес лескере дате.

16 Тай дараните саворе, тай лувудинас о Дел вакерендос: Баро профетос ваздило машкар аменде, тай о Дел авило Песко народо.

17 Тай шундило ашлал Леске дава ворба ки састы Юдея, пердал трукял.

7:18-35 „О Исус тай Йоан Баптисто“ Матей 11:2-19

18 Тай о Иоанеске сиклине вакерде леске саре кавка, тай ов чингардяс дуен пескоро сиклине;

7 Глава

7:1-10 „Вярата на римския стотник“ Матей 8:5-13; Иоан 4:43-54

1 Когато свърши всичките Си речи към людете, които Го слушаха, Той влезе в Капернаум.

2 Един стотник имаше слуга, когото много ценеше и слугата бе на умирање.

3 Като чу за Исус, стотникът изпрати при Него Юдейските старей, за да Го помолят да дойде и изцели слугата му.

4 И те дойдоха при Исуса и Го молиха усърдно, като казваха: Той заслужава да му сториш това;

5 защото обича народа ни и той ни построи синагогата.

6 Исус тръгна с тях. И когато вече бе недалеч от къщата, стотникът изпрати насреща Му приятели и Му каза: Господи, не си прави труда, защото не съм достоен да влезеш под покрива ми;

7 Затова и аз не сметох себе си достоен, за да дойда при Теб, но кажи дума и слугата ми ще оздравее.

8 Защото и аз съм подвластен човек и имам подчинени войници и на един казвам: Върви, и отива и на друг: Ела, и идва и на слугата си: Направи това, и го прави.

9 Като чу това, Исус му се почуди, и като се обърна, каза на следващия Го народ: Казвам ви, нито в Израеля намерих такава вяра.

10 Пратените, като се върнаха в къщата, намериха болния слуга оздравял.

7:11-17 „Възкресение на сина на Наинската вдовица“

11 На другия ден Исус отиваше в града, наричан Наин, и с Него вървяха мнозина от учениците Му и много народ.

12 И когато се приближи до градските порти, ето изнасяха мъртвец, едничък син на майка си, а тя бе вдовица и много народ вървеше с нея от града.

13 Като я видя Господ, смили се над нея и й каза: Не плачи.

14 И като се приближи, допря се до носилото и носачите се спряха, и Той каза: Момче, казвам ти, стани!

15 И мъртвецът, като се подигна, седна и почна да говори и Исус го предаде на майка му.

16 И страх обзе всички, и славеха Бога и казваха: Велик пророк се издигна между нас, Бог посети Своя народ.

17 И това, което казваха за Него, се разнесе по цяла Юдея и по околностите.

7:18-35 „Исус и Йоан Кръстител“ Матей 11:2-19

18 А Йоановите ученици му известиха за всичко това.

7:1-10 „Вярата на римския стотник“

Стотникът е командир от Римската армия на 50 до 100 войника. В очите на старейшините той е достоен (4 ст.), но личното му мнение за себе си е, че не е достоен (6 ст.). Ето защо той не иска да притесни Исус, като влезе в езически дом (Иоан 18:28). Съзнанието за лично недостойнство изразява пред Исус неговата скромност. Стотникът осъзнава, че Исус представлява авторитета и силата на Небето, както той като армейски офицер представлява силата и авторитета на Рим (7 ст.). Така че думите на Христос са достатъчни изцелението да се осъществи и на разстояние, т.е. не в непосредствения Му контакт с болния в момента на изцелението (7:10).

7:11-17 „Възкресяване сина на вдовицата“

Град Наин е разположен на около 40 км югозападно от Капернаум и около 8км. южно от Назарет. Никаква просба не е отправена от страна на вдовицата, изгубила сина си, но в Своето съчувствие към страдащото човечество Исус отговаря на произнесената молитва (13,14 ст.). Нещото, което възкресеното момче прави най-напред, е че започна да говори. Когато християните оживяват за нов духовен живот в Христа, отварят ли устата си за молитва, възхваля и споделяне на Благата вест с другите?

19 Тай Йоанас бичалгяс лен ко Девел те пхучен лес: Ту сиян Окова, Ковато авел, вай колес те ажарес авер?

20 Тай кана але паш Лесте о мануша вакерде: о Иоанес баптисто бичалгяс амен жи Туте те вакерес: Ту сиян Окова, Ковато иси те авел, вай те ажарас аврес?

21 Тай ко кадя часо састардяс бутедер насвалиптар тай биковети, тай кханиле духостар, тай кердяподарка дикхипе бутедер корен.

22 А О Исус вакергяс ленге: Жан тай изворбисар е Йоанеске давкха со дикхлян, тай шунгян, коре дикхлен, банге пхирен, лепроме шужарен, кашуке шунен, мулен ущен, тай е чоренге делдума о лачшивеста.

23 Тай гудло кавка, ковата ма скандал пес андо Ман.

О Йоанос Баптисто

24 А кана джантар е Иоанескере бичшалдея, Ов застарел те ворбисарел народоске ащал Иоанеске: Соске иклистилъен те дикхен анди пустатхан? Тръстика куниел катар балвал?

25 Нума со иклистилъен тумен те дикхен? Манушес ковленца шехя? Аке, шукарендер е уравде тай окола, ковата ханпиен лачшидер си андо тхагарипе.

26 Нума со иклистилъен тумен те дикхен? Профетос? Ва, вакерав туменге, тай бутер таро профетос.

27 Кавка си окова, каске си калярдо: Аке, избичхалав вестамануш Мере англал Торо муи, ка ке керел дрома Торо англал Туте.

28 Соскетото вакерава туменге: Машкар е бияндене ромнятар никонес най баро Иоанестар нума о цикнедер андо о Тхагарипе ле Делвеско си бародер лестар.

29 Саворе мануша тай е бирникен кана ашунде, признасардяс е Делвескери глория, состар сине баптиздян пес Иоанеско баптизпе.

30 А о Фарисея тай е законника чхивентар Делвескере воиа ащал песке, палдова на баптиздян лестар.

И годипе сикавдо пес пердал саре пи чавенца

31 Палдова о Девел пхенел, касте мязол е манушен дава генерация? Тай касте мязон?

32 Он мязон сар чхаве, бешендос ко базари колато чингадендос иек иекеске: Башалесас тай ни кхеленас, ровгилясас тай ни ровенас.

33 Соскетото авило о Йоанос Баптисто, ни маро халос, ни мол пияс, тай тумен пхендя: О Демонос иси.

34 Ало о Манушкано Чхаво, ковата халас тай пиелас, тай туме пхенде: Аке мануш халбут, тай мол пиелбут, амал си е бирникенге тай е безехаленге.

35 Нума годипе сикавдо пес пердал саре пи чаворенца.

7:36-50 „О Исус, помакхя вулойнца“

36 Тай иекх фарисеятар калесас Лес те хал Леса, тай Ов диняс ко фарисейско кхер, бешло ки трапези.

37 Тай аке, иек жувли безехали каи сине форотар, кана ахалили кай си бешло ки фарисейскере кхересте, андяс алабасторо кхоро миросца.

19 И Йоан, като повика двама свои ученици, изпрати ги при Исус да Го попитат: Ти ли си Онзи, Който има да дойде, или друг да чакаме?

20 А те, като дойдоха при Него, казаха: Йоан Кръстител ни прати при Теб да питаме: Ти ли си Онзи, Който има да дойде или да чакаме друг?

21 А в този час Той изцели мнозина от болести и недъзи и от зли духове и мнозина слепи дарува със зрение.

22 И Исус им отговори: Идете и известете на Йоан, каквото видяхте и чухте, слепи проглеждат, куци прохождат, прокажени се очистват, глухи прочуват, мъртви възкръсват, на сиромасите се благовества;

23 и блажен е онзи, който не се спъне в Мен.

Йоан Кръстител

24 След като заминаха изпратените от Йоана, Той почна да говори към народа за Йоан: Какво излязохте в пустинята да видите? Тръстика ли, люляна от вятъра?

25 Но какво излязохте да видите? Човек, облечен в меки дрехи ли? Ето, онези, които се обличат великолепно и в разкош са в царските палати.

26 Но какво тогава излязохте да видите? Пророк ли? Да, казвам ви, и повече от пророк.

27 Този е, за когото е писано: „Ето, аз изпращам пред лицето Ти Ангела Си, който ще приготви пътя Ти пред Тебе.“

28 Защото казвам ви: Между родените от жена няма нито един по-голям пророк от Йоан Кръстител, но и по-малкият в Божието царство е по-голям от него.

29 И целият народ и митарите, като чува това, въздадоха Богу слава, защото бяха се кръстили с Йоановото кръщение;

30 а фарисеите и законниците отхвърлиха Божията воля спрямо себе си, понеже не бяха се кръстили от него.

Мъдростта се оправдава чрез всичките си рожби

31 Тогава Господ каза: На кого, прочее, да оприлича хората от тоя род? И на кой те приличат?

32 Те приличат на деца, които седят на пазарите, викат едно на друго и казват: Свирихме ви и не играхте, жално ви пяхме, и не плакахте.

33 Защото дойде Йоан Кръстител, нито хляб яде, нито вино пи, а казвате бяс има.

34 Дойде Човешкият Син, яде и пие и казвате: Ето човек лаком и винопиец, приятел на митари и грешници.

35 Но мъдростта се оправдава чрез всичките си рожби.

7:36-50 „Исус, помазан с миро“

36 Някой от фарисеите Го помоли да яде с него и Той, като влезе в къщата на фарисея, седна на трапезата.

37 И ето, една жена от града, която беше грешница, като узна, че Той седи на трапеза в къщата на фарисея, донесе алабастров съд с миро;

7:18-35 „Исус и Йоан Кръстител“

Виж ком. (Мат. 11:1-19).

По това време Йоан е в затвора и явно се пита, защо Исус не приема нищо, за да го извади оттам, или да отмъсти на Ирод, който го затворил? Защо не ликвидира римската тирания?

Това Йоаново объркване го довежда до съмнение (ст. 19). Бог позволява моменти на затруднение да постигнат дори най-достоините и доверени Негови слуги, за да се укрепи още повече тяхната вяра и доверие към Него. Даже и Илия има своите моменти на разочарование (3Царе 19:4). Преживяването на Йоан в тъмницата служи за насърчение на хилядите други, които трябвало да пострадат с мъченическа смърт заради вярата си по-късно, през следващите столетия.

7:36-50 „Исус, помазан с миро“

Жената, която помазва Исус с миро, има лоша слава на грешница (37,38 ст.). Христос знае какво си мислел фарисеят (39 ст.). С помощта на притча го подтиква да осъзнае, че Бог е Онзи, Който прощава. Очите на тази жена, преди това отворени за греха, сега се превръщат в извор от сълзи на благоговение и радост, че се намира толкова близо до своя Спасител.

(Виж ком. Мат. 26:6-13; Марк 14:1-11)

38 Тай кана тердя палал Лескере пиренде, ровелас тай заастарел те киндякирел о пире Лескере пе асвенца тай кхоселас пе баленца, чумиделас о пире Лескере, тай помахелас миросца.

39 А о фарисеос, саво Лес калесангяс, кана дикхляс давкха, вакерелас песке: Коли Кавка сине профетос, ка джанелас кон тай сави си и ромни, ковата азбадяс пес жи Лесте, кай ой си безехали.

40 А о Исус леске отпхенгяс: Симоне, иси ман варисо те вакерав туке. А ов вакергяс: Сикавдеа, вакер.

41 А О Исус пхенгяс: Исине дуй борчамануша несавенде делборчмануш о иек борченге те дел лес панчшел диняра, а авер пинда.

42 Антучи насине лен те покинен лес, иертисярдяс дуенге. Тай чука, кова лендар ка дехел бутедер лес?

43 О Симон вакергяс: Гъндава кай окова, конеске иертимингяс о бутедер. Чачо крис туке. Ов леске пхендя.

44 Тай кана ирисало кариг и ромни, вакергяс о Симон: Дикхес ли калка ромни? Дав андре торо кхер, а ту пани пхиренге Манге ни динян; нума, ой асвенца тховгяс Ме пхире, тай кхосляс лен баленца.

45 Ту чумидипе ни дяс Ман, нума ой отсар сиом дав андре ни ачили те чумидел Мере пире.

46 Ту кхилеса ни махля Мо шоро, нума ой махляс мироса Ме пхире.

47 Пал дава вакерав туке: Иертиле пес лакере бут безехе, соскето бутедер дехела нума кодолес пес иертимо хари, хари дехел.

48 Тай вакергяс лаке: Тери безехе исине иертиме.

49 А е авер, бешендос кетане, заастарен те вакерен машкар песте: Кон си Дасаво, Ковато тай безехе иертил?

50 Тай пхендя и ромняке: Торо апакияба скепингяс тут, джа туке пачаса.

Шоро 8

8:1-3 „Е жувля анклията о Исусес“

1 Тай палал дава Исусо пхирдя форе, тай гаве те причшолас лачшивеста пал о Девлескоро Тхагарипе; тай дешудуй сиклине сине Леса;

2 тай декхои джувля, конес сине састе джунгалотар духен тай насвалендар, Мария алавдяс Магдалина, катар сине ипалдо евта бесовя.

3 Тай Йоанна и ромни Иродовскире кхерескоро баро Хуза тай и Сузана, тай бут авер, колато жутисарденас пескири барвалипаса.

8:4-15 „И парамичи о самунцмануш“ Матей 13:1-9 тай Марк 4:1-9

4 Тай кана кидисален бут дуняс, тай авенас паш Лесте секоне форестар пхендя парамичена.

5 О сумунцмануш иклястило те чхувел е сумунци тай кана чхувелас, иек перенас паше дром тай шапкеренас, тай о чирикле похане лен.

6 А авер перенас баренде тай кана баронас шукьонас, соскето нанай сине немлис.

8:1-3 „Жените, следващи Исус“

Исус обикаля по села и градове, за да проповядва, следван от някои жени, които използват времето, парите и силите си, за да се грижат за Христос и Неговите ученици. Те доброволно поемат тази изморителна работа, за да изразят любовта и благодарността си към Спасителя.

8:4-15 „Притчата за сеяча“

В тази притча Исус разкрива четири основни начина на приемане на

38 и като застана отзад при нозете Му, плачейки, почна да облива нозете Му със сълзи и ги изтрива с косата си, целуваше ги и мажеше с миро.

39 Като видя това фарисейнът, който бе Го поканил, каза в себе си: Ако Този бе пророк, щеше да знае коя и каква е жената, която се докосва до Него, защото тя бе грешница.

40 Като се обърна към него, Исус му каза: Симоне, имам нещо да ти кажа. А той отвърна: Кажи, Учителю.

41 Исус каза: Един заемодавец имаше двама длъжника, единият му дължеше петстотин динария, а другият - петдесет;

42 но понеже нямаха с какво да платят, той прости и на двамата. Кажи, кой от тях повече ще го обикне?

43 Симон отговори: Мисля, този, на който е простено повече. А Той му каза: Право отсъди.

44 И като се обърна към жената, каза на Симон: Видиш ли тази жена? Аз влязох у дома ти, вода за нозете ти не Ми даде, а тя със сълзи обля нозете Ми и с косата си ги изтри.

45 Ти целувка не Ми даде, а тя, откак влязох, не е престанала да целува нозете Ми.

46 Ти с масло не помаза главата Ми, а тя с миро помаза нозете Ми.

47 Затова ти казвам: Прощават ѝ се многото грехове, загдето много обикна, а комуто малко се прощава, той малко обича.

48 А на нея каза: Прощават ти се греховете.

49 И седящите на трапезата с Него, почнаха да си казват: Кой е Този, Който и грехове прощава?

50 А Той каза на жената: Твоята вяра те спаси, иди си с мир.

8 Глава

8:1-3 „Жените, следващи Исус“

1 След това Той обхождаше градове и села, като проповядваше и благовестваше Божието царство, и с Него бяха дванайсетте,

2 и някои жени, които Той бе излекувал от зли духове и болести, Мария, наричана Магдалина, от която бяха излезли седем демона;

3 Йоана, жена на Хуза, Иродовия настойник, и Сусана, и много други, които Му служеха с имота си.

8:4-15 „Притчата за сеяча“ Матей 13:1-9 и Марк 4:1-9

4 А когато се събра голямо множество и народ от всички градове се стичаха при Него, Той започна да говори с притча:

5 Излезе сеяч да сее семе и когато сееше, зърното падна край пътя и бе потъпкано, и птиците го изкълваха;

6 а други паднаха в камънака и като поникнаха, изсъхнаха, защото нямаха влага;

Божие Слово от слушателите:

1) отнето моментално от сатана (8:5,12);

2) не успява да пусне корени, поради повърхностното Му приемане (8:6,13);

3) чуто с известна сериозност, но преди да премине в действие, е задушено от грижите, богатствата и удоволствията на този свят, така че остава безрезултатно (8:7,14);

4) държано в искрено и добро сърце, даващо плод с постоянство (8:8,15). Словото е живо, както семето и когато му се даде възможност, то произвежда плод (Гал. 5:22).

7 Авер пале перенас машкар е карне тай кана барьонас е карне купате ленца тай тасавенас лен.

8 А авер перенас шукар пхувенге, тай кана барьонас дине шел фрута бутедер. Дава кана пхендя чингадя: Конесте иси кана, мек те шунел!

9 А е Лескере сиклине пхуче Лес: Со сиклино каика парамичи.

10 А Ов пхендя: Туменге си дино те ахалиен е гараден е Делвескоро тхагарипен, нума авренге си пхандо парамиченса, гадал, соскетото, те дикхен, тай те ни дикхен, тай те шунен, тай те ни ахальон.

11 Тай дава си и парамичи: Е сумунца си е Ворба ле Делвеско.

12 А е самунци пеле паша дром си калка, саве шунена; нума палал дава авел о бенг тай лел о ворба ленгере илендар те на апакян тай те скеписарен пес.

13 А о пеле баруно си окола, саве радимаса лел о ворба кана ашунен лес, нума си би вони жилиеке би лунго время апакян, тай андо пхаро время, он мекен.

14 О пеле машкар и карне, си окола, саве шунен, тай жан песке тай тасавен пес пе холястар, барвалипнастар, траиоскиро суета, тай ни кердян фруто.

15 А е перен шукар пхувенге, си окола, саве кана шунен о ворба, астарен лес андо лачхо тай чачимно ило, тай пе икерипнаса дел фрута.

8:16-18 „О цибрибо тай и цибрипе“

Марк 4:21-25

16 Тай нисаво кана пхабарел цибрибо, най те упралес пес чароса, мигар те тховел телал о тхан нума тховел лес те цибринел, калкенге колато ден, те дикхес о цибрибо.

17 Соскетото нанай секретото, саво би ка те авел сикавдо, ни гаравдо саво най те авел ахальол, тай най те авел пе якха.

18 Алхеске, дикхен сар шунен соскетото кодолес иси, ка авел дино а конесте нанай, ковато гиндин кай иси лес, ка от лел пес лестар.

8:19-21 „Исусески дай тай пхрала“

Матей 12:46-50; Марк 3:31-35

19 Тай але паш Лесте и дай тай о пхрала Лескере, тай нащине те авен паш Лесте палдава сине е бутедер мануша.

20 Тай явине Леске: Ти дай, тай те пхрала тергьон аври, тай манген те дикхен Тут.

21 А Ов отпхендя: Ми дай, тай Ме пхрала исине, калка шунен е Делвескоро ворба тай керен пес.

8:22-25 „О Исус пачярдя и стормо“

Матей 8:23-27; Марк 4:35-41

22 Тай андо иек калка диесенде Ов вакергяс: Те накхен окотар риг ле паиеске; тай Ов тай Пескере сиклиненца диняс ки ладияте тай отгеле.

23 Тай андо время сар джанас пе паи Ов засуто; тай въздингяс и балвал учипнасте о пая, тай он сине мударипнасте.

24 Тай але тай жангавлян вакерендос Лес: Сиклинея, Сиклинея, мерас! А Ов ущило тай припхендяс е балваляке тай о пани кунинпе; тай ачшилен пес, тай ачшилопен.

25 Пхученас ленге; Кате си тумаро апакияба? А он дара-

8:16-18 „Лампа на светилник“

Има хора, които никога не споделят с някой, че са християни. Благата вест е светлината и надеждата в живота. Тя е оприличена на лампа, която има предназначение да свети и да се вижда. Този, който никога не я известява не само с думи, но и на дело, може един ден да установи, че в него изобщо не я е имало.

7 Други пък паднаха между тръни и израснаха тръните и ги заглушиха;

8 А други паднаха на добра земя и като изникнаха, дадоха плод стократен. Като каза това, извика: Който има уши да слуша, нека слуша!

9 А учениците Му Го попитаха: Какво значи тази притча?

10 Той отговори: На вас е дадено да знаете тайните на Божието царство, а на другите се говори с притчи, та като гледат, да не виждат и като слушат, да не разбират.

11 Ето значението на притчата: Семето е словото Божие;

12 падналото край пътя са онези, които слушат, но после дохожда при тях дяволът и грабва словото от сърцето им, за да не повярват и се спасят;

13 падналото на камънака са онези, които, кога чуят словото, с радост го приемат, но нямат корен и вярват временно, а във време на изпитание отстъпват;

14 падналото между тръните са онези, които чуват словото, но в живота си се задавят от грижи, богатство и наслади и не принасят плод;

15 но падналото на добра земя са онези, които като чуват словото, пазят го в добро и чисто сърце и принасят плод с търпение.

8:16-18 „Светилото и светилникът“

Марк 4:21-25

16 И никой, като запали светило, не го похлупва със съд, нито го слага под легло, но го поставя на светилник, за да виждат влизашите светлината.

17 Понеже няма нищо тайно, което да не стане явно, нито пък скрито, което да не стане известно и да не излезе наяве.

18 Затова внимавайте как слушате, понеже който има, ще му се даде, а който няма, ще му се отнеме и това, което мисли, че има.

8:19-21 „Майката и братята на Исус“

Матей 12:46-50; Марк 3:31-35

19 И дойдоха при Него майка Му и братята Му, и не можаха да се приближат до Него поради народа.

20 И като Му съобщиха, казаха: Майка Ти и братята Ти стоят във и искат да Те видят.

21 А Той им отговори: Моя майка и Мои братя са тези, които слушат словото Божие и го изпълняват.

8:22-25 „Исус укротява бурята“

Матей 8:23-27; Марк 4:35-41

22 Един ден Той влезе с учениците Си в ладията и им каза: Да преинемем отвъд езерото. И отплаваха.

23 И докато плаваха, Той заспа. На езерото се подигна бурен вятър, и вълните ги заливаха, и те бяха в опасност.

24 И те се приближиха и Го събудиха, казвайки: Наставниче, Наставниче, загивае! А Той, като се събуди, смърмя вятъра и вълнението и те се успокоиха и настана тишина.

25 Тогава Той им каза: Къде е вярата ви? А те в страх и

8:19-21 „Майката и братята на Исус“

Връзката между предходните две притчи и тази за семейството е идеята на слушането, покорството и изпълнението на Божието Слово. Ако това липсва, връзката с Исус и взаимоотношенията като Божие семейство с останалите братя и сестри е съмнителна.

8:22-25 „Исус укротява бурята“

(Виж ком. Мат.8:23-27; Марк4:35-41)

ниле, чудисаиле пес, тай пхендя иек иекхеске: Кон иси Кавка, Ковато припхенел е балваляке, тай и паняке, тай шунен Лес?

**8:26-39 „Састардя о мануш долдо демоненцар“
Демоня тай баличе
Матей 8:28-34; Марк 5:1-20**

26 Тай аресле ко Герасинско тхем ковато си мамуй Галилея.

27 Тай кана иклистило ко шукипе аресло Лес мануш фоторатар кас исине демоня, савесте таро лунго время на сине уравдо цяля, тай ни дживдо кхо кхер, нума андо е лиморя.

28 Тай кана дикхля Исусос, циписардяс, тай пело ангал Лесте, тай зоралеса гласо пхендя: Со иси Тут манцар Исусе, Чхаво е Учшипнаско Дел? Ругив Тут ма чинуисар ман!

29 Соскетото о Исус припхендя мелале духоске те икльон манушатар тай бутвар лес долелас тай пханденас лес ланцоса тай састеренца пе пхире тай пазинас лес; нума ов чхинелас пхандипе; тай о демонос траделас лес анде пуспапхув.

30 А о Исус пхучля лес: Сар си то алав? А ов вакергяс: Легионос, соскетото бут демоня сине динде лесте.

31 Тай мангенас Лестар те на припхенел те жан ко джендеми.

32 А отхе сине баре чердапе баличестар, колато чаронас кхо учиба тай о демоня мангенас Лес те мекхя ден ленде; тай Ов мекхя лен.

33 Тай кана иклистиле е демоня манушатар, дине кхо баличе, тай о чердапе сиго пес пердал телепе ко пани тай тасавдиле пес.

34 А о баличенге чаравеля кана дикхляс дава, со кхердило нашле тай геле тай разпхендя андо о форо тай е гаве.

35 Тай иклистиле те дикхен о кердяпе тай але паш о Исус, тай аракхле о манушес, кастар сине иклистило е демоня, бешелас паш о Исусескере пире, уравдо тай гогыся, тай дараиле.

36 Тай саве сине дикхлесас дава сар ухтардяс е демононес разпхендле песте.

37 Тай састо бут мануша Герасинско тругялесте Леске мангенас, та те жал лендар, соскетото сине астарне дараса; тай Ов дине ки кабуца тай ирисайло пес.

38 А о мануш, кастар сине иклистило е демоня мангелас, те авел Леса, нума о Исус бичхалдяс лес тай вакергяс:

39 Жа пес кхеренде тай разпхен дава со кергяс туке о Дел. Тай ов гело тай разпхендя ки састо форо, саве кергяс леске о Исус.

**И патраги и Яирескоро казани тай
и ратхавненса жувли
Матей 9:18-26; Марк 5:21-43**

40 А кана о Исус ирисало о народос Лес ресло лошаляса, соскетото саворе ажаренас Лес.

41 Тай аке, мануш алавеске Яир, о баро синагоге, тай пело ангало о Исусескере пире, тай мангелас Леске те дел лескере кхересте;

42 соскетото иекхескоро леске чхай, тругялаке дешудуй бре-

почуда казваха един на друг: Кой е Този, че заповядва и на бурята, и на вълните и те Му се покоряват?

**8:26-39 „Изцеляването на човека, обладан от бесове“
Демони и свине
Матей 8:28-34; Марк 5:1-20**

26 И доплаваха в Гадаринската страна, която е срещу Галилея.

27 А когато излезе на брега, срещна Го човек от града, който от много години имаше бесове и дреха не обличаше и в къща не живееше, но по гробищата.

28 Той, като видя Исус, извика, падна пред Него и с висок глас крещеше: Какво имаш Ти с мене, Исусе, Син на Всевишния Бог? Моля Ти се, не ме мъчи!

29 Защото Исус бе заповядал на нечистия дух да излезе от тоя човек, понеже от дълго време го мъчеше, така че го връзваха с вериги и окови и го пазеха; но той разкъсваше оковите и биваше гонен от демоните по пущинаците.

30 Исус го попита: Как ти е името? Той рече: Легион, защото много демони бяха влезли в него.

31 И те молеха Исуса да не им заповядва да идат в бездната.

32 А там по височината пасеше голямо стадо свине и демоните Го молеха да им позволи да влязат в тях. И позволи им.

33 Като излязоха демоните от човека, влязоха в свинете; и юрна се стадото надолу стръмнината в езерото и се издави.

34 Свинарите, като видяха станалото, избягаха и известиха в града и околността.

35 И излязоха да видят станалото и като дойдоха при Исус, намериха човека, от когото бяха излезли демоните, седнал при Исусовите нозе, облечен и смислен, и се изплашиха.

36 А виделите това им разказаха за избавлението на бения.

37 И целият народ от Гадаринската околност Го молеше да си отиде от тях, понеже голям страх бе ги обзел. Той влезе в ладията и се завърна.

38 Човекът, от когото излязоха демоните, Го молеше да бъде с Него, но Исус го отпрати и каза:

39 Върни се у дома си и разказвай какво Бог ти стори. Той отиде и прогласяваше по целия град какво му бе сторил Исус.

**Възкресението на дъщерята на Яир
и жената с кръвотечение
Матей 9:18-26; Марк 5:21-43**

40 И когато Исус се върна, народът Го посрещна, защото всички Го очакваха.

41 И ето, дойде един човек, на име Яир, който беше началник на синагогата, и като падна пред нозете на Исус, молеше Го да отиде у дома му;

42 защото той имаше едничка дъщеря, около дванайсет

8:26-39 „Изцеляването на човека, обладан от бесове“

Местните хора, които преди това се опитват да помогнат на обладания от демони човек (ст. 29), сега молят неговия Спасител да си отиде (37 ст.). Материалните неща струват много повече за тях, отколкото спасението на една човешка душа. За разлика от тях изцеленият не иска да се отдели от Христос, покорявайки се на поръчението Му да не престава да провъзгласява свидетелството си за Божиите милости (39 ст.).

8:40-56 „Дъщерята на Яир и жената, страдаща от кръвотечение“

Според закона жената с кръвотечението е нечиста и всеки, до когото се докосне, става нечист (Левит 15:25; 8:43,44). Тя познава добре болката от невъзможността да контактува с другите. Сигурно поради страха от религиозните хора, че се е смесила с тълпата, се опитва да получи изцеление, без никой да разбере. Но Исус иска от нея да засвидетелства публично и да се укрепи още повече във вяра (47,48 ст.). Какво ли изкушение е за Яир, научавайки, че през това време дъщеря му вече е мъртва (49 ст.)? С всякакви средства, обстоятелства и мисли сатана се опитва да ни откаже от вярата в Спасителя, но само Той може и знае как да ни утеши и укрепи във вяра (50 ст.).

шенгере, сине меримасте. Тай кана жалас о народос плаконен Лес.

И ратхавненса жувли

43 Тай иек ромни, сави исине ратхавденас дешудуй брешендар, таи сави сине дя са барвалипе, тай нисавотар лаке нащине те саскяряв;

44 тай паше авел пес палпалетар, азбадя жи о фустани пе Лесте шехенцар тай стразо о ратхавдел латар ачшило.

45 Кон азбадяс пес жи Манде? Исусеске вакергяс; тай саворе тай окола, колато сине Леса вакеренас кай най, о Петрос пхендя: Барея о народос тестинел Тут тай плаконен?

46 Нума о Исус пхендя: Несаво азбадяс пес жи Манде, соскето Ме джиньом, кай зуралипе иклистило Мандар.

47 Тай и ромни, кана дикхляс кай нащи те гаравел пес, али издранидос тай пели ангал Лесте, тай разпхендя ангал са мануша сосатар азбадя пес жи Лесте, тай сар стразо састили.

48 А Ов лаке вакергяс: Чхае, торо пакаймо ухтергяс тут, жа туке мироса.

О Яиреско казани

49 Жи кана панда пхенелас, ало несаво кхерестар бареске синагоге тай вакерен: Ки чхай мули, ма ладавен о Сикавдо панда.

50 Шундиндос адавкха о Исус вакергяс леске: Ма дара, фердо пакян, тай ка ухтавдел пес.

51 Тай дел андре и кхер тай ни мукляс кхоник те дел Леса, фердо о Петър, о Иоан тай о Яков тай о дад тай и дай и чхаве.

52 Тай саворе ровенас тай асвенгяс лаке. А Ов пхендяс: Ма ровен, ой ни мули нума совел.

53 Тай асанас Леске, палдава жаненас кай ой си мули.

54 Нума Ов долгяс лакоро вас тай чингадингяс: Чшайорие, ущи!

55 Тай о духо ирисало пес тай ушили стразо, тай припхендяс те ден ла те хал.

56 Тай о лакоро дад тай дай бут дивинде пес а Ов припхенгяс ленге, те на пхенен никхаске со ачхило.

Шоро 9

9:1-9 „О Исус традя е дешудуенге Апостоля“ Матей 10:5-15; Марк 6:7-13

1 Тай кана калеса е дешудуен сиклине, диняс лен зуралипе тай путиера упрал са демоня, тай те састярен насвален.

2 Тай бичхалгяс лен те причшон е Тхагарипнаскоро Девлеске тай насвален те саскярен.

3 Тай пхендя ленге: Ма лен кханчик жандос дроменге, ни ровли, ни гоне, ни маро, ни рупя, ни дуйенге шехенца.

4 Тай андо сави кхересте те ден, бешен отхе, тай отхар циден тумаре дроменге.

5 Тай о саве ни лел тумен, изчхивен о пулберя тумаре пирендар кана икльовен отхар кавка форотар, та те овел сикавдопе упрал ленде.

6 Тай он иклинас тай жанас гав гавестар тай лачшивяста тай саскяренас саврен.

години и тя беше на умирање. И когато Исус отиваше, народът се притискаше в Него.

Жената, страдаща от кръвотечение

43 И една жена, която от дванайсет години страдаше от кръвотечение и която бе иждивила целия си имот по лекари и не бе излекувана от нито един;

44 приближи се към гърба Му, допря се до края на дрехата Му и веднага кръвотечението ѝ престана.

45 А Исус каза: Кой се допря до Мене? И когато всички се отричаха, Петър и онези, които бяха с Него, казаха: Наставниче, тълпата се трупа и притиска, а Ти питаш: Кой се допря до Мене?

46 Но Исус каза: Някой се допря до Мен, понеже усетих, че сила излезе от Мене.

47 Жената, като видя, че не можа да се укрие, разтреперана се приближи и като падна пред Него, изяви Му пред целия народ, защо се бе допряла до Него и как веднага се е излекувала.

48 И Той ѝ каза: Дерзай, дъще, вярата ти те изцели, иди си с мир.

Дъщерята на Яир

49 Докато още говореше, дойде някой от дома на началника на синагогата и му каза: Дъщеря ти умря, не затруднявай Учителя.

50 Но Исус, като чу това, му отговори: Не бой се, само вярвай и ще бъде изцелена.

51 И когато стигна в дома, не позволи на никой да влезе, освен на Петър, Иоан и Яков, бащата и майката на момичето.

52 Всички плачеха и ридаеха за нея. Но Той рече: Не плачете, тя не е умряла, а спи.

53 И Му се смееха, защото знаеха, че тя е умряла.

54 А Той, като отпрати всички навън, хвана я за ръка и извика: Момиче, стани!

55 И духът ѝ се върна и тя веднага стана и Той заповяда да ѝ дадат да яде.

56 И родителите ѝ се смаяха. А Той им заповяда да не казват никому за станалото.

9 Глава

9:1-9 „Исус изпраща дванадесетте Апостола“ Матей 10:5-15; Марк 6:7-13

1 И като свика дванадесетте Си ученици, даде им сила и власт над всички бесове и да лекуват болести;

2 и ги разпрати да проповядват Божието царство и да изцеляват болни.

3 И рече им: Не вземайте нищо за из път, ни тояга, ни торба, ни хляб, ни сребро, нито да имате по две дрехи;

4 и в която къща влезете, там оставайте, и от там потегляйте на път;

5 и ако някои не ви приемат, като излизате от оня град, отърсете и праха от нозете си, за свидетелство срещу тях.

6 Те тръгнаха и ходеха по селата, като благовестваха и изцеляваха навред.

9:1-9 „Исус изпраща дванадесетте ученици“

Виж ком. Мат. 10:5-42.

Исус делегира на учениците Си необходимата власт и им дава инструкции за предстоящата мисия (9:1,2). Ирод Антипа е в недоумение от

Исусовото служение и Неговите последователи (9:7-9). Той има възможността да се срещне с Исус, когато Пилат Го изпраща на съд при него, но гордостта му го настройва против Спасителя (23:8). Въпросът: „Кой е Той?“, продължава да вълнува мислите на хората през всяка епоха, но дали довежда до вяра в Исус или отхвърляне?

Иродоскоре пхарегогя

7 А о шарто хулай о Ирод шундя са со кердило тай сине шашърдиле пес, соскето несаве пхендя кай о Иоан ущило мулендар;

8 авер, кай о Илия авдило, а авер кай иек пхурендар про-рокия ущило мулендар.

9 Тай о Ирод пхендя: Е Йоан ме чшиньом лескоро шеро, нума кова си адавкха, пал Каске шунав адалкхе чипоте? Тай мангелас те дикхел Лес.

**9:10-17 „Чаравелипе панч миля мрушя“
Матей 14:13-21; Марк 6:30-44; Иоан 6:1-14**

10 Тай кана ирисале пес е апостоля пал Леске, пхенде са со си годи керде, тай Ов лиляс лен тай геле коркоресте иекхе тханесте жи иекх форо вакерел пес Витсаида.

11 А бутедер манушен, кана джиндя, цярде палал Лесте, тай Ов ресляс лен, тай ворбисарелас ленге е Девлескере тхагарипнасте, тай саскярелас требиндос састипендар.

12 Тай о диес забунджарел те гело, о дешудуи Лес мангален вакериндос: Траден е дуняс та те жан е труяле гаве тай о колибес, тай те раткярден, тай те аракхен хабе, соскето атхе тханесте си пусто тхан.

13 А Ов ленге пхендя: Ден лен туме те хан. А он Леске пхендле: Амен нанай по-бут, панч маре, тай дуй мачхе, ферди те жас аменге тай те кинас хабе саворе адалкхе народес?

14 Палдова труял панч миля мурша исине коте. Вакергяс Пескиренге сиклитконенге: Бешлякирен пал пинда секе.

15 Тай кердя чука, сарен бешлякирдя.

16 А Ов лиляс о панч маре тай о дуй мачхе, тай дикхляс каринго дел, бахтакирдя тай разпхагляс лен, тай делас е сиклитконенге те тховгяс ангало мануша.

17 Тай ханас, тай чайлиле саворе, тай ваздинде дешудуи сева которенца, давендар, савендар ачшиле.

**9:18-27 „Петреско пхенибе пал о Христос“
Матей 16:13-19; Марк 8:27-29**

18 Тай кана сине те ругилас коркоре, тай е Лескере сиклине сине паш Лесте пучляс лен: Сар о народос вакерен, Кова сиом Ме?

19 А он отпхендле: Йоанесте о Болипнареско, авер Илиясте; авер пхенен варекко пхуреврямадар пророка живиндясайло.

20 Пхендя ленде: Нума тумен, Кон пхенен сиом Ме? О Петро отпхендя: О Христос Девел.

21 А Ов припхендя ленге, бисар те на веставен дава никонеске.

22 О Манушкано Чхаво требел бут те чинуинел тай те овел чхивто таро е гудепхуре, тай е баре рашая тай е грамнотуря, те овел мудардо тай ко трито диес те жувингьол.

**Коли манген те авен палал Манде
Матей 16:20-28; Марк 8:30; 9:1**

23 Пхендя панда саворенге: Коли манген те авен палал Манде варикон, те бистрел пес пестар, те ваздел о трошул пескиро секо диес тай те джал пал Манде.

24 Соскето ковата мангел те скепил песко анима, ов ка наши-

Иродови терзания

7 Ирод четвъртовластник чу за всичко, което вършеше Исус, и недоумяваше; понеже едни казваха, че Йоан е възкръснал от мъртвите;

8 други пък, че Илия се явил, а някои, че един от старовременните пророци е възкръснал.

9 И Ирод рече: Йоана аз обезглавих, а Този кой е, за Когото слушам такива неща? И търсеше случай да Го види.

**9:10-17 „Нахранване на пет хиляди мъже“
Матей 14:13-21; Марк 6:30-44; Иоан 6:1-14**

10 Апостолите, като се завърнаха, разказаха на Исуса какво са извършили и Той, като ги взе, отдалечи се в уединено място насаме до един град, наречен Витсаида.

11 И народът, като узна, тръгна подире Му и Той, като ги прие, говореше с тях за Божието царство и изцеляваше имащите нужда от изцеление.

12 А денят преминаваше. И като приближиха до Него дванайсетте, рекоха Му: Разпусни народа, за да отидат в околните села и колиби да нощуват и намерят храна, понеже тук сме на пусто място.

13 Но Той им каза: Дайте им вие да ядат. Те казаха: Ние нямаме повече от пет хляба и две риби, освен, ако отидем да купим храна за всички тези човеци.

14 Защото те бяха около пет хиляди души. Но Той каза на учениците Си: Наставете ги да седнат на редици по петдесет.

15 И направиха така, наставиха всички да насядат.

16 А Той, като взе петте хляба и двете риби и погледна към небето, благослови ги, разчупи и даде на учениците да сложат на народа.

17 И ядоха и се наситиха всички и дигнаха останалите им къшеи дванайсет коша.

**9:18-27 „Изповедта на Петър за Христос“
Матей 16:13-19; Марк 8:27-29**

18 Веднъж, когато Исус се молеше насаме, и учениците бяха с Него, Той ги попита: За кого Ме мисли народът?

19 Те отговориха: Едни Йоан Кръстител, други Илия, други пък мислят, че един от старовременните пророци е възкръснал.

20 Той ги попита: А вие кой казвате, че Съм? Петър отговори: Христос Божий.

21 Но Той им заповяда строго да не говорят никому за това,

22 като каза, че Човешкият Син трябва много да пострада, да бъде отхвърлен от стареите, първосвещениците и книжниците, да бъде убит и на третия ден да възкръсне.

**Ако някой иска да Ме следва
Матей 16:20-28; Марк 8:30; 9:1**

23 И на всички казваше: Ако иска някой да Ме следва, нека се отрече от себе си, нека носи кръста си всеки ден и Ме следва.

24 Защото, който иска да спаси душата си, ще я погуби, а

9:10-17 „Нахранване на петте хиляди“

Виж ком. Мат. 14:14-21.

Исус не бяга от отговорност, Той е верен всякога, за разлика от хората, които много често се „спотайват“ (9:12,13; 2 Сол. 3:3; 2Тим. 2:13). Христос задоволява истинските нужди, а не капризи, всичко, което е нужно за живота и благочестието (Мат. 6:31-34; 2 Петр. 1:3; Яков 1:27; Исая 58:7-10). Храната, която Той снабди, е ежедневната храна на рибарите и е един добър, духовен урок за всички:

а) Бог е Бог на реда, а не на хаос и безредица (9:14; 1Кор.14:26,33,40);

б) винаги да благодарим на Бог както за духовната храна, така и за

всичко, което Той снабдява и разрешава (9:16);

в) благословенията от Господа са достатъчни и дори остава повече (9:17);

г) когато вършим Божието дело, Той ще снабди ресурси, за да се осъществят;

д) там, където свършват човешките възможности, силата и могъщество-то на Бог се изявява (Мат.19:26; Лука 1:37).

9:18-27 „Изповедта на Петър за Христос“

Виж ком. Мат. 16:13-20; Марк 8:27-30.

лел лес, а ковато ка нашилел ашал Манде, ов ка скепил пес.
 25 Сави и шукарипе о манушеске, коли те лел о састо лумя, а нашалел вай те хасикерел пес?
 26 Соскетото, коли лажал несаво Мандар тай ме пхерасандар Мере, тай о Чхаво Манушескоро ка лажал лестар, кана ка авел Пескире баримасте, Дадеско тай о свентуне ангеля.
 27 Чачес вакерав туменге: Иси варисаве тердеиндос отхе, саве нанай те татинен мерибе, жикате ни дикхен о Тхагарипе Делвеско.

**9:28-36 „Пхархудилопе“
 Матей 17:1-8; Марк 9:2-10**

28 Труял охто диеса палал адавкха пхеряса, Ов лиляс Песа о Петро, Иоан тай о Яков, тай укло ко плаи те ругила пес.
 29 Тай като рухшила пес, о дикхлопе о муьенге Лескоро ачхило авер пхархудило тай о шеях Лескере ачхиле парне тай цибриненас.
 30 Дуй мурша пхендя Ласа, таи он сине о Мойсей тай о Илия.
 31 сикавдиле пес пе баримаса тай хоратиненас ащал Лескере мериба ковато иси сас ка кердя ко Еруселимос.
 32 А о Петро тай калка леса, сине пхаре суте, тай кана жангадине дикхле о барипе Лескере тай е две муршен, тергьонас Леса.
 33 Тай кана жантар Исусенцар, о Петро пхендя Леске: Сиклинея, лачхес сиям атхе; мек те керас трин църе, иек Туке, иек е Моисеске, тай иек е Илияске, би те джанел со хоратинел.
 34 Тай жи кате вакереласас, нуверо ало тай учкердя лен; тай кана дине андо нуверо он дараниле.
 35 Тай сеси ало таро нуверо вакерелиндос: Кава си Моро Дехудно Чхаво шунен Лес.
 36 Тай кана о сесо ачхило, аракхлян о Исус коркоро. Тай он бипхенен тай ни вакерде никаске андо окола диес, кава со он дикхне.

**9:37-45 „Састярдипе о чхаво демонеца“
 Матей 17:14-18; Марк 9:14-27**

37 Тай авер диесенге кана ухльонас катаро плаин, ресле Лен бут мануша.
 38 Тай, мурш народостар циписардяс: Сикавдея, мангелпе ма Тут дикх ме чхавес си, иекхкоркорескоро манге.
 39 Билачшо духос долел лес, тай екхвартар циписардя, тай перавел лес тай салая пес, тай кана кашкил лес, тай хари пес муклотар лестар.
 40 Ме жутисардьом Тере сиклинен те траден лес, нума нашинен.
 41А о Исус вакергяс: О родо бипакявно, тай нашалавдо, жи кана ка овав туменца тай жи кана ка вирикирав тумен? Ан те чхавес ате.
 42 Тай бискай раклоро авелас, о демонос перавгиндос лес тай кашкиндос лес нума о Исус икалгяс о мелало духоске, састаргяс о чхавос, тай лес дел ко лескоро дадеске.

**Профетопе
 Матей 17:22-23; Марк 9:30-32**

43 Тай саворе чудиненас пес о Барипнаско Девлеско. Тай бискай саворе чудиненас пес со керелас Ов вакергяс леске сиклиненде:
 44 Тховен андо тумаре каненде калка пхераса: О Манушеско Чхаво ка овел диндо андо манушенге васта.

който погуби душата си заради Мен, ще я спаси.
 25 Защото, каква полза за човека като придобие цял свят, а погуби или навреди на себе си?
 26 Защото, който се срами от Мен и от думите Ми, от него ще се срами и Човешкият Син, кога дойде в Своята слава, и на Отца Си, и на светите Си Ангели.
 27 Казвам ви истина: Някои от тук стоящите няма да вкусят смърт, докле не видят Божието царство.

**9:28-36 „Преображението“
 Матей 17:1-8; Марк 9:2-10**

28 Около осем дена след това, като взе със Себе Си Петър, Йоана и Яков, възлезе на планината да се моли.

29 И когато се молеше, видът на лицето Му се измени и дрехата Му стана блестящо бяла.

30 И ето, двама мъже приказваха с Него, а те бяха Мойсей и Илия;

31 като се явиха в слава, те говореха за смъртта Му, която щеше да се изпълни в Йерусалим.

32 А Петър и онези, които бяха с Него, бе ги налегнал сън, но като се събудиха, видяха славата Му и двамата мъже, които стояха с Него.

33 И когато те се отделяха от Него, Петър рече на Исуса: Наставниче, добре ни е да бъдем тук да направим три шатри, за Тебе - една, за Мойсея - една, и една за Илия, без да знаеше какво говори.

34 Когато говореше това, ето, яви се облак и ги засени и се уплашиха, когато влязоха в облака.

35 И глас се чу из облака, който казваше: Този е Моят възлюбен Син; Него слушайте.

36 И когато се чу този глас, Исус бе останал сам. И те замълчаха през тези дни и никому не казаха за видяното.

**9:37-45 „Изцеляването на момчето, обзето от зъл дух“
 Матей 17:14-18; Марк 9:14-27**

37 А на следния ден, когато те слязоха от планината, посрещна Го много народ.

38 И ето, някой от народа извика: Учителю, моля Те, погледни на сина ми, понеже ми е единичък;

39 прехваща го дух, и той изведнъж закрепва и го сгърча така, че се запеня и мъчейки го едвам го напуца;

40 молих Твоите ученици да го изгонят, но те не можаха.

41 Исус отговори: О, роде неверен и развратен, докога ще бъда с вас и ще ви търпя? Доведи сина си тук.

42 А когато той още идеше, бесът го повали и почна да го тръшка, но Исус запрети на нечистия дух, изцели момчето и го предаде на баща му.

**Пророчества
 Матей 17:22-23; Марк 9:30-32**

43 И всички се смаяха пред Божието величие. Когато пък всички се чудеха на всичко, що правеше Исус, Той каза на учениците Си:

44 Вложете тези думи в ушите си: Човешкият Син ще бъде предаден в човешки ръце.

9:28-36 „Преображението“

Виж ком. Мат. 17:1-9; Марк 9:1-13.

9:37-45 „Изцеляването на момчето, обзето от зъл дух“

Виж ком. Мат. 17:14-23; Марк 9:14-32.

45 Нума он ни ахальонас калка пхераса тай сине гаравдо лендар те на ахальон пес тай даранас те пхучен Лес калка пхераса.

**9:46-48 „Кон си по-баро“
Матей 18:1-5; Марк 9:33-37**

46 Тай гиндипе авиле ленде: Кон лендар ка овел бародер.
47 О Исус кана дикхло е гиндяспе ленгоро иле, лиляс иекх раклоро, тховгяс лес паш Лесте;
48 тай вакергяс ленге: Кон прилел дасаво чхавес андо Моро алав, Ман лел тай кон Ман прилел, прилел Кхалкес Кон бичхалгяс Ман, соскето ковата си най-цикно машкар саворен тумен, ов си ка бародер.

**Аменца тай мамуй аменде
Марк 9:49-51**

49 А о Иоан вакергяс: Сиклинея, дикхлям варекон, конес траделиндос демоня Тере алавесте, тай вакергям леске, на кер, палдава ни денидинас аменца.
50 А о Исус вакергяс леске: Ма етердян лес, соскето ковата най мамуй амен, ов си аменца.

9:51-56 „Отчивдо самаряндар“

51 Тай кана пашле е диеса те въздел Пес, Ов ирисал пескоро муй те жал карик Ерусалим.
52 Тай бичхалгяс вьястамануша ангал Песте, колато жан тай дине андре андо иекх Самарянско гав те ажарен паш Леске.
53 Нума отхе Лес ни прилине, соскето о муй Лескоро сине ирисаило каринг Ерусалим.
54 Тай Лескере сиклине кана дикхле давкха, о Яков тай о Иоан пхендя: Девла, мангес ли те припхенел те перел яг катаро дел те тхабълон лен сар кергяс о Илиас?
55 Нума Ов ирисало тай порисия ленде тай вакергяс: Туме ни жанен саве духесте сиен;
56 Соскето Манушкано Чхаво най ало те хасякирел манушкане анима, нума те скепил.Тай геле андо авре гавесте.

**9:57-62 „И плескипе джан палал Исус“
Матей 8:19-22**

57 Тай кана пхиренас по дром варикон Леске вакергяс: Ка авав палал Туте, тай годи кате тай Ту ка жас.
58 А о Исус пхендяс ленге: Е локхенде иси хевя, тай е делвескере чирикле тан; нума о Манушкано Чхаво нанай кате песко шоро те тховел.
59 А Ов пхедя авреске: Пхир палал Манде. Нума ов вакергяс: Девла мек ангал мангавтут те жав те паронав мери дадес.
60 А Ов вакергяс леске: Мук е мулен те прахонен лес пере мулен, нума ту жа делдума о Тхагарипнасте Делвеско.
61 Вакерел тай авер: Ка авав палал Туте Девла, мек ангал мангав тут те жав те дикхав пес мере манушенца.
62 О Исус вакергяс: Никонес, конесте тховел пес пе вас

45 Но те не разбираха тази дума, защото тя бе скрита за тях, за да я не схванат и се бояха да Го попитат за тази дума.

**9:46-48 „Кой е по-голям“
Матей 18:1-5; Марк 9:33-37**

46 И мисъл им дойде: Кой от тях е по-голям.
47 А Исус, като видя мисълта на сърцето им, взе едно дете и го изправи до Себе Си;
48 и им каза: Който приеме това дете в Мое име, Мене приема, а който Мене приеме, приема Този, Който Ме е изпратил, защото най-малкият между всички ви ще бъде най-голям.

**С нас и против нас
Марк 9:49-51**

49 А Йоан отговори: Наставниче, видяхме човек, който изгонва бесове в Твое име и му забранихме, защото не ходи с нас.
50 Исус му рече: Не забранявайте, защото който не е против нас, с нас е.

9:51-56 „Отхвърлен от самаряните“

51 А когато се приближаваха дните да бъде възнесен, Той се обърна към пътя за Йерусалим;
52 и изпрати пред Себе Си вестители, те отидоха и влязоха в едно самарянско село, за да приготвят за Него;
53 но там не Го приеха, защото лицето Му бе към Йерусалим.
54 Като видяха това учениците Му Яков и Йоан, казаха: Господи, искаш ли да заповядаме да падне огън от небето и да го изтреби, както и Илия направи?
55 Но Той, като се обърна към тях, смъмри ги и рече: Не знаете на какъв дух сте;
56 защото Човешкият Син дойде, не за да погуби човешки души, а да спаси. И отидоха в друго село.

**9:57-62 „Цената да следваш Христос“
Матей 8:19-22**

57 И когато те вървяха по пътя, някой Му рече: Господи, ще Те следвам, където и да идеш.
58 Исус Му каза: Лисиците имат леговища и небесните птици - гнезда, а Човешкият Син няма къде и глава да подслони.
59 На друг пък каза: Следвай Ме. А той каза: Господи, позволи ми първо да отида и погребя баща си.
60 Но Исус му каза: Остави мъртвите да погребват своите мъртъвци, а ти върви, възвестявай Божието царство.
61 А един друг каза: Аз ще те следвам, Господи, но позволи ми първо да се простя с домашните си.
62 Но Исус му каза: Никой, сложил ръката си върху ралото

9:46-50 „Кой ще бъде по-голям?“

Себелюбивите амбиции са основата на сатанинското царство (Исаия 14:12,14). Ученикът с характер, подобен на дете, е най-способният последовател и служител на Бога (9:47,48). Детската доверчивост, простота и отзивчивост са качества, които Бог цени. С помощта на Светия Дух и Божието Слово обаче християните трябва да разпознават лъжеучителите и сектантите от истинските благовестители на спасението чрез вяра в Исус Христос и да не се присъединяват към тях (9:49,50).

9:51-56 „Отхвърлен от самаряните“

Между юдеите и самаряните съществува ожесточена ненавист (4 Царе 17:23-41; Неем. 4:1-8; 6:1-14; Йоан 4:9). Яков и Йоан си спомнят за Илия и отношението му към непокаяния народ по негово време (4 Царе 1:10,12), за да унищожат тези, които ги отхвърлят (9:54). Но Исус ги смъмря, за да им покаже, че те не трябва да отмъщават на онези, които ги преследват и отричат Христос (9:55).

9:57-62 „Цената да следваш Христос“

Първият кандидат - ученик трябва да прецени къде му е съкровището - в Христа или в това, което притежава. Това се отнася и за всеки, който се смята за християнин, седящ в мекото си кресло пред модерната мултимедия, прескачайки от канал на канал, без желание да излезе от уютното си „гнездо“, докато хората навън погиват. В 9:59,60 едва ли става дума, че бащата на човека е вече мъртъв, за да присъства на погребението, но по-скоро да е остарявал. Грижата за възрастните родители е задължение, поставено от Бог, но ако някой следва истински Христос, Светият Дух ще го упътва как да изпълнява задълженията си. Третият кандидат - ученик иска да отложи следването заради сбогуването със семейството, което според еврейските обичаи е поредица от прощални пиршества, и отлага ден след ден тръгването (Съдии 19:3-8; 9:61). Погледът на Христовите последователи трябва да бъде насочен напред, за да не се обърка увереността им и чувството за посока (ст. 62). (Виж ком. Мат. 8:18-22)

ко плугос, тай дикхел палпале, най си мал паш Делвес-коро тхагарипе.

Шоро 10

10:1-9 „Бичхалдипе евтадеш сиклиненде“ Матей 9:37-38

1 Палал адавкха о Девел ляс аврен евтадеш сиклиненде, тай бичхалдя лен дуй по дуй ангал Песте андо секоне форо тай тханесте, карик Коркоро Ов панда ка жал.

2 Тай пхендя ленге: О гивиба си бутедер, а е букярне хари, пал дава ругин тумен о Хулай гивенго те бичхалел букяр-нен ко о гивиба Пескоро.

3 Жан! Аке, Ме тумен бичхалав сар бакрен машкар рувен.

4 Ма ингелен кеси, ни гоне, ни потиня, ма ден никонеске састипе ко дром.

5 Тай варе коле кхересте ден андре, най англе пхенен: Рамане калкхате кхересте.

6 Тай коли чхаво е раманескоро иси отхе, тумаре рамане ка овел леса коли нанай, ка ирингьовел туменде.

7 Бешен ко дава кхер, хан тай пиен, со исин лендар, соскето о букярно махал пескиро плескирена. Ма жан кхерестар кхересте.

8 Тай андо несаво форо ден андре, тай тумен прилена, хан со туменге тховен;

9 Састярен е насвален, саве иси лесте, тай пхенен ленге: О Тхагарипе Делвеско авел паш туменде.

10:10-12 „Палунипе отчивде мануша Девел“

10 Тай андо несаво форо ден андре, тай наприлена тумен, икльон ки дрома тай вакерен:

11 Тай о пхувберя ачхило тумаре форостар аме муклестар тумен, адавкха те жанен, кай о Тхагарипе Делвеско авел паше тумен.

12 Вакерав туменге, ка по локхо ка авел о накажиба околе диесесте ко Содом, сар калкхес форо.

„Бида туке, Хоразине, бида туке, Витсаидо“ Матей 11:20-24

13 Бида, туке Хоразине! Бида туке Витсаидо! Соскето, коли е намя сине керде машкар туме, сине андо Тир тай Сидон, чирла улесас иертимос пес, андо гонестар тай пхувберя.

14 Нума локхо ка овел о крис о Тироске тай о Сидоноске, сар авел туменге.

15 Тай ту, Капернаууме, саво жи ко дел ваздес пес, нума жи ко адос ка ухлявел пес.

16 Кон шунел тумен, Ман шунел кон отчхол тумен, Ман отччон нума кон отчхивел Ман, отчхивел Кодолес, Ковато бичхалгяс Ман.

10:17-20 „И ирисаилпе е евтадешенге“

17 Тай е евтардеш ирисаиле радимаса тай вакердя: Девла

10:1-9 „Исус изпраца седемдесетте ученици“

Исус предупреждава, че дейността на работниците на Божията нива ще бъде свързана с премеждия, като заедно с това им дава и указания (10:3-11). Поради враждебността на падналия свят към Бога, те ще се чувстват като агнета посред вълци. Учениците не трябва да вземат резервни дрехи и провизии. От една страна, това ги прави напълно зависими от Бога, а от друга, проличава отношението на хората към тях, дали ще ги приемат и подслонят като посланици на Месия. Поздравите по ориенталския обичай отнемат доста време, което пречи на учениците да се съсредоточат върху служението си (10:4). В която къща ги приемат, да останат там, независимо дали в някоя друга биха получили

и гледа назад, не е годен за Божието царство.

10 Глава

10:1-9 „Мисия на седемдесетте ученици“ Матей 9:37-38

1 След това Господ избра и други седемдесет ученици и ги разпрати пред Себе Си по двама за всеки град и място, където щеше да отиде;

2 и им рече: Жетвата е изобилна, а работниците малко, затова молете Господаря на жетвата да изпрати работници на жетвата Си.

3 Идете! Ето, аз ви изпращам като агнета сред вълци.

4 Не носете ни кесия, ни торба, нито обуца и по пътя никого не поздравявайте.

5 И в която къща влезете, първо казвайте: Мир на дома ви!

6 И ако има там син на мира, на него ще почива мирът ви, ако ли не, ще се върне на вас;

7 и в тази къща оставайте, яжте и пийте, каквото имат, защото работникът заслужава заплатата си. И не се месете от къща на къща.

8 И в който град влезете и ви приемат, яжте, каквото ви сложат;

9 изцелявайте болните, които са в него и казвайте им: Царството Божие наближи до вас.

10:10-12 „Участта на отхвърлящите Бога“

10 В който пък град влезете и не ви приемат, излезте по улиците му и кажете:

11 И отгърсваме праха, полепнал по нас от вашия град, обаче да знаете, че се приближи Божието царство.

12 Казвам ви, че в онзи ден, за Содом ще бъде по-леко, отколкото за този град.

„Горко ти, Хоразине, горко ти, Витсаидо“ Матей 11:20-24

13 Горко ти, Хоразине! Горко ти, Витсаидо! Защото, ако бяха се извършили в Тир и Сидон чудесата, които станаха при вас, отдавна те, седнали във вретиче и пепел, биха се покаяли;

14 но на Тир и Сидон ще бъде по-леко в съда, отколкото на вас.

15 И ти, Капернаууме, който до небе си се въздигнал, до ада ще се смъкнеш.

16 Който вас слуша, Мен слуша и който отхвърля вас, Мен отхвърля, а който отхвърля Мен, отхвърля Този, Който Ме е пратил.

10:17-20 „Завръщането на седемдесетте“

17 И седемдесетте с радост се върнаха и казаха: Госпо-

по-комфортен подслон (10:5-7). Чрез тяхното посещение хората трябва да разберат, че Исус идва при тях и имат възможността да чуят Благата вест за спасение (ст. 9). Мисията им е да изцеляват и проповядват в Христово име, а не да бъдат товар на хората, оказали им подслон, с капризните си навици за храна, облекло и удобства.

10:10-16 „Участта на отхвърлящите Бога“

Обръщайки се към градовете, които макар и свидетели на Божиите чудеса, Го отхвърлят, Исус сравнява съдбата на тези хора със Содом (Бит. 19:24; 10:12-15). Отношението на хората към учениците е показател за отношението им към Христос и към Отец, Който Го е пратил (10:16).

тай е демоня кандена амен андо Торо алав.

18 А Ов ленге вакергяс: Дикхълъм и сатана пело таро дел сар блескавица.

19 Аке, дав тумен путеря те щапкерен е сапенде тай е скорпиенде, тай упрал састи зор душманенде; тай кханчик нанай те аравен тумен.

20 Ма радуинен кхалкеске, кай е духовя кандена тумен, нума радинен со тумаре алава си рамомен ко дел.

10:21-24 „Радуйте Исусе“

21 Андо кхалкхес часо о Исус радусаило андо Пескиро Духос, тай вакергяс: Дадо, Девла, делескоро тай ки пхувескоро, кай гаравдис дава голяведар тай сикавгяндар тай сикавдел е терненге. Ва, Дадо, соскетото ачука Туке сине гудлоно.

22 Са Манге динян Дадотар никон ни жанен кон си о Чшав ферди о Дад, тай никон ни жанен кон си о Дад ферди о Чхаво тай околен колато о Чхаво камъла те сикавдя.

23 Порме ирисало Пес каринг е сиклине тай вакергяс: Батале е якха, саве дикхле адавкха, ковато тумен дикхен.

24 Соскетото вакерав туменге: Кай бут профето тай тхагара мангенас те дикхас адавкха, ковато туме дикхлен, тай ни диклен; тай те шунен давкха, ковато туме шунген, тай ни шундян.

„О адешенго таи бародер ордина“ Матей 22:34-40; Марк 12:38-40

25 Тай аке, несаво законикос ущило те пхучелас Лес: Сикавдея, со те керав та те ачхавав биачшално трайо?

26 А Ов леске вакергяс: Со си рамоме андо адеша, сар гиневеса?

27 А ов Леске вакергяс: Те дехес е Девлес торо Дел састе илеса, састе вогеса, састе зоряса састе голяса, тай пескире пашатуне манушес, сарто тут дехес пес.

28 О Исус вакергяс леске: Чачонес отпхендян тут, кер давкха, тай ка живинес.

29 Нума ов, соскетото мангелас те чачунел пес, вакергяс е Исусеске: А кова си моро пашатно манушес?

10:30-37 „О лачо самарянос“

30 Далкхеске отпхендя о Исус вакергяс: Несаво мануш ухльовелас Ерусалим андо Ерихон тай пело упрал лесте чоря мануша, саве нангярде лес, марде лес тай мукле лес екваш муло.

31 А иекх рашай ачшолдос ухльолас ко давкха дром;тай кана дикхляс лес, накхло околе тханестар тай занакхло.

32 Сакадя тай иекх левит, кана ресло жи кхо тхан тай кана дикхляс лес, накхло околе тханестар тай накхло.

33 Нума иекх самарянин, кана пхирелас накхло ко лес, кате сине ов, тай кана дикхляс лес денмила пес,

34 тай щапкеря тай тховгяс о ранес лескере, кана чхорелас волой тай мол порме тховгяс лес пере айвано, ин-

ди, в Твоето име и демоните ни се покоряват.

18 А Той им рече: Видях сатаната, как падна от небето като светкавица;

19 Ето, давам ви власт да настъпвате на змии и скорпии и на всяка вражеска сила и нищо няма да ви повреди;

20 обаче не се радвайте на това, че духовете ви се покоряват, но радвайте се, че имената ви са написани на небесата.

10:21-24 „Радостта на Исус“

21 В този час Исус се зарадва в духа и каза: Отче, Господи на небето и на земята, прославям Те, заедно си укрил това от мъдри и разумни, а си го открил на младенци. Така е, Отче, понеже такава бе благоволенieto Ти.

22 И като се обърна към учениците, рече: Всичко Ми е предадено от Отца Ми и никой не знае кой е Синът, освен Отец и кой е Отец никой не знае, освен Синът, и на който Синът пожелае да открие.

23 И като се обърна към учениците насаме им каза: Блажени очите, които виждат това, което вие виждате.

24 Защото, казвам ви, много пророци и царе искаха да видят, което вие виждате и не видяха и да чуят, което чувате и не чува.

„Законникът и най-голямата заповед“ Матей 22:34-40; Марк 12:38-40

25 И ето, един законник стана и изпитвайки Го, каза: Учителю, какво да направя, за да наследя вечен живот?

26 А Той му каза: Какво е писано в закона? Как четеш?

27 Той отговори: „Възлюби Господа, твоя Бог, от цялото си сърце и с цялата си душа, и с всичката си сила, и с всичкия си разум, и ближния си както себе си.“

28 Исус му каза: Право отговори, така и постъпвай и ще живееш.

29 Но той, като искаше да се оправдае, каза на Исуса: А кой е моят ближен?

10:30-37 „Добрият самарянин“

30 Исус отговори: Един човек слизаше от Йерусалим в Йерихон и налетя на разбойници, които го съблякоха, нараниха го и си отидоха, като го оставиха полумъртъв.

31 Случайно един свещеник слизаше по този път и като го видя, подмина.

32 Също и един левит, като стигна до същото място, приближи се, погледна и отмина.

33 Но един самарянин, който пътуваше, дойде до него, видя го и се смили;

34 и като се приближи, превърза раните му, изливайки елей и вино, след това го качи на добичето си, закара го

10:17-20 „Завръщането на седемдесетте“

След завръщането на учениците от мисията Исус внимателно коригира техния фокус, да не би самодоволството и личното „аз“ да започне да се ласкае и да отдава заслугата на себе си. Той им напомня да не забравят, че причината имената им да бъдат записани на небесата е славното Име на Христос, в Когото е и победата над сатана (Откр.13:8; 20:12; 21:27).

10:21-24 „Радостта на Исус“

Исус благодари на Отец, че познаването на Бог и Неговия спасителен план е открито не на прехвалената мъдрост от този свят, а на простите рибари. Те осъзнават, че могщият Бог, скрит под покривалото на човешкото естество, е с тях, а книжниците и фарисеите, не можаха да видят Невидимия в Него. Христос е на трона в смирените сърца, готови

да предадат това знание на всеки, който се нуждае.

10:25-37 „Добрият самарянин“

Евреите считат езичниците и самаряните за чужденци и врагове. Но какво би могло да се каже за разликата в отношението към различните слоеве на обществото в собствената им нация? Допирът с невежата тълпа, според фарисеите би причинил оскверняване. Свещеникът и левитинът приемат службата си да служат в храма, определена и почетена от самия Бог, и за тях е унижение да помогнат на някакъв непознат страдалец край пътя. Самарянинът с риск за живота си се отнася към ранения човек като към свой брат. Христос умря, за да спаси враговете Си. Молеше се за Своите убийци. Не е възможно сърце, в което пребивава Христос и е изпълнено със Светия Дух, да е лишено от любов.

гелгяс лес ано тай чинуин пес измекияра.

35 А ко авер диес икалгяс дуй диняра тай диняс лен ки ху-ласке тай вакергяс: Дикх пал лесте, тай ме ка плескирава туке ко ириба, ка до дав со побут керен.

36 Тай конес таро трин жене туке дикхльон кай си ортакос со пелосас машкар е чорямануша?

37 А ов вакергяс: Окова, коовато кергяс леске мила. О Исус леске вакергяс: Жа тай ту кер адавкха.

10:38-42 „Андо кхер Мария тай Марта“

38 Тай кана пхирелас, о Исус диняс андре андо иекх гавесте, тай несави джувли алаваса Марта ресляс Лес пекскири кхер.

39 А ой сине пхен ко алав Мария, саве бешелас паш о Исусескире пире, тай шунелас о ворба Лескере.

40 А и Марта керласа бут бути, тай авили тай вакергяс: Девла, най ли Туке мила, кай мери пхен ачхавел ман коркори те керав бути? Вакер лаке те пособинел ман.

41 О Исус лаке вакергяс: Марто, Марто, тут керес бут бути, тай хас холи пал бут бутя;

42 Нума иекх си требул а и Мария алосярдяс о лачшо риг, коовато си, най те лел пес латар.

Шоро 11

11:1-13 „Сиклен амен те рукис амен“

1 Ов мангдяпелас пес иекхе тханесте тай кате ачхиле отхе, иекх Лескере сиклинендар вакергяс Леске: Девла, сиклен амен те рукхин, сарто о Иоанас сикавгяс пере сиклинен.

Рукипе О Дад амаро Матей 6:9-15; 7:7-14

2 А Ов ленге вакергяс: Кана ка рукхен тумен вакарен: Дад амаро Ковато Си ко дел. Мек те цибринел Торо алав, те авел Торо тхагарипе те овел Тери воя, сарто ко дел, чука тай ки пхув;

3 Де амен секо диес секутнодиес амаро маро;

4 тай иертисар амаре безежа, соскетто аме иертин секоне амаре борчмануш, тай ма кер те перас андо скандало, нума изикал амен таро бенг.

Бикхиниба

5 Тай пхендя ленге: Конесте тумендар коли иси амал, тай жал паш лесте машкарират тай пхенена леске: Амалея, де ман вересия трин маре;

6 соскетто иек моро амал ало кхере дроместар, тай нанай ман со тхе дав ангал леске;

7 а ов те отпхенел андрал тай пхенен: Ма вазден ман, о удар исине пхангле, тай о мере чхаве тай ме си пашльонен; нащи те уштат те дав тут.

8 Вакерав туменге, те коли на уштел те дел лес, соскетто си лескоро амал, нума палдава лескоро бикхиниба, ка уштел тай ка дел со требул лес.

10:38-42 „В дома на Мария и Марта“

Приоритетите на Марта са объркани, защото не слуша достатъчно Божието Слово, за да разбере кое Исус счита за най-необходимо. Марта има добри намерения, обича Господ и си мисли, че по този начин Му служи. Но в същото време, може би поради умората от забързаността и желанието си да се покаже по-добре пред гостите, упреква Мария, че постъпва безотговорно и егоистично. Това е един добър пример за християните, които са прекалено заети и активни. Безпокоят се за разни неща, заблуждавайки се, че вършат работа за царството, а всъщност в бързината забравят да чуват най-важното, това, което Бог иска от тях.

в странноприемницата и се погрижи за него.

35 А на другия ден, като си заминаваше, извади два динариа, даде на съдържателя и му каза: Погрижи се за него и ако похарчиш нещо повече, на връщане аз ще ти запламя.

36 И така, кой от тези трима ти се вижда да е бил близък на попадналия на разбойниците?

37 Той отговори: Онзи, който му показа милост. Тогава Исус му каза: Иди и ти прави така.

10:38-42 „В дома на Мария и Марта“

38 И както вървяха, Той влезе в едно село и една жена на име Марта, Го прие у дома си.

39 Тя имаше сестра на име Мария, която седна при краката на Исуса и слушаше словото Му.

40 А Марта се улиса в голяма шетня и като пристъпи, рече: Господи, не те ли е грижа, че сестра ми ме остави сама да шетам? Кажй й да ми помогне.

41 Исус й отговори: Марто, Марто, ти се грижиш и безпокоиш за много неща;

42 А от едно има нужда. И Мария избра добрата част, която няма да й се отнеме.

11 Глава

11:1-13 „Научи ни да се молим“

1 И на едно място, когато Исус се молеше, като свърши молитвата, един от учениците Му каза: Господи, научи ни да се молим, както и Йоан научи своите ученици.

Молитвата Отче наш Матей 6:9-15; 7:7-14

2 А Той им каза: Когато се молите, казвайте: Отче наш, Който си на небесата. Да се свети Твоето име, да дойде Твоето царство, да бъде Твоята воля както на небето, така и на земята;

3 Давай ни всеки ден насыщния ни хляб;

4 и прости ни греховете, както и сами ние прощаваме на всеки наш длъжник, и не въвеждай ни в изпитания, но избави ни от лукавия.

Настойчивост

5 И каза им: Ако някой от вас има приятел и отиде при него посред нощ и му каже: Приятелю, дай ми на заем три хляба;

6 Защото един приятел ми дойде от път и нямам какво да му сложа;

7 а онзи отвътре му отговаря: Не ме безпокой, вратата са вече заключени, а децата ми с мен са в леглото, не мога да стана и да ти дам;

8 Казвам ви, ако и да не стане и не му даде за това, че му е приятел, но поради неговата настойчивост ще стане и ще му даде, колкото е нужно.

11:1-13 „Исус поучава учениците Си как да се молят“

Исус представя прошенията в молитвата по приоритети: 1) Неговото име и Неговото царство да се разпростре навсякъде (11:2); 2) прошения, свързани с нашите физически, нравствени и духовни нужди - ежедневен хляб, прошка, помощ срещу изкушенията, за да стоим твърди във вярата, очаквайки Съдния ден (11:3,4). Постоянството в молитва се възнаграждава (11:5-8). Бог винаги дава онова, което е добро и нужно, и не би ни навредило (11:11,12). Той задоволява нужди, а не капризи и се прославя. Най-съвършеният дар, за който трябва да се молим, е Светият Дух (11:13; Д.А. 2:14-18; 19:2-6; 1Кор. 12:3), даващ дух на мъдрост и откровение в познаване и служене на Бога. Той е, Който насочва, избличава, утешава и разкрива мотивацията в молитвата, мислите, думите и делата.

9 Тай вакерав туменге: Манген тай ка дел пес туменде, роден тай ка аракхен, марен вудар тай туменге ка путергьол.

10 Соскето секо, ковата мангел лел, ковата родел аракхел, тай окова кова марел вудар ка путергьол пес.

11 Тай кон тумендар дадея, коли мангел маро, ка дел лес бар ваи коли о чхаво мангел мачхо, ка дел лес сапес?

12 Ваи коли мангел алро ка дел лес скорпинос?

13 Тай чука, коли туме сиен кханиле джанен те ден лачше гудлипе тумаре чхавенге, кити бутедер е Делвескоро Дадес ка дел е Свунто Духос околени колато мангдяпен Лестар!

11:14-28 „О Исус тай о Веелзевул“

Мат. 12:22-34 таи Марк 3:20-30

14 Таи иклилелас иекх демон, ковата сине муто, тай демоно кана икливо, о муто вакерелас тай о народос чудисаилес пес.

15 Нума несаво лендар пхендя: Пердал о Веелзевул, о баро демоня, изикалел е демонен.

16 А авер пучениндос Лес тай мангенасас семно делотар.

17 Ов жанелас ленгери гиндуря, тай пхендя ленге: Секо тхагарипе улавдо мамуй пе песте якваловав пес, таи о кхер улавдо мамуй пе песте перел пес.

18 Тай коли сатана си улавдовен коркоро мамуй пе песте, сар ка тердел лескоро тхагарипе? Палдава вакерен, кай Ме изикалел е демоня пердал Веелзевул.

19 Тай коли Ме изикерав е демоня пердал Веелзевул, тумаре чхаве кастар изикалав лен? Далкхеске он ка овен тумаре криса.

20 Нума коли Ме изикерав о демоня Делвеско найеса, антучи о Делвеско тхагарипе си ресло жи тумен.

21 Кана о зурало си армя тай аракхел пескиро кхер тхано, леско мангин си бидарапе.

22 Нума кана иек бут зурало перела пе лесте, таи марел лес, лел лестар армя, саве уздинел пес тай улавел саво лелтар лестар.

23 Кон си нанай Манца, ов си мамуй Манде, тай кон ни кидел Манца, ов разчихвел.

24 Кана о мелало духо икльол мануштар, ов накхел паш бипанескере тхане, тай родел пача тай кана ниаракхен, антучи пхенел пес, ка иринав ман ко кхер, катар икклистийлом.

25 Тай кана авел, аракхел ла шувалдо тай лашардо.

26 Антучи джал тай лел песа авер евта духос кханиледер лестар, тай ден андре тай живена атхе; тай о агорутнипе кава манушеске ачхол бут кханило екхнотар.

27 Тай кана вакерелиндос дава иек ромни народостар вадзя сеси тай вакергяс Леске: Бахтало о пър колато бянгяс Тут тай о чуча колато Тут правардя.

28 А Ов вакергяс: Панда бахталодер си кола, колато шунен е Ворба ле Девлеске, тай Лес гаравен.

11:29-32 „О семнопе Йонаске“

Матей 12:38-42; Марк 8:12

29 А кана о народос киделас пес труял Лесте, заастарел те пхенел: Кава родо си бенгало, манген семнопе, нума авер семнопе най те дел пес ленге, ферди о семнопе профетонге о Йона.

9 И аз ви казвам: Искайте и ще ви се даде, търсете и ще намерите, хлопайте и ще ви се отвори;

10 защото всеки, който иска получава, и който търси намира и на този, който хлопа ще се отвори.

11 И кой баща от вас, ако син му поиска хляб, ще му даде камък? Или ако поиска риба, ще му даде змия вместо риба?

12 Или ако поиска яйце, ще му даде скорпион?

13 И така, ако вие, които сте зли, умеете да давате добри блага на чадата си, колко повече Небесният ви Отец ще даде Святия Дух на онези, които Му искат!

11:14-28 „Исус и Веелзевул“

Мат. 12:22-34 и Марк 3:20-30

14 И когато Той изгони един ням демон и като демонът излезе, немият проговори и народът се чудеше.

15 А някои от тях казаха: Той изгонва бесовете чрез Веелзевул, началника на демоните.

16 А други, изпитвайки Го, искаха Му знамение от небето.

17 Но Той, като им знаеше помислите, им каза: Всяко царство, разделено против себе си, запустява и дом, разделен против себе си пропада;

18 ако пък и сатаната се е разделил сам против себе си, как ще устои царството му? Понеже казвате, че Аз чрез Веелзевул изгонвам демоните.

19 И ако Аз чрез Веелзевул изгонвам демоните, синовете ви чрез кого ги изгонват? Затова те ще ви бъдат съдии.

20 Ако пък Аз с Божия пръст изгонвам демоните, то значи Божието царство е достигнало до вас.

21 Когато силният брани с оръжие дома си, тогава имотът му е в безопасност;

22 когато пък някой по-силен от него го нападне и го победи, взема въоръжението му, на което е уповавал и поделя плячката му.

23 Който не е с Мен, е против Мен и който не събира с Мен, той разпилява.

24 Когато нечистият дух излезе от човека, минава през безводни места, търсейки покой и като не намира, казва: Ще се върна в къщата си, откъдето излязох;

25 и като дойде, намира я пометена и подредена;

26 тогава отива и довежда други седем духа, по-зли от себе си, и като влязат, живеят там и последното състояние на човека става по-лошо от първото.

27 И докато Той говореше това, една жена от народа издигна глас и Му каза: Блажена утробата, която Те е носила и гърдите, от които си сукал.

28 А Той каза: Да, но по-блажени са тези, които слушат словото Божие и го пазят.

11:29-32 „Знамението на Йона“

Матей 12:38-42; Марк 8:12

29 И когато множествата бяха събрани, Той заговори: Нечестиво поколение иска знамение, но знамение няма да му се даде, освен знамението на пророк Йона;

11:14-28 „Исус и Веелзевул“

(Виж ком. Мат. 12:22-37; Марк 3:20-30)

Исус призовава слушателите си да определят себе си на чия страна са в духовната битка. Онези, които не са с Христос, не работят за Божието царство. Те обезсърчават и разпиляват хората, като ги карат да се съмняват и съблазняват в Него (11:23). В стих 24 Исус иска да каже, че човек не трябва да остава в духовен мрак, а след като е освободен от каквато и да е примка на дявола, трябва да затвори „вратата“ за демо-

на, за да не заеме отново място в него (11:25). Той наблюдава да търсим Святия Дух, Който Небесният Отец дава на тези, които Го търсят (11:13). Единствено сърцето, изпълнено със Святия Дух, е защитено от каквито и да е атаки на сатана. За разлика от религиозните водачи, една жена от тълпата хвали Исус за Неговите думи, благославяйки майката, която Го е родила. Той посочва, че не физическата връзка с него е жизненоважна а духовната, и като най-голямо блаженство посочва слушането и изпълнението на Божието Слово (8:21; 10:42; 11:28).

30 Чука сарто о Йонас ачило семнопе е Ниневийценде, чука тай о Манушескоро Чхаво ка овел семнопе дава родо.

31 И тате ригакири тхагарни ка авел е крисенге манушенца калетар родостар тай ка крисил лен, соскетото агоратар е пхувякоро авило те шунен е Соломонеске гогапе, а атхе иси по-бут Соломонастар.

32 Е Ниневийскере мурша ка тергьон ко е крисенге кале родоса тай ка крисен лен, соскетото он касаилен пердал е причшипе е Йонаске; таи акана атхе иси по-бут Йонатар.

**11:33-36 „О лампос статоско“
Матей 5:15; 6:22,23**

33 Кноник, кана тхарел лапмо, ни тховел лес гаравно тна-несте, ни ушардо, нума тховел лес упрал цибрипе, кана окола, колато ден андре те дикхен о цибриба.

34 О яхх торо си цибриба статоске, кана о яхх торо си зурало, тай састо трупото си ведяро, нума кана си насвало тай о трупото си андо калипе.

35 Дикжа далкхеске о цибриба андо туте те на овел е тунярико.

36 Таи коли састо торо трупото си цибрибе, таи нанай пе лесте кало риг, таи састо ка цибринен пес, сарто кана о цибрибе цибринел пе туте.

**11:37-54 „Бида туменге фарисея тай е адешмануша“
Матей 23:1-36; Марк 12:38-40**

37 Кана вакердя дава, иек фарисеос калесангяс Лес те хан леса; Ов дя андре тай бешло и трапезде.

38 А о фарисейос кана дикхляс кай Ов нистховгяс пес англал о хабе дивинел пес.

39 Тай о Девлес пхендя леске: Акана туме о фарисея истховен аврално о тахтая, тай о чаро; нума андрал тумаро си пхердо чорипнаса тай бенгаса.

40 Бигогявален! Най ли Кава, Саво кердя аврално, тай андрално?

41 Нума даватар со си тумен ден миладенпя; тай са ка овел шужо туменге.

42 Нума бида туменге Фаресея! Соскетото ден дешопе мятатар, ругатар, тай са лехатар, тай нашен те гинден о чачокрис тай Камнибе Делвенге. Дава требул те керен, а окова ма те мукен.

43 Бида туменге Фаресея! Соскетото дехен е англуне скаминде анде синегоге, тай е састипнасте анде базари.

44 Бида туменге, грамнотуря тай фарисея, дуимутке! Соскетото сиен сарто о лиморя, колато ни дикхльон пес, тай о мануша пхирен паш ленде ни джанен.

45 Декхоник лилвалотар отпхендя Леске: Сикавдея, каи вакерес адавкха арландинеса тай амен.

46 Нума Ов пхендя: Бида туме е адешамануша! Соскетото пхарипекердя пе манушенде пхарипнаса пхародер те ингелел, а туме ни иек найеса ни азбадян пес жи ко е пхарекердяпе.

11:29-32 „Знамението на Йона“

Йона е старозаветен пророк, призван от Бог да проповядва покаяние в древния асирийски град Ниневия (Йона 2:1). Христос прави сравнение между тридневния престой на Йона в кита със Своята смърт, погребение и възкресение (Мат. 12:40). По-голямо доказателство за Божията неизмерима милост от това, да позволи на нечестие и неверието да разпъне Неговия Син и във възкресението Му да намери прошка и спасение от смъртта и ада, няма. Който не може да разпознае безграничната божествена любов, сам избира пъклената посока.

11:33-36 „Светило на тялото“

Човешкото тяло възприема светлината чрез физиологичните функции на окото. Когато „очите“ на вярата са болнави, способността за възприемане на Исус - истинската светлина, е съляпа или замъглена от предрасъдъци, коварни замисли и желаниа.

(Виж ком.Мат. 5:13-16; Марк 4:21-25)

30 така, както Йона бе знамение за ниневийци, така и Човешкият Син ще бъде за това поколение.

31 Южната царица ще се изправи на съд с човеците от това поколение и ще ги осъди, защото тя дойде от край земя, за да чуе Соломоновата мъдрост, а ето, тук има повече от Соломон.

32 Ниневийците ще се изправят на съд с това поколение и ще го осъдят, защото те се покаяха от проповедта на Йона а ето, тук има повече от Йона.

**11:33-36 „Светило на тялото“
Матей 5:15; 6:22,23**

33 Никой, кога запали светило, не го поставя на скрито място, нито под канчето, но на светилника, за да виждат светлината онези, които влизат.

34 Светило на тялото е окото, затова, ако окото ти е чисто - и цялото ти тяло ще бъде светло, но когато е зло - и тялото ти е тъмно;

35 Така, внимавай светлината, която е в теб, да не е тъмнина.

36 Така, ако цялото ти тяло е светло и няма ни една тъмна част, така цялото ще бъде светло, както кога светилото те озарява със сияние.

**11:37-54 „Горко на фарисеите и законниците“
Матей 23:1-36; Марк 12:38-40**

37 И когато Той говореше, един фарисей Го помоли да обядва у него. Той отиде и седна на трапезата.

38 А фарисейнът се учуди, като видя, че Той не си оми ръцете преди обяд.

39 Но Господ му каза: Сега вие, фарисеите, измивате чашата и лицата отвън, а пък вътрешността ви е пълна с грабеж и злини.

40 Безумци, не ли Сътворилият външното е сътворил и вътрешното?

41 Но давайте милостиня според силите си, тогава всичко у вас ще бъде чисто.

42 Но горко ви, фарисеи, задето давате десетък от джоджена, седефчето и от всякакъв зеленчук, а подминавате правосъдието и любовта Божия, тези трябваше да правите, а онези да не оставяте.

43 Горко ви, фарисеи, задето обичате предните места в синагогите и поздравя по пазарите.

44 Горко ви, книжници и фарисеи, лицемери, защото сте като гробове, които не личат и по които човеците ходят, без да знаят.

45 На това някой от законниците Му каза: Учителю, Ти, като говориш това, и нас обиждаш.

46 Но Той каза: Горко и на вас, законниците! Защото това-рите човеците с мъчни бремена за носене, а сами дори и с пръстта си не се допирате до товарите.

11:37-54 „Горко на фарисеите и законниците“

Христос изобличава моралната и духовна нечистота на религиозните водачи, изричайки шест пъти думите „горко ви“ (11:42-52):

- 1) изопачават истинската духовна цел на десетъка (Втор. 14:29; Малах. 3:8,10);
- 2) привличат вниманието към себе си чрез гордост и надменност;
- 3) приличат на гробове, пълни с подлост и нечистота;
- 4) обременяват народа с най-различни предания и предписания, които самите те не спазват;
- 5) изграждат гробници на пророците като начин за почитане, а не се вслушват и отхвърлят думите от пророческите послания;
- 6) отхвърлят Исус, пречейки и на други да влязат в Царството Божие. Вместо да се покаят, намерението им да Го убият става още по-яръстно и безмилостно (11:53,54).

47 Бида туменде! Соскетото керен лиморя е профетенде, а тумаре даде мударенас лен.

48 Тай чука, туме чачипекердя коркоре, денкетане букенца тумаре даденде, он мударенас лен, а туме керена лиморя.

49 Далкхеске тай о Делвеске голяпе пхендло: Ка бичхалав туменге профетен тай апостолен, тай екня лендар ка мударен, тай дендиба палал лен;

50 та те роден пес таро дава родо о рата саворенгере пророка, колато шурдиле таро кердьолипе о лумя,

51 таро о рата е Авелеске жи ко о рата е Захариеcke, ковата мударде машкар олтари, о храмоске. Ва! Вакерав туменге, таро дава родо ка родел пес.

52 Бида туменге, е лилвалей! Соскетото лян о клиди о джанипенде, коркоре тумен на дян андре, а ни ден те е денидендос.

53 Тай кана икклистило таро котар о Фарисея тай о Грамнотуря лине Лес те дениден холяса тай те керелас Лес те ворбисарел бутедер пхучибена;

54 таи татинас, Лес роденас те долен варесо таро Леско муи та те дошален Лес.

Шоро 12

12:1-12 „О хумер Фарисеяке“ Кханчик учшардо, кханчик гаравно

1 Машкар давкха, бискай кидисален пес бут миля народо, кай тасавенас сине иек иекхеске, лиляс те ворбисарел англал Пескире сиклиндене: Аракхен тумен о хумеротар фарисеенге ковата си дуимуйбе.

2 Нанай кханчик учшардо ковата най та те отучшардел пес, тай гаравно ковата нанай те джанел пес.

3 Палдава, со те вакерен пес ко тунярико, ка шунен пес явине, тай со те вакерган ко кан, тай ки андруне собя ка ачхол, ка делгласо пес таро стрехя.

4 А туменге, Мере амала вакерава: Ма даран лендар кана мулякирен о стато, тай палал давкха нашин те керен.

5 Нума привакерава туменге конестар те даран: Даран околндар колато, палал о мулокердяпе иси путиера те чхивен андо геена. Ва, вакерав туменге, те даран лестар.

6 Най панч чириклен бикенгьон дуй асарияке? И ни иек лендар нанай бистерден ангален о Дел.

7 Нума тай е бала туме шеренде си гиндле. Ма даран! Туме сиен бут куче бут чириклендар.

Секо ковата ворбисандос Ман

8 Вакерав туменге, кай секо ковата ворбисандос Ман англал е мануша, о Манушкано Чхаво ка ворбисандос англал е Ангеля Делвеске;

9 нума варисаво биворбел пес Мандар англал е мануша, ка овел биворбел аглал е ангеля Девлеске.

10 Тай секаско о кова пхенела ворба мамуй о Чхав Манушеско, ка иертил пес леске, нума о кова акушел о Свето Духо, нанай иертиме пес леске.

11 Тай о кана туме ингелен англал баре тай путиаре ки синагоге, ма кер пес песко со ка вакерен, вай со ка пхенен.

12 Соскетото о Свето Духо ка сикавел тумен андо кадо часо со требул те пхенен.

47 Горко ви, защото зидате гробници на пророците, които бащите ви избиха;

48 Така свидетелствате и одобрявате делата на бащите си, защото те избиха пророците, а вие им зидате гробници.

49 Затова и Божията мъдрост каза: Ще им пратя пророци и апостоли и от тях ще убият и изгонят;

50 за да се изиска кръвта на всички пророци от този род, проляна от създанието на света;

51 от кръвта на Авел до кръвта на Захария, убит между жертвеника и храма. Да, казвам ви, ще се изиска от този род.

52 Горко ви, законници, задето взехте ключа на знанието, сами не влизате и на влизащите попречихте;

53 И когато Той им говореше това, книжниците и фарисеите изпаднаха в ярост и почнаха да изискват от Него отговори за много неща;

54 като Го дебнеха и гледаха да уловят нещо от устата Му, за да Го обвинят.

12 Глава

12:1-12 „Квасът на фарисеите“ Нищо скришно, нищо тайно

1 Между това, когато се събра едно многохилядно множество народ, така че се тъпчеха един друг, Той заговори първо на учениците Си: Пазете се от кваса на фарисеите, който е лицемерие.

2 Няма нищо скрито, което да се не открие и тайно, което да не се узнае;

3 Затова, каквото сте казали на тъмно, ще се чуе на светло и каквото сте казали на ухо в килерите, ще бъде разгласено от покривите.

4 А на вас, Моите приятели, казвам: Не бойте се от тези, които убиват тялото и след това не могат нищо повече да сторят;

5 Но ще ви покажа от кого да се боите, бойте се от Онзи, Който след убиването на тялото има власт да хвърли в ада, да, казвам ви, от Него се бойте.

6 Не се ли продават пет вработа за два асария? И ни едно от тях не е забравено от Бога.

7 А на вас и космите на главата са всички преброени. И така, не бойте се, вие сте много по-ценни от вработетата.

Всеки, който Ме изповяда

8 И казвам ви: Всеки, който Ме изповяда пред хората, и Човешкият Син ще го изповяда пред Божиите Ангели.

9 А който се откаже от Мен пред хората, той ще бъде отречен пред Божиите ангели.

10 И всеки, който каже дума против Човешкия Син, ще му бъде простено, но на онзи, който каже хула против Святия Дух, няма да се прости.

11 И кога ви заведат в синагогите пред началствата и властите, не се притеснявайте как или какво да отговорите или какво ще кажете;

12 защото Святият Дух ще ви научи на момента какво трябва да кажете.

12:1-12 „Предупреждения и насърчения“

Исус насърчава учениците Си да прокламират своята вяра дързостно, въпреки съпротивата. Неразумно е да се остави страхът от човешко преследване да доведе до отричане от Христос (12:4). Нищо не се случва без Божието знание, а страхът от Бога прогонва всеки друг страх (Пр.1:7; Яков1:2-5; 1Йоан4:18). Голготският кръст показва колко ценни са

Божиие чада в Неговите очи. Тежки ще бъдат последствията относно вечния живот за онзи, който се отрече от Спасителя (12:9). Няма надежда за спасение за хората, които отхвърлят Благата вест, изричащи хули против Святия Дух, Който говори чрез Христовите ученици (12:10). Той е, Който дава мъдрост, когато християните са изправени пред гонители-те си (12:11,12; Д.А. 4:8; 6:10).

Аракхтумен дехенбарвалипнастар

13 Тай несаво народостар пхендя Леске: Сикавдея, пхен ме пхралеске те улавел о лебарвалипе каи си аме манса.

14 А Ов вакергяс леске: Манушея кон тховдя Ман крис вай улавадо машкар туменде?

15 Тай вакергяс ленде: Дикхен тай аракхен тумен дехенбарвалипнастар о трайо манушкано ни ачхол о исинепе леско мангин пес.

12:16-21 „И парамичи бигогявер барвало мануш“

16 Тай вакергяс ленге парамичи: Е алинжа иекх барвало мануш бияндас бут бутедер.

17 Тай гинделас пес песке: Со те керав? Соскетто нанай кате те кидав мире фруте.

18 Тай пхендя: Аке со ка керав: Ка перавав е амбаря тай ка керав по-баре, тай ка кидав отхе са мере самунца тай гудлепе;

19 тай ка вакерав мо анимаке: Анимо, иси тут бут гудлепе, ладавне бутенде брешенде, пашол тут, ха, пи, лшол пес.

20 Нума о Дел вакергяс леске: Дилея! Акайкха рат ка лино теро анима; тай коненге ка ачхол кердяпе торо?

21 Чука ачхол кодолеса, ковато кидел песке, тай най бутедер андо Дел.

12:22-34 „Ма хан холи пес“

22 Панда пхендя Пескире сиклиненге: Далкхеске туменге вакерав: Ма холинен пес, тумаро дживипе, со ка хан, ни тумаро статоске, со ка уравен пес.

23 И воги си по-бут е хабестар, тай и трупо дрипедар.

24 Дикхендос е чавкен, ни самунцинен, ни ранден, ни е гаравнетхане, вай о хамбари исине, тай о Дел парварел лен. Китидер куч сиен тумаре чавкендар!

25 Тай кон тумендар ащи холяса те тховел иекх куни барипенде?

26 Тай коли нащи о цикноро канчик те керен, соске керена о авренде?

27 Дикхен о лилиа сар баирон, ни керена бути, ни катлен; нума пхенава туменге, ни о Соломон са барипнасте песко ни уравдяс пес сар иекх лендар.

28 Тай аке о Дел чука уравел е чаря сави сине алинжаке, авдиес, а тася чхивел ла ки боф, кити по-бут ка уравел тумен, цикнепакане!

29 А тумен ма роден со ка хан, ни со ка пиен, тай ма те холяннен туме;

30 Соскетто е народе лумняке роден саре давкха; а о Дад тумаро джанел со туменде иси требима даватар.

31 Нума роден Лескиро Тхагарипе тай са давкха ка дино туменге.

32 Ма даран цикно юнда, соскетто о Дел тумаро гудловоио те ден тумен о Тхагарипе.

33 Бикнен манжин тумарен, тай де милапе. Керен кеси барвалипен ко е дел, саве на пуранен, о кате ни чор ни авел, ни кермо халиндос.

34 Соскетто кате си о барвалипен тумарен, отхе си тумаро ило.

12:13-21 „Притчата за неразумния богаташ“

Богаташът от притчата няма правилно отношение към богатствата и притежанията си (12:16-21). В жаждата да трупя все повече, той забравя, че Бог е източникът на ресурсите за неговия успех (Втор. 8:11-14,17-18; Мат. 5:45). Проблемът на този човек е денонощното обмисляне, как и къде да складира все повече нарастващия излишък, за да се „наслаждава“ на живота, а в същото време забравя, че всеки момент може да свърши временният му физически живот. Той е безумен, защото не влага никакви съкровища на небето (Мат. 6:19:23). Влагането на временните земни блага, способности, умения, време, финанси и енергия

Пазете се от алчността

13 Някой от народа Му каза: Учителю, кажи на брат ми, да раздели с мен наследството.

14 А Той му каза: Човече, кой Ме е поставил съдия или делач помежду ви?

15 При това им каза: Внимавайте и се пазете от алчността, защото животът на човека не се състои от изобилието на имота му, а от това кое го притежава.

12:16-21 „Притчата за неразумния богаташ“

16 И каза им притча, като каза: Нивята на един богаташ бяха родили много;

17 и той размишляваше в себе си и казваше: Какво да правя? Няма къде да събера плодовете си.

18 И каза: Ето какво ще сторя, ще съборя житниците си и ще съградя по-големи и ще събера там всичките си рожби и благата си,

19 и ще кажа на душата си: Душо, имаш много блага, приготвени за много години, почивай, яж, пий, весели се;

20 Но Бог му каза: Безумецо, тази нощ ще изискат душата ти и на кой ще остане приготвеното?

21 Така е с този, който събира имане за себе си, а не богатея в Бога.

12:22-34 „Не се безпокойте“

22 И каза на учениците Си: Затова ви казвам, не се безпокойте за живота си, какво да ядете, ни за тялото, какво да облечете;

23 Животът е повече от храната и тялото от облеклото;

24 Погледнете враните, че не сеят, нито жънат, те нямат ни скривалище, ни житница, и Бог ги храни, а вие колко по-ценни сте от птиците!

25 И кой от вас с грижене може да прибави един лакът на ръста си?

26 И така, ако и най-малкото не можете направи, защо се грижите за другото?

27 Погледнете кремовеите, как растат, не се трудят, нито предат и казвам ви, че нито Соломон във всичката си слава не се е обличал така, както всеки един от тях.

28 Така и тревата на полето, която днес я има, а утре се хвърля в пещ, Бог я облича, то колко повече вас, маловерци!

29 Затова и вие не търсете какво да ядете или какво да пиете и не се безпокойте;

30 защото всичко това търсят светските люде, а Отец ви знае, че се нуждаете от това;

31 Но вие търсете Божието царство и всичко това ще ви се прибави.

32 Не бой се, малко стадо, понеже Отец ви благоволи да ви даде царството.

33 Продайте имотите си и давайте милостиня, направете си кесии неовехтяващи, съкровище неизчерпаемо на небесата, където крадец не приближава, нито молец поврежда;

34 Защото където е съкровището ви, там ще бъде и сърцето ви.

за достигане на Благата вест до всеки нуждаещ се човек ги превръща във вечни богатства (Мат. 16:19; 12:33,34).

12:22-34 „Не се безпокойте“

Храната и облеклото са жизненоважни, но трябва да се осъзнае, че главната цел на живота е да се търси Божието царство. Превръщането на храната и облеклото в главен приоритет води до безпокойство, което няма да удължи живота повече. Християните са наследници на небесното царство и не би трябвало да се страхуват от споделянето на временните си блага с нуждаещите се, за да ги превръщат във вечно богатство, което никой не може да им отнеме (12:32-34).

**12:35-48 „Овен туме джангален“
Кущикос хазъре, тай е лампе пхабардос
Матей 24:45-51**

35 Кер кущикос тумаре тай овен хазъре, тай е лампе тумаре тхардос;

36 Тай туме овен сар мануша колато ажарендос пере хулай, иринел пес таро бияв, тай екхтар авел тай марел ко удар стразо те путрел лес.

37 Гудлине окола подлагаре, каскоро хулай аракхел лен джангале кана авел, чачес туменге вакерав, кай ов ка кущикел пес, ка тховел лен те бешен ки трапеза, тай ка наххел лен те подлагирен.

38 Гудле си одоле подлагари коли авел ки дуито вай тринто чейнжа, тай аракхел лен чука.

39 Нума ахалиен давкха, кай о кхерескоро хулай джанелас саато кана о чор ка авел, кай овел джангло тай бимукел пе кхересте те ривинел ла.

40 Тай туме овен джангален соскето о Чхаво Манушкескоро ка авел ко часо, о кана биджардинен Лес.

О икономос

41 А о Петро вакергяс: Девла, аменге ворбисарес кайка парамичи вай саворенге?

42 Тай о Девел вакергяс: Кон си окола пакяно тай госяно иконом, кана леско газда ка тховел лес упрал пере букярненде те дел ленге е дажба екхеске цироске?

43 Бахтален окова подлагари, ковата хулай ка аракхел лес кай керел адавкха кана авел пес.

44 Вакерав туменге о чачипе, кай ка тховел лес упрал састо мангин.

45 Нума коли окова подлагар пхенел песке илеске: Мо хулай ка бицирос пес, тай лела та марел е подлагарен, тай и халаинкен, те хал тай пиел, тай те макиолдос;

46 тай о хулай околе слуга ка авел ко диес, кана ов би уджарел лен, тай о часо, кана би джанел, тай кана чшинел лес, ка тховел лескоро дажба, е бипакяненца.

47 А окова слуга, ковата джанел лескиро хулайско воия, тай ни хазъргяс пес, тай на кердя воия лес, бут ка овел мардо.

48 Нума окова, ковата ни джанел тай кергяс варесо макхал марибе, ка овен мардо хари. Тай секо конесте бут диндо, бут ка родена лестар; тай каске бут си диндо-пакяндо, бутедер ка родена лестар.

**12:49-53 „Бипаче, нума улавдипе“
Ягоско баптизо; Матей 10:34-36**

49 Яг альом те чхував ки пхув, тай сар бут мангав те те овен тхар сине!

50 Нума иси Ман баптизмос те баптизо Ме тай кобор Ме дзилар Ман жи кате кердиол пес!

51 Гиндин тумен кай Ме альом те дав пача ки пхув? Ма, пхенав туменге, нума улавпе.

52 Аканатар наангле панч андо иекх кхер ка овел улавде; трин мамуй дуй, тай дуй мамуй трин.

53 Ка улавен пес дат мамуй чхав, тай чхав мамуй дад, дай мамуй чшай, тай чшай мамуй дай, сасуй мамуй бори тай бори мамуй сасуй.

**12:35-48 „Бдете и бъдете готови“
Кръстът препасан и светилникът пламтящ
Матей 24:45-51**

35 Кръстът ви да бъде препасан и светилниците ви пламтящи;

36 и ще приличате на люде, очакващи господаря си, когато се върне от сватба и му отворят веднага, щом дойде и похлопа.

37 Блажени робите, чийто господар ги намери будни, кога си дойде, истина ви казвам, той ще се препаше и ще ги постави да седнат и ще им служи.

38 И ако дойде на втора стража и на трета стража дойде и ги намери така, блажени са тези слуги.

39 Знайте и това, че ако стопанинът на къщата знаеше в кой час ще дойде крадецът, бдял би и не би се оставил да му подкопаят къщата.

40 Бъдете готови и вие, понеже, в който час не мислите, ще дойде Човешкият Син.

Настойникът

41 Тогава Петър Му каза: Господи, за нас ли казваш тази притча или за всички?

42 А Господ каза: Кой е онзи верен и благоразумен настойник, когото господарят му е поставил над слугите си, за да им дава навреме указаната храна?

43 Блажен онзи роб, чийто господар, кога дойде, го намери, че постъпва така;

44 Истина ви казвам, че той ще постави него над целия си имот.

45 Ако пък онзи роб каже в сърцето си: Скоро господарят ми няма да дойде и почне да бие слуги и слугини, да яде и да пие, и да се напива,

46 господарят на този роб ще дойде в ден, в който не очаква и в час, който не знае, ще го отдели и подложи на еднаква участ с неверните.

47 А онзи роб, който е знаел волята на господаря си и не е бил готов, и не е постъпвал по волята му, ще бъде бит много;

48 който пък не е знаел и е направил нещо достойно за наказание, ще бъде бит малко. И от всекиго, комуто е дадено много, много и ще се иска и комуто много е поверено, от него повече ще се изисква.

**12:49-53 „Не мир, а разделение“
Огнено кръщение; Матей 10:34-36**

49 Огън дойдох да хвърля на земята и какво искам, ако вече е запален.

50 Но имам кръщение, с което трябва да се кръстя и колко се отеснявам, докато се извърши.

51 Мислите, че дойдох да дам мир на земята? Не, казвам ви, но разделения;

52 Защото отсега петима в една къща ще бъдат разделени, трима против двама и двама против трима;

53 баща ще бъде против син и син против баща, майка против дъщеря и дъщеря против майка, свекърва против снаха и снаха против свекърва.

12:35-48 „Бдете и бъдете готови“

Часът на завръщането на господаря от притчата, е неизвестен, но изискването е, слугите да бъдат бдителни (12:38,39). Така и Човешкият Син ще дойде отново в час, който никой не знае и не очаква (12:40; 1Сол. 5:2). Думите на Исус звучат като предупреждение както към апостолите и днешните духовни водачи, да не се злоупотребява с дадената им от

Бога власт, така и към всички вярващи, които не използват благата, дарбите си в служба на Христос (12:42-46). Господарят ще възнагради онези, които Му служат вярно, и ще накаже неверните. Оня, който се отнася нехайно с полученото повече знание, дарби и отговорности, за да бъде добър пример на посвещение и преданост, ще получи по-голямо наказание (12:48).

12:54-59 „Пенджардя цироске“

54 Тай пхендя народоске: О кана дикхен нувер, саво ваздел пес кхмагародориг, стразо вакерен: Бришим ка авел, тай чука ачхол.

55 Тай о кана татотар пхудел, тумен вакерен: Ка овел тато, тай ачхол.

56 Дуймуитка! Годикердяндос те пенджарен о муй и пхув тай делвеске, а сар нипенджарен кавка цирос?

57 А соске, ни криине тумен тай ферди пе ваш песке о чачунипе?

58 О кана джан ту душманяса те сикавгъовес англал о препатурос, керкердя те либеро тут лестар друместе, та те на биовен тут те анел жи ко о крисо, тай о крисо те дел тут о гетанос, тай о гетанос те чхивен тут андо тунярико.

59 Пхенав туке: Нанай те икълон жи кате ни покинес тай и агорутно лептас.

Шоро 13**13:1-9 „Покасаилен тумен, вай ка хасаинен“**

1 Тай авине несаве андо дава цирос тай вакерде кай е Галилеяне савескере рат о Пилатос ахмисардел е тисиенца ленгере.

2 О Исус отпхенелас ленге: Гиндин ли туме, кай даве Галилеяне сине бутедер безехале саворедар Галилеяне кай чинусардя гадал.

3 Ворбисарав туменге: Нанай нума коли те ни касаинен пес, саворе чука ка мерен.

4 Вай окола дешохто мударде, о учардо Силоамес перел упрал ленде, гиндин тумен кай сине борчлие бутедер саворендар бешендар андо Ерусалимос?

5 Вакерав туменге, нанай а коли ни покасаилен пес, саворе ачука ка хасаинен.

Чшама андо дракха

6 Вакерел панда тай дасаво парамичи: Несаво си, исине чшама чхудена лес андо дракха леске, тай ало те роделас фрута па лате, нума ни аракхляс.

7 Тай вакергяс о дракхеске букярно: Аке трин бреш сар авав те родав фрута далкхе чхаматар, тай ни аракхав, чхин ла, соскето те инати и пхув.

8 Хулая, отпендя ов, мук ла тай дави бреш, ка ровинава труял лате, тай ка тховав губрес;

9 тай коли ни дел фрута, лачхе-коли на, заман чшинас ла.

13:10-17 „И жувли, саскярдя андо сабатос“

10 Тай иек саватос сикавелас андо иекх е синагоге;

11 тай аке отхе сине иек ромни, сави ой ла бизор духо дешохто бреша, тай сине бангиренадумотар, тай нащине нисар те вортолпи пес.

12 О Исус дикхляс ла, акхардяс ла, тай пхендя: Жувлие, ав

12:49-53 „Не мир, а разделение“

Исус дойде, за да примири грешното човечество с Бога и да стане мост на спасението. Но тъй като, не всички ще се покаят, духовното разделение е неизбежно. Божието царство и сатанинското не са едно както доброто и злото. Така че Той дойде не само да донесе мир с Бога за всички онези, които Го приемат, но и да наложи разделение според личното решение на всеки.

12:54-59 „Тълкуване на времената“

Много хора имат мъдрост в земните неща, но остават глупави и слепи за духовните. Те разпознават времето според атмосферните промени, но не могат да схванат Божия спасителен план за тях, нежелаейки да променят живота си според Божията воля. Остават слепи към вечната си участ, като отхвърлят възможността да се покаят, преди да е станало късно.

12:54-59 „Тълкуване на времената“

54 Каза и на народа: Кога видите облак да се издига от запад, веднага казвате: Дъжд ще вали и така става;

55 а кога видите южен вятър да духа, казвате: Жега ще бъде и бива.

56 Лицемери, лицето на земята и небето умеете да разпознавате, а това време как не разпознавате?

57 И защо и сами от себе си не съдите що е право?

58 Кога отиваш с противника си при управителя, постарай се по пътя да се освободиш от него, да не би да те завлече при съдията и съдията да те предаде на надзирателя, и надзирателят да те хвърли в тъмница;

59 Казвам ти: Няма да излезеш оттам, докато не платиш и последното петаче.

13 Глава**13:1-9 „Покайте се или ще погинете“**

1 В същото време дойдоха някои и Му разказаха за галилейците, чиято кръв Пилат смесил с жертвите им.

2 Исус им отговори: Мислите ли, че тези галилейци бяха по-грешни от всички, че пострадаха така?

3 Но казвам ви, ако не се покаете, всички така ще загинете.

4 Или мислите, че онези осемнадесет души, върху които падна Силоамската кула и ги изби, бяха по-виновни от всички живеещи в Йерусалим?

5 Не, казвам ви, но ако не се покаете, всички така ще загинете.

Смокинята в лозето

6 И каза тази притча: Някой си имаше в лозето си насадена смокиня и дойде да търси на нея плод, но не намери;

7 и каза на лозаря: Ето, три години идвам да търся плод на тая смокиня и не намирам, отсеци я, защо да заема земята?

8 Но той му отговори: Господарю, остави я и тази година, докато я окопая и насыпя с тор;

9 и ако даде плод - добре, ако ли не, отсеци я.

13:10-17 „Жената, изцелена в събота“

10 И в събота Той поучаваше в една от синагогите;

11 и имаше една жена с дух на немощ от осемнадесет години, тя беше прегърбена и не можеше никак да се изправи.

12 Исус, като я видя, повика я и ѝ каза: Жено, развързана

13:1-9 „Покайте се или ще погинете“

Исус подчертава приликата между събитията в ст.1 и 4 и съдбата на юдейския народ, ако не се покае (13:5). Притчата за смокиновото дърво показва, че Бог дава време на хората да се покаят, но не трябва да се злоупотребява с Божието дълготърпение. Поколение по времето на Исус е представено като смоковница в Господното лозе (Ис.5:7). Чрез Сина Си Бог търси плод, но не намира нищо (13:6). Обикновено на третата година засаденото дърво дава плод. Присъдата е произнесена (Лука13:7; Рим.6:23). Градинарят се застъпва, с желание да положи още по-големи грижи (Осия11:8,9; Лука13:8). Предупреждението стига и до нас в това поколение. Ако сме неплодно дърво в Господното лозе, трябва да се покаем, иначе ще погинем (13:9).

састи тери бизоритар пес.

13 Тай тховгяс вас упрал лате, тай ой стразо вортосаили пес тай славиндя о Дел.

14 Холянгяса, соскето о Исус саскяргяс ла ко саватос, о хулай синагокоро вакергяс народоске: Иси шов диеса коленде требул те керел бути авен тай саскьон андо лен, а ма ко о саватос.

15 О Девел леске пхендя: Дуймуиткен! Секо иекх тумендар на путрел ко саватос пе гурувес вай херес катаро яслес, тай ни икалел лес те панякирел?

16 Тай дайкха си Авраамоски чхай, колато о сатанас пхандя дешохто бреш, на требул те овел отпхандя ко саватоско диес и доритар?

17 Тай кана пхендя давкха лажайлен пес тай рамане пес саворе душманя тай састо народос радуинелас е саворенде славнонде букиенде колато Ов кердя.

О Делвескоро тхагарипе

13:18-21 „Е парамиче пал синапескери куци тай дрождя“ Матей 13:31-32; Марк 4:30-32

18 Ворбисаря панда: Пе состе мязол о Тхагарипе Делвеско? Тай пе состе ка омязол лес?

19 Мязол иекх синапеско куци, ковато мануш лел тай тховдя анди бахчи тай бариолас, тай ачхол каш, тай е делвескере чириклен бешлен ко лескоро кренжя.

20 Тай пале ворбисаря: Пе состе те омязол о Тхагарипе Делвеско?

21 Мязол сар дрождя, саво иекх жувли лел тай ахминен трин мерес аро, жи кате шутльол о саре.

13:22-30 „Ден туме пердал танго удар“ Матей 7:13-14; 21-23

22 Тай накхляс пердал е форе тай е гаве тай сикавелас лен, жалас ко дром Поро каринг о Ерусалимос.

23 Варикон Леске пхендя: Девла, харинянен, саве си скепиме пес? А Ов ленге отпхендя:

24 Зоресакердян туме, та те ден пердал и танги удар, соскето вакерав тумен, бут ка манген те ден, тай бинащи.

25 Палал кана о хулай кхереске ущило тай пхандел о удар, тай туме ка ачхон аври, тай заастарен те марен тай вакерен: Девла, Девла, путер аменге. А Ов ка вакерел: Ни джанав тумен, катар сиен.

26 Антучи ка заастаравен те вакерен: Ханасас тай пиянасас англал Туте тай амаре дрома сикавасас.

27 А Ов ка вакерел: Ни джанав тумен катар сиен, нашен Мандар саворе, кердяне бичачоске.

28 Отхе ка овел роибе, тай скрежима данденца, о кана дикхен о Авраам, о Исаак тай о Яков тай е саворе профеторя андо о Тхагарипе Делвеско, нума тумен чшивен аври.

29 Тай ка овен таро о Исто, тай о Весто, тай таро Норто тай о Сауто, тай ка бешен андо о Тхагарипе Делвеско.

30 Тай, ка иси агорутне, та те овен англуне, тай англуне, та те овен агорутне.

си от немоцта си!

13 И положи ръцете Си върху нея и тя веднага се изправи и славеше Бога.

14 При това началникът на синагогата, негодувайки, защото Исус я изцери в събота, заговори на народа: Шест дни има, през които трябва да се работи, в тях идвайте и се лекувайте, а не в съботния ден.

15 Господ му отговори: Лицемерцо, не отвързва ли всеки от вас вола си или осела си от яслите в събота и не го ли води да го напои?

16 А тази Авраамова дъщеря, която сатаната е вързал от осемнадесет години, не трябваше ли да бъде развързана от тези връзки в съботен ден?

17 И докато Той говореше това, всички, които бяха против Него, изпитваха срам, а целият Народ се радваше за всички славни дела, вършени от Него.

Божие царство

13:18-21 „Притчите за синаповото дърво и кваса“ Матей 13:31-32; Марк 4:30-32

18 И Той каза: На какво да уподобя Божие царство и на какво да го оприлича?

19 Прилича на синапово зърно, което човек взе и пося в градината си и то израсна и стана голямо дърво и небесните птици гнездиха в клоните му.

20 И пак каза: На какво да оприлича Божие царство?

21 Прилича на квас, който една жена взе и го замеси в три мери брашно, докато вкисна всичкото.

13:22-30 „Влезете през тесните врата“ Матей 7:13-14; 21-23

22 И минаваше през градове и села, като поучаваше и отиваше към Йерусалим.

23 А някой Му каза: Господи, малцина ли са, които се спасяват? Той им каза:

24 Подвизавайте се да влезете през тесните врата, защото ви казвам, мнозина ще поискат да влязат и не ще могат.

25 След като стопанинът на къщата стане и затвори вратата, а вие, останали отвън, започнете да хлопате на вратата и да викате: Господи, Господи, отвори ни и когато Той ви отвори и каже: Не ви зная откъде сте;

26 тогава ще почнете да казвате: Ядохме и пихме пред Тебе и по нашите улици Ти поучаваше.

27 И Той ще каже: Казвам ви, не ви зная откъде сте, махнете се от Мене всички, които вършите неправда.

28 Там ще бъде плач и скърцане със зъби, кога видите Авраам, Исаак и Яков и всички пророци в царството Божие, а себе си изхвърлени вън.

29 И ще дойдат от изток и запад, и север и юг, и ще насядат на трапеза в царството Божие.

30 И ето, има последни, които ще бъдат първи, и има първи, които ще бъдат последни.

13:10-17 „Прегърбената жена, изцелена в събота“

Христос полага ръце върху прегърбената жена и я освобождава от недъга ѝ (13:12,13). Вместо да сподели радостта на жената, началникът на синагогата се възмущава, че е извършено незаконно дело (13:14). Религиозните водачи в своето лицемерие се грижат и ценят повече животните, пред освобождението на някой, от веригите на сатана (13:15,16).

13:18-21 „Притчите за синаповото дърво и кваса“

Чрез тези две притчи Исус разкрива, че Божие царство ще се разра-

сне в целия свят. Така както синаповото зърно, едно от най-дребните семена, се превръща в голямо дърво, и както малко мая е достатъчна, за да закваси голямо количество тесто, така на земята няма да остане място, където да не стигне Благата вест за спасение на човечеството.

13:22-30 „Тясната врата“

Никой не може да влезе в Божие царство по друг начин, освен чрез Христос – „Вратата“. Но след като Тя се затвори, търсенето няма да е от полза. Нека се подвизаваме сега чрез вяра, молитва, святост и търпение.

**13:31-35 „Йерусалиме, Йерусалиме“
Матей 23:37-39**

31 Андо кодо дивес несаве фарисея авиле, тай пхендя Леске: Икли атар тай джа туке, о Иродос мангел те мударел Тут.

32 Тай пхендя ленге: Джан тай пхенен далкхе жигеняке: Чшивав демоня, тай састярав авдиес тай тася, тай ко три-то диес ресавав.

33 Бинашипе тай Ме требул те пхирав, авдиес, тай тася, тай ко авер диес, соскето пророкос нащине те овел мудардо наври Ерусалимос.

34 Ерусалиме! Ерусалиме! Ту ковата мулякиренас пророк-кен, тай чшуден баренца е бичшалден жи туге, кити дром мангълем те кидав тере чхаворен, сарто чирикли кидел пе чириклирен телал пхака, тай ни мангълъен туме!

35 Аке, тумаро кхер авел пуста тай вакерав туменге, нанай те дикхен Ман, жи кате туме на пхенена: Гудлокердо о авелдос андо о алав Девлеско!

Шоро 14**14:1-14 „Састякерипе андо сабатос“**

1 Андо иекх Саватос, о кана диняс те хал андо кхер иекх фарисенде баро, тай лен дикхляс Лес.

2 Тай аке, англал Лесте сине иекх мануш насвало панякаса.

3 Тай о Исус пхуч е фарисеенге тай е адешмануша: Ащине те састякерепа андо о саватос вай нащи?

4 А он бипхенден. Тай долгяс манушес, састякердя лес, тай бичшалдя лес.

5 Тай вакергяс ленге: Кон тумендар, коли пе о хер вай о гурув перел ко хевдер андо сабатос диес, стразо нанай те икал лес?

6 Тай нанай кханчик те мамуйпхендя Леске.

Телалнипе тай ваздилнипе

7 Кана дикхляс е калесане мануша сар роденас о англуно скаминдя, вакергяс ленге парамичи:

8 О кана несаво калеса тут ко бияв, ма беш ко англуно тхан, те на би несаво авер баро тутар уло калесане;

9 тай окова кон калесангяс тай тут тай лес, авел тай туке вакерел: Де тхан кова, тай заман ладжасате застардя те бешел пал агорутно тхан.

10 Нума кана тут калесанен, джа тай беш ко о агорутно тхан, тай кана авел адавкха ковата калеса тут, ка пхенел туке: Амалея пир опередер. Антуци ка овел тут барипе англал окола, каи бешен купате туса.

11 Соскето секо, ковата ваздел пес, ка телекердя пес, а ковата керел телекердя пес ка ваздел.

Гудлокердяпе

12 Тай вакергяс кодолеске, колато Лес калесадыс: О кана дес хабе о диес вай ки рат, ма акхяр амален, пхрален ни енданя, ни барвален комшя, те на овен те калесанен напалпале туге тай те овел туке покиндо.

13 Нума о кана дес банкето калесане е чорорен, банген,

13:31-35 „Тъга за Ерусалим“

Отговорът на Исус съдържа Божията цел за идването Му на земята и че Той трябва да умре в Ерусалим на определеното време, но дотогава нищо не може да Го накара да съкрати служението Си (13:32,33). Исус иска да събере чадата на Ерусалим под крилото Си, а те отказват. Домът, който Той казва, че ще бъде оставен „пуст“, е пророчество за по-късното разрушаване на Ерусалим от римляните.

**13:31-35 „Йерусалиме, Йерусалиме“
Матей 23:37-39**

31 В същия ден дойдоха някои фарисеи и Му казаха: Излез и замини оттук, защото Ирод иска да Те убие.

32 И каза им: Идете и кажете на тази лисица: Ето, днес и утре демони изгонвам и изцелявам, и на третия ден ще свърша;

33 но Аз трябва да вървя днес, утре и другия ден, защото не бива пророк да загине въвн от Йерусалим.

34 Йерусалиме, Йерусалиме, който избиваш пророците и с камъни убиваш пратените при тебе! Колко пъти съм искал да събера чадата ти, както кокошка събира пилците си под крилете и не пожелахте!

35 Ето, домът ви се оставя пуст. И казвам ви, че няма да Ме видите, докле не дойде време да кажете: Благословен Идещият в име Господне!

14 Глава**14:1-14 „Изцеление в съботата“**

1 И в един съботен ден Той дойде в къщата на един от фарисейските началници да яде хляб и стоящите там Го наблюдаваха;

2 и ето, един човек, болен от воднянка, застава пред Него.

3 И Исус каза на законниците и фарисеите: Позволено ли е да се лекува в съботата?

4 Те мълчаха. И като хвана болния, изцели го и отпрати.

5 След това им каза: Кой от вас, ако оселът му или волът му падне в съботен ден в кладенец, няма веднага да го извади?

6 И те не можаха да Му отговорят на това.

Смирение и възвишение

7 И като видя как поканените избираха първите места, каза им притча:

8 Кога те покани някой на сватба, не сядай на почетното място, да не би някой между поканените от него да бъде по-почетен от тебе;

9 и да не би този, който е поканил теб и него, дойде и ти каже: Отстъпи на него това място и тогава засрамен ще отидеш да заемеш последното място.

10 Но кога бъдеш поканен, иди и седни на последното място, и този, който те е поканил, като дойде, да ти каже: Приятелю, премести се отпред, тогава пред сеящите с теб ще ти бъде чест;

11 защото всеки, който превъзнася себе си, ще се смири, а който смирява себе си, ще бъде въздигнат.

Благодеяния

12 А на този, който бе Го поканил, каза: Когато даваш обяд или вечеря, не кани приятелите си, нито братята си, нито роднините си, нито богати съседи, да не би да те поканят и те някога и да получиш отплата.

13 Но кога даваш трапеза, кани сиромаси, сакати, хроми,

14:1-14 „Исус в къщата на фарисей“

Макар че присъстващите религиозни водачи отказват да отговорят на зададения им от Исус въпрос, Той изцелява болния човек (3,4 ст.). Те тълкуват неправилно закона, обременявайки хората с правила и наредби, които сами добавят. Според тях изцеляването на човек в събота е работа, и е нарушение на закона. Исус избличава лицемерието им, което цени много повече животното, отколкото застрашения живот на болния от воднянка (5 ст.).

лангален тай корен;

14 тай ка овес бахтало, соскетто нанай та те покинен туке, а ка овен туке покиндо андо о ущиба мулендар о чачуне.

14:15-24 „И парамичи е калесенде пал баро хабе ки рат“ Матей 22:1-14

15 Иекх бешлетар Леса, кана шунде давкха пхендя Леске: Бахтале о кова халдос андо банкетто андо Тхарипе Делвеско!

16 А Ов пхендя леске: Иекх мануш кердя баро хабе ки рат, тай калесангяс дженедер.

17 Андо часо о ратхабе бичхалгяс пе подлагари те вакерел е калесенде: Авен, соскетто саре си керавдо.

18 Нума саворе иекхкетанесте застарен те отпхененпе: О англуно пхендя леске: Киндъом алиндж, тай требул те икляв те дикхав ла, мангав тут те даринес манге.

19 А авер пхендя: Киндъом панч зуте гурвен, тай джав те зумавен лен, мангав тут те даринес манге.

20 Тай авер пхендя: Прандавгиом пес тай далкхеске нащи ка авав.

21 О подлагаро кана ало, пирипхендя пе хулайске давкха. Ангучи о кхерескоро хулай холясайло пес тай вакергяс пе леско подлагари: Джа сиго пе е дрома тай вулицы фороске, тай анел отхе е чорорен, банген, корен тай лангален.

22 Сулая, о подлагаро пхендя; давкха со припхендя ачшило; тай панда тхан иси.

23 Тай о хулай пхендя пе подлагаро: Икльов ко дрома тай вурме, тай кер лен те ден андре, тай мо кхер та те пхердиол пес;

24 ворбисарав туменге, кхоник катаро кодолен мурша е калесане нанай те зумавел ратхабетар моро.

14:25-35 „Коли несаво авел паш Манде“ Матей 10:37-38

25 Бут народос пхиренас палал Лес тай кана ирисаило пхендя ленге:

26 Коли несаво авел паш Манде, тай ни грецол пе дадес, тай пе дая, тай пе ромня, тай пе чхавен, тай пе пхрален, тай пе пхениен, а панда поро дживипе, нащи те овел Моро сиклиндо.

27 Ковато ни ингелел поро трушул, тай ни джал палал Манде, нащи те овел Моро сиклиндо.

28 Кон тумендар, кана мангел те керел учшокхер, ни бешел най-англе те гиндел е лове ва те ка иси лес доста та те ресавел ла?

29 Ва нума овел, кана тховел о темелос, тай ни ресавел ла, тай саворе, колато дикхен ка застарен те асан леске;

30 тай те пхенена: Кадава мануш застаргяс те керел, тай нащи те ресавел пес.

31 Вай саво тхагар, иклел пе марибе мамуй авер тхагар, ни бешел най-англе те лел годи, ащи ли деш миленца, те мамуйтердел, пе о авендос мамуй лес бише миленца?

14:15-24 „Притчата за поканените на вечеря“

Домакинът, устроил голямата вечеря, символизира самия Бог, а слугата - Исус Христос (Йоан3:16), дошъл да покани най-напред Своите сънародници да влязат в Царството Божие. Нито едно от извиненията на поканените не е основателно. „Не мога“ прикрива истинското: „Не желая да дойда“ (18-20ст.). Те не могат да разпознаят истинския Хляб, Който е дошъл от небето и от Него е спасението. Тогава домакинът отправя покана към всички, които се намират из улиците на града (21ст.). Те откликват на Вестта за спасение. Христос предрича за преминаването на Евангелието извън пределите на Своя народ, по всички краища на света (23 ст.). Хората не могат сами да се спасят, но само чрез Исус Христос. Онези, които Го отхвърлят, сами избират своето осъждение.

слепи,

14 и ще бъдеш блажен, защото те не могат да ти се отплатят, понеже ще ти бъде отплатено във възкресението на праведните.

14:15-24 „Притчата за поканените на голямата вечеря“ Матей 22:1-14

15 Като чу това, един от насядалите на трапезата с Него Му каза: Блажен е, който ще яде хляб в Божието царство!

16 А Той му отвърна: Един човек приготви голяма вечеря и покани мнозина;

17 и в часа за вечерята изпрати слугата си да каже на поканените: Дойдете, понеже всичко е вече готово.

18 И започнаха всички като наговорени да се извиняват. Първият му каза: Купих си нива и ще трябва да отида да я видя, моля те, извини ме.

19 Другият каза: Купих пет чифта волове и отивам да ги опитам, моля те, извини ме.

20 Третият каза: Ожених се и затова не мога да дойда.

21 И като се върна, слугата извести това на господаря си. Тогава стопанинът на къщата се разгневи и каза на слугата си: Скоро излез по кръстовища и улиците на града и доведи тук сиромасите, сакатите, хромите и слепите;

22 И слугата каза: Господарю, направихме както заповяда, и има още място.

23 И господарят каза на слугата: Излез по пътищата и оградите, и колкото намериш, принуди ги да влязат, за да се напълни къщата ми.

24 Защото ви казвам: Никой от поканените няма да вкуси от вечерята ми.

14:25-35 „Ако някой дойде при Мене“ Матей 10:37-38

25 И понеже големи множества вървяха след Него, Той се обърна и им каза:

26 Ако някой дойде при Мене, и не намрази баща си и майка си, жена си и децата си, братята и сестрите си, и живота си, той не може да бъде Мой ученик;

27 и който не носи кръста си и върви след Мене, не може да бъде Мой ученик.

28 Защото кой от вас, кога иска да съгради кула, не ще седне първо да пресметне разноските, дали ще има с какво да я завърши;

29 и кога постави основите, а не може да я довърши, да не би някак да почнат да му се смеят всички, които гледат;

30 и да казват: Този човек почна да строи и не можа да доизкара?

31 Или кой цар, отивайки на война срещу друг цар, не ще седне да се посъветва първо дали може с десет хиляди да противостои на идещия срещу него с двадесет хиляди?

14:25-35 „Цената да следваш Христос“

Исус поставя три изисквания към онези, които искат да бъдат Негови ученици и последователи, с което иска да осъзнаят, че в живота няма нищо по-важно от Него. Ученикът трябва да е готов:

1) да „намрази“ всичко друго, което измества Христос от първото място в живота му (26 ст.);

2) да носи собствения си кръст и да Го следва (27 ст.);

3) готовност да приеме властта на Христос над всичко, което притежава (33 ст.).

Исус подкрепя думите си с три примера. Така както строителят подготвя материалите за довършване на строежа (14:28-30), царят се подготвя за война (14:31,32), а солта служи само когато е в добро качество (14:34,35), така трябва и Христовият ученик да изпитва себе си при следването на Господа, за да извърви пътя си докрай с Него.

32 Коли на ов бичхален бичалдно панда кана о авер си дур те манген пача.
 33 Агадал, коли сако тумендар на отпхенелапе сарестар си лес мангин, нащи те овел Моро сиклино.
 34 О лон си лачшо, нума коли о лон овен билондо, со са ка керена те овел о лон?
 35 Нума ни чинил пхувяке, ни ко гьобрес, чшудел ле на-аври. Конесте иси кана те шунел, мек те шунел.

Шоро 15

Зианде тал аракхелне
15:1-7 „И парамичи пал и нашалди бакри“
Матей 18:12-14

1 Тай але паш саворе е бирникя тай безехале те шуненас труял Лесте.
 2 А о фарисея тай о лилвале мърморенца: Кава примил е безехален тай хал купате ленца.
 3 А Ов ленге пхендя кая парамичи:
 4 Кон мануш тумендар, коли иси шел бакре, тай иек лендар нашалгьол, на мукел е иньявардеш тай еня ко пустатхан, тай ни джал палал и нашалди, жикате на аракхел ла?
 5 Тай о кана аракхел ла радоиме, ваздел ла пе песке зеа.
 6 Тай авел кхере, акхарел пе амален, тай пе комшиен тай пхендя ленге: Радоин манса, аракхльом ме и нашалди бакри.
 7 Ворбисарав туменге, кай бутедер дава радуисатар исила андо дел, пал иекх иертимос безехало, бутедер таро кобор енявардеш тай еня чачоне конеске нанай си требулпе таро иертиме.

15:8-10 „И парамичи о нашално драхма“

8 Вай сави жувли, коли иси ла деш драхми, тай нашалел иекх, ни тхарел момели, ни шувалел и кхер, тай родел кьхърно жикате ни аракхел ла?
 9 Тай кана аракхел ла, рукирирал пе амалинен, тай пе комшиен тай пхендя: Радуинен тумен манса, соскето аракхлем о нашално драхма.
 10 Агадал пхенав туменге, иси радуимос англал е Ангеля Делвеске пал безахало, сово касайлдос пес.

15:11-32 „И парамичи пал лубехардо чхаво“

11 Тай пхендя: Несаво мануш исине дуй чхаве.
 12 О терно пхендя песке дадеске: Даде де манге о дело конеске перел манге таро манжин. Тай ов улавгяс лен о манжин.
 13 Тай ма бут диеса о терно чхаво кидингяс са со си тай гело дуратно тхем, тай отхе чхивгяс пе манжинпе пере муклиноса дживипен.
 14 Тай кана мекияде са, ачхило баро бокхалипе андо око-ле тханесте, тай ов пело андо бокхалипе.
 15 Тай гело те керел бути иекхатар е форотес околе тханесте, ов бичшалгяс лес ко пескири фелда те чаравел баличхен.
 16 Тай мангелас те пхердьол пе пер е рожковенца, колато ханас е баличхе, нума никон ни делас лес.

15:1-7 „Притчата за изгубената овца“

Религиозните водачи обвиняват Христос, че показва толкова голямо състрадание към отблъснатите от избраното общество хора, които според тях са грешни и презрени (2 ст.). В отговор Той им разказва три притчи, разкриващи радостта от намирането на нещо изгубено. В първата притча е показана безмерната любов на Бога към всяка една душа (4-7 ст.). Овчарят се изпълва с тъга при липсата дори само на една овца от стадото и полага най-големи усилия в стремежа си да я открие. След като я намери, възрадва я завежда в кошарата на безопасно място, споделяйки радостта с приятелите си. Когато една заблудена душа се

32 Иначе, докато той е още далеч, ще изпрати при него пратеници да моли за мир.
 33 Така всеки от вас, който не се отрече от всичките си притежания, не може да бъде Мой ученик.
 34 Солта е добро нещо, но ако солта се обезсоли, с какво ще се осоли?
 35 Нито за пръст, нито за тор е годна, изхвърлят я навън. Който има уши да слуша, нека слуша.

15 Глава

Изгубените и намерените неща
15:1-7 „Притчата за изгубената овца“
Матей 18:12-14

1 И идваха при Него всички бирници и грешници да Го слушат.
 2 А фарисеите и книжниците роптаеха и казваха: Той приема грешници и яде с тях.
 3 Но Исус им каза тази притча:
 4 Кой от вас, имайки сто овци, като изгуби една от тях, не оставя деветдесетте и девет в пустинята и не тръгва подир загубената, докато я намери?
 5 И като я намери, вдига я радостен на раменете си;
 6 и като дойде дома, свиква приятели и съседи и им казва: Радвайте се с мене, защото си намерих загубената овца.
 7 Казвам ви, че такава радост ще има на небесата повече за един покаяващ се грешник, отколкото за деветдесет и девет праведника, които нямат нужда от покаяние.

15:8-10 „Притчата за изгубената драхма“

8 Или коя жена, имайки десет драхми, ако изгуби една, не запалва светило и не помита къщата и търси грижливо, докато я намери?
 9 И като я намери, свиква приятелки и съседки и казва: Радвайте се с мен, защото намерих изгубената драхма.
 10 Такава радост, казвам ви, има сред Божиите Ангели за един покаяващ се грешник.

15:11-32 „Притчата за блудния син“

11 Каза още: Един човек имаше двама сина;
 12 и по-младият от тях каза на баща си: Татко, дай ми дела, който ми се пада от имота. И бащата им раздели имота;
 13 Не след много дни, младият син, като направи всичко в пари, отиде в далечна страна и там прахоса имота си, като живееше разпуснато.
 14 И след като разпиля всичко, настана голям глад в онази страна и той изпадна в лишение;
 15 и отиде и се представи на един от жителите на онази страна и той го прати по земите си да пасе свине;
 16 и той бе петимен да напълни корема си с рожкови, които свинете ядяха, но никой не му даваше.

покаява и се завръща при Създателя си чрез Пастиреначалника – Исус, ангелски песни огласят небето. Истинският пастир проявява състраданието и любовта на Христос към изкушаваните и заблудилите се.

15:8-10 „Притчата за изгубената монета“

След първата притча Исус представя тази, където също се говори за изгубен предмет, който може да бъде намерен, ако бъде грижливо потърсен, както жената упорито търси монетата, докато я намери. Навсякъде около нас се намира „драхма“, която чака да я потърсим. Домовете ни, градовете ни, светът около нас е пълен с души, които вървят към смъртта. Цената на всяка една от тях е Христос на кръста.

17 Тай кана ало пе песте, пхендя песке: Кити дадескере подлагари иси ачшавдо маро, а ада ме мерав бокхатар!
 18 Ка уцав тай ка джав паш ме дадесте, тай ка вакерав леске: Дадо, безехкердиом мамуй дел, тай англал туте;
 19 на сиом мал те алавкердя ман торо чхаво. Кер ман сар иекхтар пескире бутернес.
 20 Тай ущило тай ало паш пескиро дад. Тай кана сине панда дур, о дад дикхлес лес, милакердя пес тай прастиало чхивгяс пес лескере меняте тай чумидя лес.
 21 О чхаво пхендя: Даде, безехкердиом мамуй дел, тай англал туте на сиом мал те алавкердя ман торо чхаво.
 22 Нума о дад пхендя песке подлагаренге: Икален о бутедер шукар цаля, тай урявен лес, тай тховен ангруст ко лескоро вас тай потиня ко лескере пире;
 23 тай анен о тхуло мускарос чхинен лес, тай мек те хас тай те радуинас;
 24 соскето давкха моро чхаво сине муло тай дживдо, нашалдо сине, тай аракхило. Тай лине те радуин.
 25 А пхуредер лескоро чхаво сине ко алиджа, тай кана авелас паш жи ко кхер ашунгяс гия тай кхелиба.
 26 Тай акхардя иекх подлагар тай пхучля со си кава?
 27 Пхрал торо ало пес ов леске пхендя, тай торо дад чшиндя о тхуле мускярес, соскето лияс лес састо.
 28 Холясайло пес тай на мангелас те дел андре; тай о дад лескиро иклистило тай мангдяпе лес.
 29 Нума ов отпхендя песке дадеске: Аке, ме аборкха берш туке сервив тут, тай никвар на аравгьом торо ворба, тай никвар манге на динян ни иекх бузноро, та те радуисав ме пескире амаленца;
 30 нума кава торо чхаво, когато халяс торо манжин билачшижувленца, ало, стразо леске чшингян о тхуло мускари ваш леске.
 31 Мо чо, ов леске пхендя; ту сиян сагда манса, тай о са со си моро, си торо.
 32 Нума требулас, те веселинас тай те радуимас, соскето кава торо пхрал сине муло, тай дживдило нашалдо сине тай аракхло.

Шоро 16

16:1-13 „И пирамичи пал бичачо икономос“

1 Пхендя панда Пескире сиклиненде: Несаво барвало мануш исине лес икономос, конесте анде англал лесте, кай чхивен лескоро манжин;
 2 тай акхардя лес пхендя: Со си давкха, со шунав пал туте? Де ман ворба пал тере букя пес, соскето ту нащи овен икономос си бут.
 3 Палдава о икономо пхендяс пес: Со те керав? О моро хулай лияс мандар о икономипе? Те храндав нащи, лажав пес те богеса.
 4 Диоман гьндав со те керава, о кана чхивел ман икономостар, та те лелен ман пе ленге кхера.
 5 Тай акхардя секо е вжвле манвша лескиро хулай тай

15:11-32 „Притчата за блудния син“

В тази трета притча баща изгубва сина си. Синът, наречен „блуден“, мислел, че свободата му в бащиния дом е ограничена. Напускайки го, заминава за далечна страна, където с пропаднали другари разпилява имота си с разпуснатия си живот (11-13 ст.). Пламъците на страстта изпепеляват всичко, довеждайки този, който търсел „свобода“ до робство, държан в оковите на греха си (4-16 ст.). Напускайки бащиния дом, младежът пирува безгрижно и разюздано, без изобщо да се замисля за раненото бащино сърце, очакващо ден и нощ неговото завръщане. В своята окаяност той идва „на себе си“, решавайки да се завърне и да изповяда вината си (17-19 ст.). Бащината любов го държи в обятията

17 И като дойде на себе си, каза: Колко наемници у баща ми имат хляб в изобилие, пък аз умирам от глад!
 18 Ще стана и ще отида при баща си и ще му река: Татко, съгреших против небето и пред тебе;
 19 и не съм вече достоен да се нарека твой син, направи ме като един от наемниците си.
 20 И стана и отиде при баща си. И когато бе още далеч, видя го баща му, и му домиля, и като се затече, хвърли се на шията му и го целуваше.
 21 А синът му каза: Татко, съгреших против небето и пред тебе, и не съм достоен вече да се нарека твой син.
 22 А бащата каза на слугите си: Изнесете най-хубавата премяна и го облечете, и донесете пръстен на ръката му и обувки на краката му;
 23 и доведете и заколете угоеното теле, нека ядем и се веселим;
 24 защото този мой син мъртъв бе и оживя, изгубен бе и се намери. И взеха да се веселят.
 25 А по-големият му син беше на нива и на връщане, като наближи до къщи, чу песни и игри;
 26 и като повика един от слугите, попита: Какво е това?
 27 Той му каза: Брат ти си дойде и баща ти закла угоеното теле, защото го прие здрав.
 28 Той се разсърди и не искаше да влезе. А баща му излезе и го канеше.
 29 Но той отговори на баща си: Ето, аз толкова години ти служа и ни веднъж твоя заповед не престъпих, а на мен никога дори и яре не си дал, за да се повеселя с приятелите си;
 30 а като дойде този твой син, който прахоса имота ти с блудници, за него ти закла угоеното теле.

31 А той му каза: Сине, ти си винаги с мене и всичко мое е твое;
 32 но трябваше да се зарадваме и развеселим затова, че този твой брат бе мъртъв и оживя, изгубен бе и се намери.

16 Глава

16:1-13 „Притчата за неверния настойник“

1 И каза още на учениците Си: Един богат човек имаше настойник, за когото му бе донесено, че разпилява имота му;
 2 и като го повика, му каза: Какво е това, което чувам за тебе? Дай сметка за настойничеството си, защото не можеш да бъдеш повече настойник.
 3 Тогава настойникът си каза: Какво да правя? Господарят ми отнема от мене настойничеството, да копая, не мога, да прося, срамувам се;
 4 Сетих се какво да правя, за да ме приемат в къщите си, когато бъде отстранен от настойничеството.
 5 И като повика длъжниците на господаря си, всекиго по-

си и го почита като син с най-доброто от притежанията на дома (Лука 15:20-24; Йоан1:12; 2Кор.5:1). Бащата не го укорява, но безрезервно му прощава, като преобраз на Божията любов и простителност (Ис. 44:22; 55:7). Гордостта и завистта на по-големия брат, не му позволяват да сподели радостта на бащата от завръщането на „изгубения“. Той не го приема дори за брат, говорейки за него като за „твоя син“ (30 ст.). Думите на по-стария син издават неговата неблагодарност и дребнавост, както и че единствено изгодата е мотивът на предпазливия му живот (28-30 ст.). През всичките си години той не успява да разпознае бащината любов и да се развесели в нейната благодат, както и фарисеите не видяха това в Исус.

пхендя о англунеске: Кити борчкердя исин пал моро хулай?
6 Ов пхендя леске шел кила кхил: Ле те лил, тай беш сиво тай рамосар пинда.

7 Порме пхендя авреске: А ту кити борчаден? Тай ов отпхендя: Шел гоне гив. Тай пхендя леске: Ле те лилоро тай рамосар охтовардеш.

8 Тай о хулай ашаргяс песко бичачуно икономос, кай кергя гогияса, соскето е чхаве кава лумня андо ленде генерация си бут гогявера, е чаведар видеряке.

9 А Ме вакерав туменге, керен амален пе песке бичачуно-тар мамонас, тай кана ачшоли те лен туме андо биачшуно кхер.

10 О пакяно тай андо хариро иси, бут пакяйнопе, а о бичачуно тай андо хариро иси бут бичачуйнопе.

11 Тай коли, санас бипакяйно андо бичачуно мангжин, кон ка пакял тумен о чачуно?

12 Тай коли анде авреско си пакяйно, кон ка дел тумен тумаро пескиро.

13 Никонес аргата наши те сервил дуенде хулайеске, соскето ка бидехел иекхес, а аврес ка дехел, вай ка астардиол паш иекхес, а ка наши мангел аврес. Нанай ащине те сервин е Делвеске тай е Мамонеске.

О законо тай о Делвеско Тхагарипе Матей 11:12-13

14 О Фарисея саве сине руповадехоне ашуненас саворе адавкха, тай асанас Лес.

15 Пхендя ленге: Туме сиен чачуне колато сикавен песко пес англал е мануша, нума о Дел джанел тумаре иле, соскето, окова ковато си о учшо пал мануша, си кханилипе англал О Дел.

16 О адеша тай о профеторя сине жи ко Йоанес, таро антучи лачшивестя е Тхагарипе Делвескоро тай гудловестодя, тай секо саво зоряса пес си андо лес.

17 Тай вушо си о дел тай и пхув те накхен, таро кобор иекх цикнорокалярдо те перел таро законос.

18 Секо, кон мекхел пе ромня тай пранденел аврески, пхиравел пес авраса, тай секо пранденел пес и мекхлини муршатар лубекердо.

16:19-31 „О барвало мануш тай о Лазарос“

19 Исине несаво барвало мануш, ковато уравелас пес андо пурпурнос тай висонос, тай радуикердя пес цибрялно секо диес.

20 Тай исине иекх чхоро алавде Лазар састо пхердо пунянца тховенас те пашльол англал лескоро порта.

21 Тай петимно сине те хал со перел таро барвалескери трапеза, нума тай е джукела авенас паш лесте тай чшаренас лескоро пунгя.

22 Тай авило цирос о чоро муло тай е ангеля ингелде лес ко Авраамеско колине. Тай о барвало муло тай сине прахоме;

23 Тай андо пькало кана сине андо беда, въздяс пе якха тай дикхляс дурандар о Авраамос тай о Лазарос андо леско коли.

24 Тай кана чингадяс, пхендяс: Даде Аврааме де ман мила, тай бичшал о Лазарос те болавел о агор песко наеса андо пани тай те шилкеря моро чшиб, соскето сиом бидя андо кава флогепе чинуипе

16:1-15 „Притчата за хитрия настойник“

В тази притча е представен един настойник, който пилее богатата на господаря си. Въпросът, зададен на длъжниците: „Колко дължиш...?“ е факт за неговата некомпетентност и небрежност, че има непълни данни или няма никакви записи за предишните сделки. Осъзнавайки обаче, че скоро ще напусне поста си, той използва временното настойничество, за да създаде трайни приятели. Господарят не го хвали за нечестните му методи на работа, а за новия план на действие – вместо да трупа за себе си, да раздава на другите. Натрупаните земни богатства няма да имат

отделно, каза на първия: Колко дължиш на господаря ми?
6 Той отговори: Сто мери масло. И каза му: Вземи си разписката, седни и бързо пиши: Петдесет.

7 После каза на другия: А ти колко дължиш? Той отговори: Сто крини пшеница. И му каза: Вземи разписката си и напиши: Осемдесет.

8 И господарят похвали неверния настойник, защото е постъпил досетливо, защото синовете на този свят в своя род са по-досетливи от синовете на светлината.

9 Затова ви казвам: Придобийте си приятели от богатството на неправдата, за да ви приемат във вечните жилища кога оскуднеете.

10 Верният и в малкото, и в многото е верен, а нечестивият и в малкото, и в многото е нечестив.

11 И така, ако в неправедното богатство не бяхте верни, кой ще ви повери истинското?

12 И ако в чуждото не бяхте верни, кой ще ви даде вашето?

13 Никой слуга не може да слугува на двама господари, защото или единия ще намрази, а другия ще обикне, или на единия ще угоди, а другия ще презре. Не можете да служите на Бога и на Мамона.

Законът и Божието Царство Матей 11:12-13

14 Всичко това слушаха фарисеите, които бяха сребролюбци и Му се подсмиваха.

15 Той им каза: Вие сте, които оправдавате себе си пред хората, но Бог знае сърцата, защото цененото от човеците е мерзост пред Бога.

16 Законът и пророците бяха до Йоана: Оттогава Божието царство се благовества и всеки се насилва, за да влезе в него.

17 Но по-лесно е небе и земя да премине, отколкото една чертица от закона да отпадне.

18 Всеки, който напусне жена си и се жени за друга, прелюбодействува, и всеки, който се жени за напуснатата от мъж, прелюбодействува.

16:19-31 „Богаташът и Лазар“

19 Някой си човек беше богат, обличаше се в пурпур и висон и всеки ден пируваше бляскаво.

20 Имаше също един сиромас, на име Лазар, пълен с язви, лежеше при вратата му;

21 и бе петимен да се нахрани от трошите, които падаха от трапезата на богаташа и кучетата идваха, и ближеха раните му.

22 Умря сиромасът и занесоха го Ангелите в Авраамовото лоно, умря и богаташът, и го погребяха;

23 и в ада, когато беше на мъки, подигна очите си, видя Авраама отдалеч и Лазар в обятията му;

24 и като извика, каза: Отче Аврааме, смили се над мене, и изпрати Лазар да намокри края на пръста си във вода и да разхлади езика ми, защото се мъча в този пламък.

полза в небето. Освен това никой не притежава нещо, което да нарече свое „собствено“. Хората са просто настойници на това, което Бог им дава в този живот, но един ден всеки ще трябва да си „отиде“ и да остави всичко. Материалните земни блага или „неправедното богатство“, както е наречено в 9 ст., е несравнимо с вечното небесно. За съжаление смисълът на живота за много хора се заключава в парите и земните притежания, вместо да споделят с нуждаещите се и за растежа на евангелското дело. Сребролюбието на фарисеите ги кара да се присмиват на Христос, когато чуват за правилното отношение към парите (14,15 ст.).

25 О Араамос пхендя: Мо чо, де ту гъндо пес кай ту лиян пал джипе торо гудлипе, тай о Лазарос кханилпе тай акана ов радуил пес, а ту те чинуис пес.

26 Тай бискай саре дава, машкар аменде тай тумен си бари азмако, чука кай окола, саве манген те накхен таро атхе каринг туме те нащине, ни саве хай отар те пренакхен каринг амен.

27 А ов пхендя: Антучи мангав тут дадо, те бичшалес лес андо моро дадеско кхер;

28 Соскетото иси ман панч пхрала, та те денчачипе ленге, та те биавен лен пес кале тхан чинуесте.

29 О Авраамос пхендя леске: Иси лен Мойсей тай е пророк, мек те шунен лен.

30 Ма даде Аврааме, ов пхендя: Коли несаво джал мулендар каринг ленде ка касайн пес.

31 Антучи о Авраам вакергяс леске: Коли нашунен о Мойсес тай е пророк, коли несаво те уцен мулендар нанай те пакянас.

Шоро 17

**17:1-10 „Скандалпе тай иертиме“
Матей 18:6-7; 15; 21-22; Марк 9:42**

1 Тай О Исус пхендя Пе сиклиненде: Нанай те на авел туме е скандален, нума беда пердал одолеске авен;

2 По-лачхес леске та те сине чхивен андо денизи асявенско баренса, тховдя трупял песко денизи, а ма те скандален ни иекхес кадаладар е цикне.

3 Дикхен упрал туменде. Коли торо пхрал керел дош, де vorba зоряса лес, тай коли касайн пес, иертисар леске.

4 Тай евта дром душален мамуй диесенде, тай евта дрома иринел пес каринг туте тай пхенел: Касаилав пес, иертисар леске.

Пакяйпе тай упралдипе

5 Тай е апостоле пхендя о Девлеске: Де амен пакяйбе.

6 А о Дел вакергяс: Коли иси тумен пакяймо кити синапоскоро самунса, туме ка ворбисаренас и дудос шук: Икли пес тай жилинца андо маря, тай ой ка шунел тут.

7 А кон тумендар, конесте иси лес подлагари пхаравелас леско тай чаравелас леско, ка пхенел лес кана авел песке о алинджатар: Ав, беш те хас?

8 Нанай те пхендя леске: Кер манге варесо те хав, тай керкустик пес тай подаисар ман, жи кате хав, тай пивав, тай ту палпале ка хас тай ка пиес.

9 Ка иси о парикериба каринг о подлагари, соскетото кердя сарто леске сине вакердо? Ни гъндив.

10 Чука тай туме, кана кердя, са со си припхендо туменге

25 Авраам каза: Синко, спомни си, че ти вече приживе си получи доброто, а Лазар-злото, сега той тук се утешава, а ти се мъчиш;

26 но освен това между нас и вас зее голяма бездна и онези, които искат да преминат оттук при вас да не могат, така също и оттам към нас да не преминават.

27 А той каза: Тогава моля ти се, отче, изпрати го в бащиния ми дом;

28 защото имам петима братя, за да им свидетелства, за да не дойдат и те на това място на мъчение.

29 Авраам му каза: Имат Мойсей и пророците, нека тях слушат.

30 А той каза: Не, отче Аврааме, но ако отиде при тях някой от мъртвите, ще се покаят.

31 Тогава Авраам му каза: Ако не слушат Мойсея и пророците, то и от мъртвите да възкръсне някой, няма да се убедят.

17 Глава

**17:1-10 „Съблазън и прощение“
Матей 18:6-7; 15; 21-22; Марк 9:42**

1 Исус каза на учениците Си: Не е възможно да не дойдат спънките, но горко на онзи, чрез когото идват;

2 за него по-добре е да си окачи воденичен камък на шията и го хвърлят в морето, нежели да препъне един от тези малките.

3 Бъдете внимателни към себе си. Ако съгреси брат ти против тебе, смъмри го и ако се покае, прости му;

4 и седем пъти на ден, ако съгреси против тебе и седем пъти на ден се обърне към тебе и каже: Покаявам се, прости му.

Вяра и усърдие

5 И апостолите Му казаха: Господи, дай ни вяра.

6 А Господ каза: Ако имате вяра колкото синапово зърно, бихте казали на тази черница: Изтръгни се и се пресади в морето, и тя би ви послушала.

7 Кой от вас, кога слугата му се завърне от полето, орач или овчар, веднага ще му каже: Върви, седни на трапезата;

8 няма ли да му каже: Пригответи ми да вечерям, препаши се и ми шетай, докато ям и пия и след това ти ще ядеш и пиеш?

9 Нима ще благодари на ратая, извършил заповяданото? Не мисля.

10 Така и вие, кога изпълните всичко, което ви е заповя-

16:19-31 „Богаташът и Лазар“

Опасността от сребролюбието се разкрива в историята за един богаташ, който употребява егоистично всички Божии благословения, но след смъртта си се оказва в ада. Алчността, развлеченията, удоволствията, ласкателствата на приятелите му, подхранващи още повече неговата гордост, така запълват времето му, че забравя за Бог. Пред вратата му лежи един просяк, покрит с ужасни рани, умиращ от глад. Всеки ден богаташът едва ли не се спъва в страдалеца, но никога не прави опит да покаже любов или съчувствие към него. Настъпва обаче денят, когато положението на двамата е променя коренно (22-26 ст.). През целия си живот богатият мислел само за собствените си удоволствия и твърде късно разбира, че не се е подготвил за вечността. След смъртта покаяние няма. Исус разкрива, че единствено благодатното време човек да се приготви за вечността е този живот. С молбата си богаташът казва, че ако не се даде допълнително чудо на близките му, те няма да повярват, защото той самият приживе не приемал Библията сериозно и затова сега е в ада (27-31). Исус отговаря, че ако не слушат Божия глас

от Словото Му, трудно, а може и въобще да не повярват чрез свидетелството на възкръснал от мъртвите (Йоан12:9-11). Богатството само по себе си не е грях, но ако то се превърне в самоцел, води до погибел. То не може да бъде пренесено в небето, но добрите дела, последвани от вярата в Христос, ще ни следват.

17:1-10 „Съблазън и прощение“

Животът около човека е пълен със съблазни, но това не може да му служи за оправдание, защото освен че той самият погива, служи за препънка и на други, рушейки вярата им в Бога. Ето защо, вместо да се таи гняв към съгрешилия, да му се каже в какво е съгрешил. Ако това доведе до покаяние, трябва да му се прости. Думите, с които учениците се обръщат към Исус: „Придай ни вяра“, показват нуждата от Неговата помощ, за да изпълнят волята Му. Той ги насърчава, че дори вярата, малка, колкото синапово зърно, може да извършва велики дела, но в същото време иска да ги предпази от възгордяване. Ето защо Исус използва една притча, показвайки, че не бива да очакват благодарности и похвали, защото просто изпълняват задълженията си към Бог.

пхендя: Аме сиям битребутне подлагари, керас давкха ко-
вато сине требул те керас.

17:11-19 „Деште шужарден лепродар“

11 Тай кана джалас каринг Ерусалимос, Ов нахелас маш-
кар Самария тай Галилея.

12 Тай кана делас андо иекх гав, деш мурша лепросенца
ресле Лес, ачшилен дурал;

13 тай циписарде зурале: Исусе, Сикавдея, де мила аменде!

14 Тай кана дикхля лен, пхендя ленге: Джан, сикавен е
рашаенге. Тай кана джанас шужардине пес.

15 Тай иек лендар, кана дикхляс кай си састардо, ирисаи-
ло пале тай лувисарделас о Дел зорало сеси,

16 тай пело пе мосте англал Леске пире, тай парикердя
Леске. Тай ов сине самарянинос.

17 А о Исус отпхендя леске: Нума е деште шужарденас?
Кате си е еня?

18 Ни аракхлян пес авер те иринен пес тай те вазден о
Делвес глория, фердо кова биджутенго?

19 Тай пхедя леске: Ушти, джа туке, торо пака саскярдя тут.

О Делвеско тхагарипе Матей 24:23-28; 37-41

20 Тай кана сине пучля Фарисеятар, кана о Тхагарипе Дел-
веско ка авел, отпхендя тай пхендя ленге: О Тхагарипе
Делвеско ни авел чука кай те дикхльолно;

21 ни ка вакерен: „Аке, атхе Си“, вай: „Отхе Си“; соскето
акхе, о Тхагарипе Делвеско си андре туменде.

17:22-37 Авиллипе е Делвеско Тхагарипе

22 Тай пхендя сиклиненде: Диеса ка авен, кана ка петим-
нен те дикхен иекхтар диесатар о Чхавеске Манушеске,
нума нанай те дикхен.

23 Тай кана тумен пхенена: „Отхе Си“; вай „Аке, атхе Си“;
Ма те джан, ни те роден.

24 Соскето сарто и цибриба, сави лампя, цибрибен о
иекхе жи ко о авер агор делвеске о Чшав Манушеско ка
овел андо Пърно диес.

25 Нума англал Ов требул те чинуил бут, тай те овел
чхивдо таро кава генерация.

26 Тай сарто сине андо е Ноевеске диеса, чука ка овел тай
андо е диеса о Чшав Манушеско;

27 Ханас, пиенас, прандененас пес, тай джалас пес пало
ром жи ко диес, кана о Ной диняс андо кивотос, тай ало
о потопос тай нашалдас саворе.

28 Сарто сине тай андо о Лотоске диеса; ханас, пиенас,
киненас, бикненас, баряренас тай керенас кхера,

29 нума андо саво диес о Лот иклистило Содомостар, бру-
шиндя яг тай лава делотар тай нашалдяс саворе.

30 чука ка овел тай ко диес кана о Чшав Манушеско ка
сикавел пес.

31 Андо окова диес, кон аракхльол пес упрал по кхер, те
на уклиол, те лел леско варес чука тай саво, ковато си ки
алинж, те на иринел пес палал.

17:11-19 „Десет изцелени от проказа“

Десетте проказени, дошли при Исус, за да бъдат изцелени, биват из-
пратени от Него първо при свещениците, за да им се покажат. Чудото
става още по пътя и те са очистени. Но само един от десетимата, който
е самарянин, се връща да Му благодари. Странно и лошо поведение
е неблагодарността на човека към любовта и даровете на Спасителя.

17:20-37 „Идването на Божието царство“

Очевидно погрешното разбиране за царството на Месия подбужда фа-
рисеите да зададат въпроса, относно настъпването на Божието царство.
Те си представят Месианското царство, като политическо управление на

дано, казвайте: Ние сме безполезни слуги, защото извър-
шихме всичко, което бяхме длъжни да извършим.

17:11-19 „Десет изцелени от проказа“

11 Кога отиваше за Йерусалим, Той минаваше между Са-
мария и Галилея.

12 И когато влизаше в едно село, срещнаха Го десет души
проказени, които се спряха отдалеч;

13 И викаха с висок глас: Исусе Наставниче, помилвай ни!

14 Когато ги видя, им каза: Идете, покажете се на свеще-
ниците. И когато отиваха, очистиха се.

15 А един от тях, като видя, че е изцелен, върна се, про-
славяйки Бога с висок глас;

16 падна пред нозете Му и Му благодареше, и той бе
самарянин.

17 Тогава Исус каза: Нали десетимата се очистиха, къде
са деветте?

18 Как не се намериха и други да се върнат, за да възда-
дат Богу слава, освен този чужденец?

19 И му каза: Стани, иди си, твоята вяра те изцели.

Божие царство Матей 24:23-28; 37-41

20 И попитан от фарисеите, кога ще дойде Божието цар-
ство, им отговори: Царството Божие няма да дойде забеле-
жано;

21 и няма да кажат: Ето, тук е или там е. Понеже ето,
Божие царство е вътре във вас.

17:22-37 „Идването на Божието царство“

22 И каза на учениците: Ще дойдат дни, когато ще поже-
лаете да видите поне един от дните на Човешкия Син и
няма да видите;

23 и ще ви кажат: Ето, тук е или там е, не ходете и не
търсете;

24 понеже както светкавицата, кога блесне от единия край
на небето, свети до другия край на небето, така ще бъде и
Човешкият Син в Своя ден.

25 Но по-напред Той трябва много да пострада и да бъде
отхвърлен от този род.

26 И както бе в Ноевите дни, така ще бъде и в дните на
Човешкия Син;

27 ядяха, пиеха, женеха се, омъжваха се до деня, в който
Ной влезе в ковчега и дойде потопът, и погуби всички.

28 Също така, както беше и в Лотови дни: Ядяха, пиеха,
купуваха, продаваха, садяха, градяха;

29 но в деня, който Лот излезе от Содом, огън и жупел
заваля от небето и погуби всички;

30 така ще бъде и в онзи ден, кога се яви Човешкият Син.

31 В онзи ден който бъде на покрива, да не слиза да взе-
ма нещата си от вкъщи, който бъде на полето, също да не
се връща назад.

правителство, с външна помпозност, привличаща погледите на хората.
В отговора си Исус разкрива, че Царството Божие е дошло и е посред
тях, а разпознаването и приемането Му е вътрешен процес на покаяние
и духовно новородение (Йоан 1:10). Обръщайки се към учениците Си
обаче, Той ги наставлява относно Неговото второ пришествие, че един
ден Царството ще дойде видимо с голяма сила и слава, но първо Той
трябва да пострада и да бъде отхвърлен. Денят на Пришествието Му
ще завари много хора неподготвени, както в Ноевите и Лотови „дни“
(17:26-30). Кога ще дойде Човешкият Син, е въпрос, за който христия-
ните не трябва да се безпокоят и заблуждават, но трябва да бъдат
готови всеки миг.

32 Де тумен гъндо и Лотоске жувли.
 33 Ковато мангел те скепил пе анима, ка нашалел ла тай коовато нашалел ла, ка гаравел ла.
 34 Пненав туменге андо околе рят дуй ка овен иекхе одереске о иекх ка лен пес, а авер ачшол.
 35 Дуй жувля ка асявя купате и екхи ка лен, а и авер ачшол.
 36 Дуй ка овен ко алиджа и екхес ка лел, а о авер ачшол.
 37 Отпхендя Лес: Кате, Девла? А Ов пхендя ленге: Кате си о муло, отхе е орля си киден.

Шоро 18

18:1-8 „И парамичи и зорли пхивли“

1 Пхендя ленге панда тай иек парамичи сар требул секога те ругин пес, тай те на кханилен пес
 2 вакериндос: Исине андо несаве форо иекх крисенго, коовато дарапте таро Дел нанайиндос, а тай манушендар те на даралиндос.
 3 Исине тай иекх пхивли, калкескоро форо, и сави авелас паш лесте, тай пхендя лес: Пазисар ман мамуй душманос моро.
 4 Пал савенге вряма ов ни гудловоя, нума андо песко пес пхендя пес жи ко гор: Тай даранипе таро Дел нанай ман, тай таро манушес ни дарав ман,
 5 нума кая пхивли, дзирял ман, ка запазил ла, та те на дзирел ман лакоса авелпе.
 6 Тай о Девел пхендяс: Ашунден о бичачуно крисенго со вакерела!
 7 Тай о Дел нанай те дел о чачо Пе со си халомен, саве рукиндена каринг Лесте диес тай рат, коли тай те пхарес пес пердал ленге?
 8 Вакерав туменге, кай ка дел о чачо сиго. Нума о Чхав Манушескоро, кана ка авел ка аракхел пака пе пхув?

18:9-14 „И парамичи пал о фарисейос тай о бирникос“

9 Тай несавенде саве меняле песко пес чаче, тай чхивен аврен пхендя кайкха парамичи:
 10 Дуй мануша уклине андо храмос та те ругин пес, иекх фарисеос, а авер бирникос.
 11 О фарисеос ухкялгяс пес, тай рукил пес, песке чука: О Дел, парикерав Ту, кай насиом сар авер мануша, чоравне, бичачуне, лубехаре тай сар калкхес бирникос.
 12 Бихав ман дувар андо курко, дав дешто таро са со си лав.
 13 Нума о бирникос тергюлас дуратар, на мангелас те ваздел пес пескоро якха каринг о дел, нума марелас пес пе колин тай пхендя: Девлея, исия мила каринг ман, безехало!
 14 Вакерав туменге, кай ов дяс андре по кхер чачуно бут сар окалкхес. Соскетто секо, коовато ваздел пес песке, ка авел теле, а коовато керел телекердя пес песке ка ваздел пес.

18:15-17 „О Исус тай е чаворе“ Матей 19:13-15; Марк 10:13-16

15 Андине паш Лесте чаворе, та те азбадян ленде а е си-клине кана дикхле лен, пхенхоляне.

18:1-8 „Притчата за настойчивата вдовица“

Оръжието на вдовицата пред злия и безбожен съдия е нейната упоритост и настойчивост. Ако един несправедлив земен съдия отговори на настойчивата молба, колко повече Бог се грижи за възтържествуване на справедливостта. Но въпросът е, когато Човешкият Син дойде отново, ще намери ли вяра в нас за Божията справедливост?

32 Спомнете си Лотовата жена.
 33 Който иска да спаси душата си, ще я погуби, а който я погуби, ще я запази.
 34 Казвам ви: В онази нощ двама ще бъдат на леглото, единия ще вземат, а другия ще оставят;
 35 две жени ще мелят заедно, едната ще вземат, а другата ще оставят;
 36 двама ще бъдат на нива, единия ще вземат, а другия ще оставят.
 37 На това Му рекоха: Къде, Господи? А Той им каза: Където е трупът, там ще се съберат и орлите.

18 Глава

18:1-8 „Притчата за настойчивата вдовица“

1 Каза им и притча за това, как винаги трябва да се молят, за да не падат духом;
 2 като каза: В един град имаше съдия, който ни от Бога се боеше, нито от човеци се срамуваше.
 3 В същия град имаше една вдовица, и тя идваше при него и казваше: Защити ме от противника ми.
 4 Но той дълго време не желаше. Най-сетне си каза: От Бога се не боя и от човеци се не срамувам;
 5 но понеже тази вдовица не мирясва, ще я защитя, за да не идва повече да ми досажда.
 6 И Господ каза: Чуйте какво казва несправедният съдия.
 7 А Бог няма ли да защити избраните Си, които викат към Него денем и нощем, ако и да се бави според тях?
 8 Казвам ви, скоро ще ги защити. Но кога дойде Човешкият Син, ще намери ли вяра на земята?

18:9-14 „Притчата за фарисея и бирника“

9 А на онези, които се уповаваха на себе си, че са праведни, и презираха другите, каза тази притча;
 10 Двама човека влязоха в храма да се помолят: Единият фарисей, а другият бирник.
 11 Фарисеинът, като застана, молеше се в себе си така: Боже, благодаря Ти, че не съм като другите човеци, грабители, несправедници, прелюбодейци, или като този бирник;
 12 Поста два пъти в седмица, давам десетък от всичко, което придобия.
 13 А бирникът, като стоеше отдалеч, не смееше да подигне очи към небето дори, но удряше се в гърди и казваше: Боже, бъди милостив към мене, грешника!
 14 Казвам ви, че този отиде у дома си оправдан повече, отколкото онзи, понеже всеки, който възвишава себе си, ще се смири, а който се смирява, ще се възвиши.

18:15-17 „Исус и децата“ Матей 19:13-15; Марк 10:13-16

15 Доведоха при Него дечица, да се докосне до тях, а учениците, като видяха това, забраниха им.

18:9-14 „Притчата за фарисея и бирника“

Тази притча ни предупреждава да не бъдем самонадеяни. Фарисеят изтъква себеправедността си, а бирникът изповядва своето недостойнство и покаяние пред Бога. Той е, Който принизява горделивите и въздига смирените.

16 Нума о Исус акхардя лен тай пхендя: Муклен е чаворе те авен паш Манде, тай ма етердян лен, соскетото о Тхагарипе Делвеско си салкхенго.

17 Чачес туменге вакерав: Ковато на лел о Тхагарипе Делвескоро сар чхаворо, чщорак нанай те джал андо лес.

18:18-30 „О барвало англумануш“

Матей 19:16-30; Марк 10:17-31

18 Тай несаво англумануш пучляс Лес вежерендос: Лачшо Сикавдея, со те керав, та те лав увек трайо?

19 А о Исус леске пхендя: Соске Ман ономас лачшо? Кхоникес нанай лачшо фердо иекх о Дел.

20 Джанес е припхенибен: Ма керлубехари, ма мудар, ма чор, ма ов якхохававиндос. Преизнасар те дадес тай те дая.

21 Ов отпхендя: Са давкха ме анкердяв таро мере тернипе.

22 О Исус шундя давкха, тай пхендя леске: Иекх биресел туке. Бикен са торо, тай де лен е чоренге, тай ка иси тут мангин андо дел, тай ав пал Манде.

23 Нума ов, кана шунгяс давкха, бут холясайло пес, соскетото сине бут барвало.

24 О Исус дикхля лес кай ов бут холясайло пес тай пхендя: Кити трутно е барвален ка ден андре андо Тхагарипе Делвеско.

25 Соскетото бут вушуро си та и камили наххели пердал кана и сувяки, кицитар барвало те дел андре андо о Тхагарипе Делвеско.

26 А калкха, кана шунде давкха пхендя: Кон антуч ащи та те скепил пес?

27 А Ов отпхендяс: Нащипос е манушенге, си ащипос Делвеске.

28 А о Петрос пхендяс: Аке, аме муклям са тай дениди-несас Тут.

29 А Ов ленге пхендя: Чачес туменге вакерав, кай нанай никонес, о саво та те мукелас кхер, ромня, тай пхралес, дадес тай дай, тай чхаве, ащал о Тхагарипе Делвеске;

30 тай те на лел бутбутедер андо кава врамя, тай андо авелно увеки трайо.

18:31-34 „О Исус припхеня пал По мерибете тай патраги“

Матей 20:17-19; Марк 10:32-34

31 Тай лиля е дешудуен тай пхендя ленге: Иклям андо Ерусалимос, тай саре рамосардно таро профетора о Чхавеске Манушкано ка кердиол пес.

32 Соскетото ка овел диндо е чшибаленге, тай ка резили упрал Леско, тай чинуил, тай ка чхунганден Лес.

33 Тай ка марен Лес, тай ка мударен Лес тай андо трито дивес ка ушел мулендар.

34 А он ни ахалине кханчик даватар; тай дави ворба сине гаравде лендар, тай ни ахалине о ворба.

18:35-43 „Путаре якхенге о Ерихонско короро“

Матей 20:29-34; Марк 10:46-52

35 А о кана пашалес жи ко Ерихон, иекх коро бешелас жи паше дром тай мангелас песке.

36 Тай кана шунгя, е наххелдос мануша, пучляс: Со иси атхе.

18:15-17 „Исус и децата“

Исус потвърждава във връзка с предходната притча, какви трябва да бъдат поданиците на Неговото Царство, посочвайки смирение на малките деца, чиито сърца са отворени за Евангелието без предразсъдък, коравосърдечие и светска мъдрост.

18:18-30 „Богатият началник“

Един богаташ идва при Исус, питайки Го какво трябва да направи, за да наследи вечен живот. Богаташът се хвали, че още от младини спазва Божиите заповеди, но не осъзнава, а и не желае да приеме, че корис-

16 Но Исус, като ги повика, каза: Оставете децата да дойдат при Мене и не ги възпирайте, защото на такива е Божието царство.

17 Истина ви казвам: Който не приеме Божието царство като дете, никак няма да влезе в него.

18:18-30 „Богатият началник“

Матей 19:16-30; Марк 10:17-31

18 И някой си началник Го попита: Учителю благи, какво да сторя, за да наследя вечен живот?

19 А Исус му каза: Защо Ме наричаш благ? Никой не е благ, освен един Бог.

20 Знаеш заповедите: Не прелюбодействуйвай, не убивай, не кради, не лъжесвидетелствуйвай, почитай баща си и майка си.

21 И той каза: Всичко това съм спазил от младини.

22 Като чу това, Исус му каза: Едно нещо ти не достига, продай всичко, което имаш и раздай на сиромасите, и ще имаш съкровище на небето, и ела и Ме следвай.

23 Но той, като чу това, много се натъжи, защото бе твърде богат.

24 Исус като видя, че той се натъжи, каза: Колко мъчно ще влязат в царството Божие ония, които имат богатство!

25 Защото по-лесно е камила да мине през иглени уши, нежели богат да влезе в Божието царство.

26 Който чува това, рекоха: Тогава кой може да се спаси?

27 Но той каза: Невъзможното за човеците е възможно за Бога.

28 Петър пък каза: Ето, ние оставихме всичко и Те последвахме.

29 Той им каза: Истина ви казвам: Няма никой, който да е оставил дом или родители, или братя, или сестри, или жена, или деца заради царството Божие,

30 и да не е получил много повече в сегашно време, и в идещия век живот вечен.

18:31-34 „Исус предрича смъртта и възкресението Си“

Матей 20:17-19; Марк 10:32-34

31 И като взе със Себе Си дванайсетте, каза им: Ето, възлизаме в Йерусалим и ще се изпълни всичко, писано чрез пророците за Човешкия Син;

32 Понеже ще Го предадат на езичниците и ще се поругаят над Него, ще Го оскърбят и оплюят;

33 ще Го бичуват и убият, и на третия ден ще възкръсне.

34 Но от това те нищо не разбираха, тези думи бяха тайни за тях и те не разбираха казаното.

18:35-43 „Проглеждането на Ерихонския слепец“

Матей 20:29-34; Марк 10:46-52

35 А когато Той се приближаваше до Йерихон, един слепец седеше край пътя и просеше;

36 и като чу да минава край него народ, попита: Какво е това?

толюбие и идолопоклонство (18:20-23). Спасението е дар от Бога и всичко, което Христовите последователи жертват за Негова слава, ще бъде възнаградено многократно.

18:31-34 „Исус предрича смъртта и възкресението Си“

Учениците все още не могат да разберат значението на казаното от Исус и защо всичко това трябва да се случи. Смисълът на думите Му остава все още скрит за тях, защото мислите им са обхванати от идеята за земното царство, очаквайки да ги освободи от гнета на римляните. Но след Христовото възкресение те разбират истината.

37 Тай вакердя леске; о Исус о Назарянинос накхел.
 38 Тай ов рукиндя: Исусе, Чхавея Давидоско кер Пес мила упрал ман!
 39 Е пхиренадос англал кердя лес те ачшол, нума ов панда бутер рукиндос: Чхавея Давидоско кер мила Пес упрал ман!
 40 А о Исус ачшило тай припхендя та те анен лес тай кана паш накхло пучля лес:
 41 Со мангес те керав туке? Девла, те дикхав; ов отпхендя.
 42 О Исус леске пхендя: Дикх! Торо пакяйбе саскяргяс тут.
 43 Тай ов стразо дикхляс, тай пхирелас палал Лес, ашариндос о Дел тай саворе мануша кана дикхля дава денадар ашариба Делвеске.

Шоро 19

19:1-10 „О лихварос о Закхей“

1 Палдава о Исус диняс ко Ерихонос, тай накхелас пердал о форо.
 2 Тай иекх мануш алавеса Закхей, саво сине газда бирникенде тай сине барвало.
 3 Тай мангелас те дикхел о Исусос, кон Си, нума нащи сине харно бояке.
 4 Тай прастя пес на англе, тай уклито пес иекхески сикамори, та те дикхел Лес; палдова ка сине накхел таро котар.
 5 Тай о кана о Исус ало жи дава тханесте, дикхля, дикхел лес, тай пхендя леске: Закхей, ули сиго, соскетото авдивес требул те ачшав андо торо кхер.
 6 Тай уклито сиго, тай лелал Лес радоса.
 7 Тай кана дикхля дава, саворе мърмняса: Дя андре те бешел паш безех манушесте.
 8 А о Закхей ущя тай пхендя о Девлеске: Девла, акхе дав о екваш таро мангинпе пес чоренге, тай коли ме лильом хохавнаса кхоник бичачуно, ка иринав лес щар дром.
 9 Палдва о Исус пхендяс леске: Авдивес авдя скепиме кава кхер; соскетото тай кавкха си чхаво Авраамеско.
 10 Соскетото о Чхав Манушескере ало те родел тай скепил е нашалден.

19:11-27 „И парамичи пал деш мнася“ Матей 25:14-30

11 Тай кана шуненас дава, тай вакергяс иекх парамичи, соскетото сине паше жи ко Ерусалимос, а он гинденас кай ка те сикавгьол стразо о Тхагарипе Делвеско.
 12 Тай пхендя: Несаво гудлоро мануш гелотар андо дур тханесте пал песко пес те лел тхагарипе, тай те иринел пес.
 13 Тай калесяс дешен пере подлагари тай диняс лен деш мнася, тай пхендя ленге: Керен буки жи ка авав.
 14 Нума форонес лескере маркхокерелас лес, тай бичхалдя палал лесте те вакерен: „Ни мангес калкхес те тхагаркердя.

18:35-43 „Проглеждането на Ерихонския слепец“

Този случай разкрива как, за разлика от онези, които гледат и претендират със себеправедността си, един сляп човек още преди да получи своето изцеление, чрез „очите на сърцето“ си вижда в Исус – Давидовия Син, Месията. Точно това прозрение кара слепеца да постоянства и вика още повече, когато тълпата настоява да спре. Неговото постоянство е възнаградено.

19:1-10 „Бирникът Закхей“

Закхей е евреин, ненавиждан от сънародниците си заради службата му. Вероятно е чул за Исус и не иска да пропусне възможността да Го види, когато Той преминава през Ерихон. Любовта на Христос към недостойния бирник го довежда до публична изповед и покаяние (8

37 Казаха му, че Исус Назарянинът минава.
 38 Тогава той извика: Исусе, Сине Давидов, смили се за мен!
 39 Тези, които вървяха напред, го смърриха да мълчи, но той още по-силно викаше: Сине Давидов, смили се за мен!
 40 Исус се спря и заповяда да го доведат. И когато той се приближи до Него, го попита:
 41 Какво искаш да ти сторя? Той каза: Господи, да прогледна.
 42 Исус му каза: Прогледни, твоята вяра те изцели.
 43 И той веднага прогледна и тръгна след Него, славейки Бога. И целият народ, като видя това, въздаде хвала на Бога.

19 Глава

19:1-10 „Бирникът Закхей“

1 След това Исус влезе в Йерихон и минаваше през града.
 2 И ето, някой си човек, на име Закхей, който бе началник на бирниците и богат;
 3 искаше да види Исуса, кой е Той, но не можеше от народа, защото бе нисък;
 4 и като се завтече напред, покачи се на една смокиня, за да Го види, понеже щеше да мине оттам.
 5 Исус, като дойде на това място, погледна нагоре, видя го и му каза: Закхей, слез бързо, защото днес трябва да бъда у дома ти.
 6 И той бързо слезе и Го прие с радост.
 7 И всички, като видяха това, зароптаха и казваха: При грешен човек се отби.
 8 И Закхей стана и каза Господу: Господи, ето, давам половината от имота си на сиромасите и ако от някого съм взел нещо несправедливо, възвръщам четворно.
 9 Тогава Исус каза за него: Днес стана спасение на този дом, защото и този е Авраамов син,
 10 понеже Човешкият Син дойде да потърси и да спаси погиналото.

19:11-27 „Притчата за десетте мнаси“ Матей 25:14-30

11 И когато те слушаха това, добави една притча, понеже Той беше близо до Йерусалим и те мислеха, че веднага ще се открие Божието царство и каза:
 12 Някой си благороден човек заминаваше за далечна страна да получи за себе си царство и да се върне;
 13 и като повика десет от слугите си, даде им десет мнаси и им каза: Търгувайте, докле се завърна.
 14 Но гражданите му го мразеха и изпратиха след него пратеници, като казаха: Не искаме той да царува над нас.

ст.). Исус не беше само гост на Закхей, но остана да живее в душата му като Спасител и Господ. Без пълно посвещение и промяна в живота няма истинско покаяние.

19:11-27 „Притчата за десетте мнаси“

Всеки християнин трябва да оползотворява и развива ресурсите, дарбите, способностите, възможностите, които са му дадени от Господ Исус Христос, за достигане Благата вест навсякъде. Върнете слуги, които принасят много плодове, ще бъдат възнаградени. А онези, които не Го почитат като Цар, или се страхуват да работят за Него, поради причината да не направят някаква грешка, както се опитвал да се оправдае третият слуга, ще бъдат наказани.

15 А кана лиляс о тхагарипе тай ирисало пес, пхендя те акхардя е подлагари, савенске диня е лове, те джанел пес сар лен керде букенде.

16 О ангулно ало тай пхендя: Хулея, торо мнася кердя деш мнасе.

17 Тай пхендя леске: Шукар, лачшо подлагаро, палдова сикавгяс пес пакяно андо о цикно, дав ту зор упрал деш форя.

18 Ало о дуито тай пхендяс: Хулея, торо мнася кердя панч мнасе.

19 Тай пхендя пал леске: Туке гонекердя упрал панч форя.

20 Тай авер ало тай пхендя: Хулея, аке торо мнася, и сави араксиом капландино андо похтани;

21 Сокето даравас пес тутар, палдава ту сиян пхаро мануш ваздес давкха со ни ачшавдян, тай рандес давкха, со ни чхудян андо пхув.

22 Тай о хулай пнедя леске: Таро и мостар торо ка крисив тут, джунгалея подлагаро. Джанес кай сиом пхаро мануш, тай ваздав давкха со ни ачшав, тай рандав давкха, со ни чхувас андо пхув.

23 Тай соске ни дян ме лове лихваренде, тай кана ме ка авав ка лавас лихвенса?

24 Тай пхендя е тергюласенде: Лен лестар о мнаса, тай ден лес кодолеске конесте иси деш мнася.

25 Тай он пхендя леске: Хулея, ов иси деш мнася!

26 Нума ворбисарав туменге, кай секонеске савесте иси, ка леско пес дино, нума калкхеске савесте нанай, ка леско пес лел.

27 А окалкхен мере душманя, е саве намангенас те тхагаркердя упрал лен, анен лен атхе, тай чхинен лен англал манде.

19:28-44 „О славутно денибе андо Ерусалимос“ Матей 21:1-11; Марк 11:1-11 таи Йоан 12:12-19

28 Тай кана пхендя давкха гело на англе, уклиндос Пес Ерусалим.

29 Тай кана пашило жи ко Витфагя тай Витания, каринг баирос саво бушолас пес Елеонско, бичхалгяс дуй сиклинендар тай пхендя ленге:

30 Джан андо гав, саво си мамуй туменде, андо о саво стразо ден ка аракхен иекх херорес, пхангло, пе савесто никонес мануш на бешило лес, отпхандлен лес тай анен лес.

31 Тай коли несаво пхучел тумен: Соске отпхандлена лес? вакерен лес: Е Девлеске требул.

32 Тай е бичшалден геле тай аракхле, сар сине уле ленге пхенде Лестар.

33 Тай о кана отпхандле о херорес, е сейбие пхендя ленге: Соске отпхандлена о херорес?

34 А он пхенде: Е Девлеске требул.

35 Тай ане лес паш о Исусо тай кана чхуде пере упралшехя о херореске иклиле о Исусо.

36 Тай кана пхиренас, е мануша тховенас пере упралшехя друмеске.

37 Тай о кана уло пашуло жи ко агор Елеонскоро плаин, е саре дженедер сиклине застарде та те радуиме тай те лувосарден о Дел зоралогласоса саворе мираклора саве сине дикхле;

38 тай вакеренас: Гудлокердо о Тхагар, о Саво авел андо Девлеско онома! Рамане пе дел тай gloria упратуненде!

15 И когато той се завърна, след като прие царството, каза да му повикат слугите, на които бе дал парите, за да узнае, кой какво е спечелил.

16 Дойде първият и каза: Господарю, твоята мнаса спечели десет мнаси.

17 И му каза: Хубаво, добри слуго, загдето бе верен в малкото, властвай над десет града.

18 Дойде вторият и каза: Господарю, твоята мнаса принесе пет мнаси.

19 И на него каза: И ти бъди над пет града.

20 Дойде и друг и каза: Господарю, ето твоята мнаса, която пазех в кърпа;

21 понеже се боях от тебе, защото си жесток човек. Взимаш, което не си дал, и жънеш, което не си посеял.

22 Господарят му каза: От устата ти ще те съдя, лукави слуго, знаел си, че съм строг човек, взимам, което не съм дал и жъна, което не съм посеял;

23 тогава, защо не даде парите ми в банката, така като дойда да ги получа с лихва?

24 И каза на присъстващите: Вземете от него мнасата и я дайте на този, който има десет мнаси.

25 А те му казаха: Господарю, той има десет мнаси.

26 Защото, казвам ви, всеки, който има, ще му се даде, а от този, който няма, ще се отнеме и това, което има;

27 а онези мои врагове, които не искаха да царувам над тях, доведете тук и посечете пред мен.

19:28-44 „Тържественото влизане в Ерусалим“ Матей 21:1-11; Марк 11:1-11 и Йоан 12:12-19

28 Като каза това, Той тръгна напред, възлизайки за Йерусалим.

29 И когато наближи до Витфагия и Витания, до хълма, наричан Елеонски, изпрати двама от учениците Си;

30 и каза им: Идете в отсрещното село и като влезете в него, ще намерите едно вързано осле, което никой човек никога не е възсядал, отвържете го и доведете.

31 И ако някой ви попита: Защо го отвързвате? Кажете му: На Господа трябва.

32 Изпратените отидоха и намериха, както им бе казал.

33 И когато отвързаха ослето, стопаните му им казаха: Защо отвързвате ослето?

34 Те отговориха: На Господа трябва.

35 И доведоха го при Исуса и като намятаха дрехите си на ослето, качиха Исуса.

36 И когато Той минаваше, постилаха дрехите си по пътя.

37 И когато наближаваше склона на Елеонския хълм, цялото множество ученици, възраждани, почнаха всегласно да славят Бога за всички чудеса, каквито бяха видели;

38 като казваха: Благословен Царят, който иде в име Господне! Мир на небето и слава във висините!

19:28-44 „Тържественото влизане в Ерусалим“

Язденето на осле е еврейски обичай за влизане на царете, за разлика от завоевателите на коне и колесници. Тълпата, както и учениците са възраждани от мисълта, че е настъпило времето на освобождение от римляните и че Исус ще установи престола Си. В този момент всички Му отдават почест (33-38 ст.). Фарисеите са изплашени, че множеството

и тази процесия ще направят Исус цар. Процесията стига пред Ерусалим. Противно на радостните очаквания, хората виждат Исус, плачещ и скърбящ (41 ст.). Не предстоящите Му страдания са повод за плач, а мъката Му за Ерусалим, който отхвърля Божия Син. Той вижда картината, която щеше да се случи след около 40 години - храмът и градът, сринат в развалини, а народът - мъчен и изтезаван от римската армия.

39 А несаве е фарисендар машкар дженедер пхенде Леске: Сикавдея ачш тере сиклинен.

40 Тай отпхендя ленге: Ворбисарав туменге, коли он ачшен, е бара ка ципесярден.

О Исус рувел ашал Ерусалимос

41 Тай кана пашало, тай дикхляс о форо, рувляс ашал леске,
42 тай пхендя: Коли ту синянас джанесас андо кавкха торо диес со туке требул раманеске тереске! Нума акана си гаравадуно якхедар тере.

43 Диеса ка авена упрал туте, о кана тере биамала ка керен барикадос труял туте, тай ка обленен тут тай ка тангярден тут се катар;

44 Тай ка сривинен тут, тай е чаворен тере андо тут, тай нанай те ачшен бар пе баресте, соскето ту ни пинджаргян и время кана синянас рестиме тут.

19:45-48 „О Исус шужокердя о храмос“

45 Тай кана дяс яндре андо храмос заастардяс те изчивдел е бикнене мануше тай пхендя ленге:

46 Рамоме си: „О кхер Моро си Ругивнаска Кхер, нума туме кергиен лес кхер марибмаско вертепо.“

47 Тай сиклинелас секо диес андо храмос, а е анлунерашая, тай е грамнотуря тай е пхуренге роденас те мударен Лес.

48 Тай ни аракхиле со те керен, палдава саворе мануша сине труял паш Лесте те шунен Лес.

Шоро 20

20:1-8 „Сави зораса кердяс дава“

Матей 21:23-27; Марк 11:27-33

1 Тай андо иекх окалкхен диесадар, кана Ов сиклинелас андо храмос тай евангелиенелас, е анлунерашая тай е грамнотуря кетане е годепхуренца;

2 тай пхучле Лес: Пхен аменге саве путеряса кер дава? Вай кова си окова кова то Тут диняс адайкха зор?

3 Тай вакергяс ленге: Ка дав тумен тай Ме иекх пхучибе, тай туме манге вакерен:

4 О Иоаноско баптизо катаро дел ли си, вай таро мануша?

5 А он гъндинас машкар песте тай пхендя: Коли вакерас: Катаро дел, ка пхенел: Соске би пакян лес?

6 Тай коли пхенен: Манушадар, ка мударен амен баренца саворе народос, соскето саворе джанен кай о Иоанес си пророкос.

7 Тай отпенде, кай ни джанен катар си.

8 Антучи о Исус ленге отпхендя: Ни Ме на вакерав сави путеряса керав адавкха.

20:9-19 „И парамичи пал е чирие букярне е дракхенге“

Матей 21:33-46; Марк 12:1-12

9 Тай лиляс те хоратинел е манушенге дайкха парамичи: Иек мануш садингяс дракха, диняс лес драхяренге, тай гело авре тханенде лунгоне циросте.

10 Тай ко диеса кана те киден о дракха, бичхалгяс иекхе пере подлагаро паш околенте, та те ден адавкха со бяянде о дракха; а он лиле тай бичхалде лен канчик.

39 А някои фарисеи измежду народа Му рекоха: Учителю, възпри учениците Си.

40 Но Той им отговори: Казвам ви, че ако тези млькнат, камъните ще извикат.

Исус плаче за Ерусалим

41 И когато наближи и видя града, плака за него и каза:

42 Да беше знаел ти, дори поне в деня си, какво служи за мира ти! Но сега това е скрито от очите ти;

43 Понеже ще настанат дни за тебе и враговете ти ще те окръжат, ще те обиколят с окопи и ще те стеснят отвред;

44 и ще съспят теб и децата ти в теб и няма да оставят в теб камък на камък, понеже не позна времето на посещенияето си.

19:45-48 „Исус очиства храма“

45 И като влезе в храма, почна да пъди продавачите и купувачите в него и им казваше.

46 Писано е: „Домът Ми е молитвен дом, а вие го направихте разбойнишки вертеп.“

47 И поучаваше всеки ден в храма. А първосвещениците и книжниците и народните старейи търсеха да Го погубят;

48 и не намираха какво да Му сторят, защото целият народ бе прилепнал при Него да слуша.

20 Глава

20:1-8 „С каква власт правиш това“

Матей 21:23-27; Марк 11:27-33

1 В един от онези дни, когато Той поучаваше народа в храма и благовестваше, първосвещениците и книжниците със старейите дойдоха и Му казаха:

2 Кажы ни, с каква власт правиш това, или кой Ти е дал тази власт?

3 Той им отговори: Ще ви питам и Аз нещо, и кажете Ми:

4 Йоановото кръщение от небето ли бе, или от човеците?

5 А те, размишлявайки, казаха помежду си: Ако кажем от небето, ще каже: Тогава защо не му повярвахте?

6 А ако кажем, от човеците, ще ни убият с камъни, понеже целият народ имаше Йоан за пророк.

7 И отговориха: Не знаем откъде беше.

8 Исус им каза: И Аз не ви казвам с каква власт правя това.

20:9-19 „Притчата за наемниците на лозето“

Матей 21:33-46; Марк 12:1-12

9 И започна да говори на народа тази притча: Един човек насади лозе и го даде на лозари и си отиде за дълго време;

10 И на времето си изпрати при лозарите един от слугите си, за да прибере от плодовете на лозето, но лозарите, като го набиha, отпратиха го празен.

19:45-48 „Исус в храма“

Влизайки в града, Христос отива право в храма, гъмжащ от грабителите. Исус изгонва продавачите. Тъй като хората Го слушат с интерес, враговете замислят коварен план, за да Го погубят.

20:1-8 „Властта на Исус поставена под съмнение“

Религиозните водачи са объркани и изплашени от Исус, Който се разпо-

режда, но не могат да Му забранят. Ето защо те се опитват да изтръгнат от Него признание, достатъчно основателно, за да Го погубят. На въпроса с каква власт поучава, Той им отговаря с въпрос (2-4 ст.) защото знае, че дори и да им назове източника на властта Си, те пак няма да повярват. Свещениците млькват. Ако приемат Йоановото служение, това значи да приемат и неговото свидетелство за Исус, но ако го отречат, ги очаква убиване с камъни за богоухулство (Левит 24:16).

11 Тай бичхалгяс авре подлагари; а он лине, та марде лен, а прасаниле лен, холянде лен, тай пале бичхалде лен чучо.
 12 Бичхалгяс тринто, а лен лине чхивте на аври, тай марде.
 13 Антуци о баро е дракхенго вакергяс: Со ка керав? Кха бичхалав моро Декхунук чхавес, кана ка дхилес Лес, ащи те лажан.
 14 Нума кана дикхле лес гиндине машкар песте, сар вакеренас песте: Адавкха си о бареско, мек те мударас лес, та те ачхас, тай саворо те ачхол амаро.
 15 Тай изчхивте лес аври, таро дракхескер тхан, мударде лес. Тай чука, со ка керел о баро со сине е дракхенге?
 16 Ка авел тай ка мударел драхярен тай ка дел и драхи аверенге. А като шунде адавкха вакерде: Адавкха те на авел!
 17 А ов дикхля лен вакергяс: Антуци со си адавкха, со си рамоме: „О бар, когато отчхивто о букярне Ов ачхило шеро андо кьошес.“
 18 Секо, когато перел упрал о бар, ка авел чалавел пес, а упрал касте перел, ка пръснинел пес.

**20:20-26 „Покипне и такса кесареске“
 Матей 22:15-22; Марк 12:13-17**

19 Тай е англунерашая е грамнатуря мангенас те тховен васта упрал Лесте, соскето ахалиле, кай Ов вакерел адайка парамичи ленде, нума даранас мануша.
 20 Тай като Лес декхенас, керенас, роденас, сиванес пес чачуне, та те долен несаво Леско пхераса, ачука кай Лес те преден ко баре тай ко гоне.
 21 Тай он пученас Лес тай вакеренас: Сикавдея, жанас, кай чаче хоратинес, тай сикавес, тай Туте нанай хохаиба, а сикавес е Делвескоро дром, сарто си чачуно;
 22 Чаче ли си аменге те дас и такса Цезареске, вай нанай
 23 А Ов ахалило ленго о бенгипе тай вакергяс ленге: Со-стар зумавел Ман?
 24 Ден ман иекх динари. Каскоро муи си, тай со си калярдо отхе? Тай вакерде е Кесареско си.
 25 А Ов вакергяс: Ден о Кесарес ко Кесареске, а е Делвеске ко е Девел.
 26 Тай нащине те долен несаво пхерас ангало дуняс, тай зачудиме ачшадиле.

**20:27-44 „Е Садукея прандипе тай Ущипе меримнаско“
 Матей 22:22-33; Марк 12:18-27**

27 Антуци авиле паш Лесте несаво садукея, колато вакеренас кай най ущипе таро мерибе, тай пхучелас Лес:
 28 Сикавдея, о Мойсей каляргяс аменге: Коли мерел несаво пхрал когато си прандеме, тай си бичаворо, о пхрал леско те лел е ромня, та те ваздел и вица пе пхралеско.
 29 Исине евта пхрала; тай о англуно лиляс ла, тай и ромни си пале бичавенго.
 30 Калкха жувли ленас о дуито тай ов муло бичхавен,
 31 ленас о тринто, чука панда о евтато тай овда муло би тхе ачживен чхавен;
 32 тай палпале мули и жувли;
 33 тай акана, кана кхи ущипе о мулендар, каске лендар ка

11 Изпрати и друг слуга, но те като биха и опозориха и него, отпратиха празен.
 12 Изпрати и трети, но те нараниха и изхвърлиха и него.
 13 Тогава господарят на лозето каза: Какво да сторя? Ще изпратя моя Възлюбен син, като го видят, може да се засрамят.
 14 Но лозарите, като го видяха, размишляваха помежду си, казвайки: Този е наследникът, хайде да го убием и да присвоим наследството му.
 15 И като го изведоха вън от лозето, го убиха. И така, какво ще им направи господарят на лозето?
 16 Ще дойде и ще погуби лозарите, и ще даде лозето на други. А онези, като чуха това, казаха: Да не бъде!
 17 Но Той, като ги погледна, каза: Тогава що значи писаното: „Камъкът, който отхвърлиха зидарите, той стана глава на ъгъла.“
 18 Всеки, който падне върху камъка, ще се разбие, а, върху когото падне, ще го смаже.

**20:20-26 „Плещане данъци на кесаря“
 Матей 22:15-22; Марк 12:13-17**

19 Тогава първосвещениците и книжниците поискаха да турят ръка на Него, понеже разбраха, че Той каза тази притча за тях, но се бояха от народа.
 20 И като Го следяха, изпратиха съгледвачи, които, прес-трувайки се за праведни, да Го уловят в някоя дума, та да Го предадат на началствата и властта на управителя.
 21 И Го запитаха: Учителю, знаем, че право говориш и учиш и не гледаш на лице, но истински поучаваш Божия път;
 22 Право ли е за нас да даваме данък на Цезаря, или не?
 23 А Той, като разбра лукавството им, им каза: Защо Ме изпитвате?
 24 Покажете Ми един динарий. Чий образ и надпис има? Те отговориха: На Кесаря.
 25 Той им каза: Отдайте кесаревото кесарю, а Божието Богу.
 26 И не можаха да хванат дума от Него пред народа, учудени от отговора - млъкнаха.

**20:27-44 „Садукеите, бракът и Възкресението“
 Матей 22:22-33; Марк 12:18-27**

27 Тогава дойдоха някои от садукеите, които отричат възкресението и Го попитаха:
 28 Учителю, Мойсей ни е написал: Ако някой женен умре бездетен, неговият брат да вземе жена му и да въздигне потомство на брата си;
 29 имаше седем братя и първият, след като взе жена, умря бездетен;
 30 тази жена взе вторият и той умря бездетен;
 31 взе я третият, така също и седемте, и умряха, без да оставят деца;
 32 след всички умря и жената;
 33 и така, при възкресението на кой от тях тя ще бъде

20:9-19 „Притчата за настойника“

В притчата стопанинът представлява Бог, лозето - еврейският народ, а земеделците - духовните водачи. Те избиват вестител след вестител, пророк след пророк, изпратени от Бог със зов за покаяние (10-12 ст.). Най-накрая господарят изпраща възлюбения си син, когото също убиват (13-15 ст.), както и свещениците – „еврейските зидари“, отхвърлят Исус – основния камък (1Петр.2:3-8). По този начин Той им разкрива коварното дело, което се готвят да извършат. С тези думи Исус се обръща и към поколенията от всички векове, които отказват да Го приемат за Господ и Спасител.

20:20-26 „Плещане данъци на кесаря“

Фарисеите се опитват да впримчат Исус, че учи народа да не плаща данък на римските управници. Но с отговора Си Христос смъква лицемерната маска на тяхното лукавство. (Виж ком.Мат.22:15-22; Марк 12:13-17)

20:27-44 „Садукеите и възкресението“

Садукеите отричат съществуването на ангели, както и възкресението от мъртвите. Те влизат в спор с Исус, привеждайки един невероятен случай относно възкресението, като се базират на Второз. 25:5,6. В отговора Си Той прави разграничение на живота в този свят и живота след възкресението (34 ст.). (Виж ком.Мат. 22:23-33; Марк12:18-27)

овел и ромни? Соскетото тай о ефта ла сине ромняке.

34 А о Исус вакергяс ленге: О мануша кале светостар пранденен, тай си прандеме;

35 а околе колато ка ресен околе дунясте, тай улен таро муле он ни пранденен ни си сюрмен пес.

36 Тай нащи те мерен, соскетото си сар е ангеля, тай кана овен ко уштиба мулендар си чхаве е Делвеске.

37 А о муле ка овен ваздиме, о Мойсей вакергяс адавкха о тхан кана каляргяс е капиняке, сарто вакергяс о Дел Дел Авраамеско, Дел Исаакоско, тай Дел Яковеско.

38 А Ов нанай си о Дел е мулен, нума е дживденго; соскетото ащал Леске саворе си дживде.

20:39-47 „Критикос пал лилваленге“

39 А калеске несаво таро лилвале вакергяс: Сикавдея, Ту шукар вакергян.

40 Соскетото даранас те пучен Лес кханчикнаксе. Тай вакергяс ленге:

41 Сар вакерен, о Христос е Давидеско си чхаво?

42 Коркоро Давид вакергяс ко лила андо Псалмоске: „Вакергяс о Дел моро Девел. Беш ки чачи риг.

43 Джикате тховав те душманен теле тере пиренге.“

44 Тай чука, о Давид вакергяс Леске Дел антуч сар си Леско Чхаво?

45 Тай като саворе мануша шуненас Ов вакергяс Пе клиненде:

46 Дикхен тумен таро лилвале, ковата дехен те пхирен уравде, тай дехен лен те састипе ко курко базари, манген о англуне скамидя, ки синагога тай о англуне скамидя, тай о англуне тхана кана бешен те хан;

47 колато хан е кхера е пхивленге, тай манген те дикхас лен и бут кана ругин пес лунго. Он ка лен по барен криса.

Шоро 21

21:1-4 „Е дуен лептя е пхивляке“

Марк 12:41-44

1 Кана ваздингяс пе якха о Исус дикхляс кай е барвале мукенас пе лове ки барвало тхан.

2 Дикхляс кай иекх пхивли чори кай мукляс отхе дуй лептя тай пхендя:

3 Чачес вакерав туменге, кай кая чори пхивли мукляс бутедер саворендар;

4 Соскетото саворе окола мукенас пе барвалимастар кай иси лен по-бут, а ой чорипестар мукляс по састо барвалипе со си не ла.

21:5-38 „Е семнопе сайто врамя“

Саво си о нишани

Матей 24:1-14; Марк 13:1-13

5 Тай кана несаво пхенелас пе о храмос, кай си шукар лен барвален баренца, тай денас лестар, вакергяс:

6 Ка авен диеса, кана адавкха со акана дикхен, нанай те

жена? Понеже и седмината я имаха за жена.

34 Исус им отговори: Синове на този свят се женят и се омъжват;

35 но удостоените да получат вечността и възкресението от мъртвите, нито се женят, нито се омъжват,

36 и вече не могат да умрат, понеже са като Ангели и понеже са синове на възкресението, са синове Божии.

37 А че мъртвите ще възкръснат и Мойсей показа при къпината, когато нарече Господ Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Яковов.

38 Но Той не е Бог на мъртви, а на живи, защото в Него всички са живи.

20:39-47 „Изобличаване на книжниците“

39 На това някои от книжниците казаха: Учителю, добре каза.

40 И не смееха вече да Го питат за нищо. А Той им каза:

41 Как казват, че Христос е Давидов син?

42 А сам Давид казва в книгата на Псалмите: „Каза Господ на моя Господ: Седи от дясно Ми;

43 докле положи враговете Ти под краката Ти.“

44 И така, Давид Го нарича Господ, как тогава Той му е син?

45 И когато целият народ слушаше, Той каза на учениците Си:

46 Пазете се от книжниците, които обичат да ходят пременени и обичат поздравя по пазарите, първите места в синагогите и първи места по вечерите;

47 които изпояждат домовете на вдовиците и показно дълго се молят, ще получат по-голямо осъждение.

21 Глава

21:1-4 „Двете лепти на вдовицата“

Марк 12:41-44

1 И като подигна очи, Той видя богатите, които пускаха своите приноси в съкровищницата;

2 Видя също и една бедна вдовица, която пускаше там две лепти, и каза:

3 Истина ви казвам, тази бедна вдовица пушна повече от всички;

4 Защото всички тези пуснаха от излишъка за Бога, а тя от немотията си пушна все що имаше.

21:5-38 „Признаци на последното време“

Какъв ще е белегът

Матей 24:1-14; Марк 13:1-13

5 И когато някои говореха за храма, че е украсен с хубави камъни и приноси, Той каза:

6 Ще дойдат дни, когато от това, което виждате тук, няма

20:45-47 „Изобличаване на книжниците“

Постоянната цел на книжниците и фарисеите е да демонстрират своята набожност, да се ползват с особено внимание, почест и специални услуги от останалите (Мат.23; Марк2:41-44). Те тълкуват и поучават Божия закон според неправилното си тесногръдо схващане и разбиране. Исус предупреждава, че наказанието на това лицемерие ще бъде голям

21:1-4 „Двете лепти на вдовицата“

Въпреки религиозните спорове на фарисеите и садукееите в предходната глава, благочестието и верността на бедната вдовица не можа да убегне

от очите на Исус. Той изобличи богатите, а примера на вдовицата увековечи като пример за християнска жертвотготовност.

21:5-38 „Признаци на последното време“

Храмът е величествена сграда, чийто бял мрамор и позлатени части го превръщат в една от най-прекрасните гледки. Но това великолепно здание е обречено на разруха заедно с опустошението на Ерусалим, като наказание за неговите грехове. Това пророчество се изпълнява след около 40 години, по време на римската обсада на града. След пророчеството за разрушаването на Ерусалим Исус говори за събитията, които ще предхождат свършека на света. Ще има знамения на небето и

ачхол бар упрал, ковато те на перел.

7 Тай пучля Лес: Сикавдея, кана ка авел давкха? Тай саво ка овел о нишани, кана адавкха ка ачхол?

8 А Ов вакергяс: Дикхен те на хохавгьон, соскетото буте ка авен Мере алавесте тай ка вакерен: Ме сиом о Христос, тай о диеса авен. Ма те джан палал ленде.

9 Тай кана шунен марибе, тай чинипе те на даран, соскетото далкха букя требул те ачхон, а давкха нанай о агорипе. стразо.

10 Палдава вакергяс ленге: Е мануша, ка въздел пес иекх пал иекхесте, тай тхагарипе упрал о тхагарипесте;

11 тай бутана тхена ка овел пхувликане кхелелпя, тай бокхалипе, тай насвалипе ка овел кханилипе, тай баре дивипе таро дел.

12 А англал те ачхол адавкха, ка тховен вас упрал туменде, тай ка лен тумен пхрал, ка преден тумен анде синагогя, тай андо тханглипе; тай ка икален тумен ангало тхагара тай ангало баре ащал Мере алавесте.

13 Адавкха туменге ка овел сар дикхипе.

14 Тай чука, вакерав тумаро ило ма те гъндел со тарин англал со ка пхенел;

15 Соскетото; Ме ка дав лес годи со те вакерел; ачука кай саворе колато си упрал лесте те овел би зуралеса тай те мамуй пес ваи тхе ачхол.

16 Тай ка овен прединде тумаре дайятар тай дадестар, тай пхралендар, тай амалендар, тай ка мударен иекхас тумендар.

17 Тай ка овен маркхипе саворендар ащал Моро алвеске.

18 А най тай бал тумаре шерестар те перел.

19 Ащал е икярипнаса, туме ка киден тумаре анима.

Йерусалим тай леско пустипе Матей 24:15-21; Марк 13:14-20

20 А кана дикхен о Ерусалимос кай си пхангло секонедар аскерендар, давкха те джанен, кай ало лескоро пустипе.

21 Антучи окола, колато си ки Юдея мек нашен анди плаин, тай колато си машкар форо мек икльон аври, а колато си труяли форо, ма те ден андре.

22 Соскетото адалкха си диеса кана ка изикльол гарезезке, те пхердол са си рамоме.

23 Бида околенте колато си кхамня тай окола колато пиен чучи презаро окола диеса! Соскетото ка овел баро нашибе ко риг, тай баро холяуба упрал адалкхе мануша.

24 Он ка перен чхурятар, тай ка овен ингелде тхеменде, тай са дунясте тай о Ерсалимос ка овел щапкерно таро дуняс, жи кате икльол о диеса е безхаленгере.

Манушескоро Чхаво Матей 24:29-31; Марк 13:24-27

25 Тай ка авен дивипе кхо кхам, тай ки чхун, тай ко черхеня, а ки пхув чорипе е манушеске, саворе ка овен сар бигогяко, ащал е бучиба таро денизи, тай о балвал со въздел пес.

26 Палдава о мануша ка овен сар муле дарандар, таи аланкха окова ковато ка ресел е пхувя, соскетото е делвеско зоралипе ка разкхелел пес.

27 Тай палдава ка дикхен е Манушкано Чхаво авел ко нуверя зуралипнаса тай баре глория.

28 А кана адавкха те ачхол, ушинен тумен, тай възден тумаре шере, соскетото тумаро изикиниба авел.

да остане камък на камък, който да не бъде сринат.

7 И попитаха Го: Учителю, а кога ще бъде това и какъв ще е белегът, когато ще стане това?

8 А Той каза: Пазете се, да се не заблудите, защото мнозина ще дойдат в Мое име, казвайки, че съм аз и че времето приближи. Не ходете след тях.

9 А кога чуете за войни и размирици, да се не уплашите, понеже това трябва да стане първо, но краят не ще бъде веднага.

10 Тогава им каза: Народ против народ ще възстане и царство против царство;

11 На места ще има големи трусове, глад и мор, ще има ужаси и големи знамения от небето.

12 А преди всичко това ще турят ръце на вас и ще ви гонят, като ви предават в синагоги и в тъмници и ви водят пред царе и управници заради Моето име;

13 и това ще ви бъде за свидетелство.

14 И така, сложете в сърцата си да не обмисляте отрано какво да отговаряте;

15 Понеже аз ще ви дам уста и мъдрост, на която не ще могат противоречи нито противостоя всичките ви противници.

16 Ще бъдете предадени и от родители също, и от братя, и от роднини и приятели, и някои от вас ще умъртвят;

17 И ще бъдете мразени от всички заради Моето име;

18 но и косъм от главата ви няма да падне;

19 и с търпението си ще придобиете душите си.

Йерусалим и разрушението му Матей 24:15-21; Марк 13:14-20

20 И кога видите Йерусалим обсаден от войски, тогава знайте, че е приближило запустяването.

21 тогава намиращите се в Юдея да бягат в планините и които са в града да го напуснат, а които са в околностите да не влизат в него,

22 защото тези са дни на въздаяния, за да се изпълни всичко писано.

23 Горко на неспазващите и на кърмачките през онези дни, защото голямо бедствие ще бъде на земята и гняв върху тоя народ;

24 и ще паднат под острието на меча и ще бъдат откарани в плен по всички народи, а Йерусалим ще бъде тъпкан от езичници, докато се свършат времената на езичниците.

Човешкият Син Матей 24:29-31; Марк 13:24-27

25 И ще бъдат знамения по слънцето, луната и звездите, и на земята бедствия у народите в недоумение от шума на море и бури;

26 Тогава човеците ще примират от страх и от очакване онова, което има да върхлети върху вселената, понеже и небесните сили ще се разклатят,

27 и тогава ще видят Човешкият Син, идещ на облаци със сила и голяма слава.

28 И когато това се сбъдне, изправете се тогава и подигнете главите си, защото избавлението ви приближава.

земята, след което Синът Човешки ще се появи в облак с голяма слава. Относно свършека никой не знае кога ще настъпи този ден, освен Отец (Мат. 24:33; Марк 13:32), но Исусовите думи ще се сбъднат (21:33).

Християните трябва да устояват през всичките изпитания чрез Святия Дух – Утешителя, до пришествието на Господ Исус Христос, когато ще се свърши окончателно със злото на този свят.

Ма совен тай овен джангале
Матей 24:32-44; Марк 13:28-31

29 Тай вакергяс ленге парамичи: Дикхен и чамя тай саворе каша.

30 Кана сине муken патрина, туме кан дикхен адавкха коркоро джанен кай о нилай си паше.

31 Палоло чука тай туме кана дикхен, кай ачхол адавкха, те джанен кай си паше е Делвеско тхагарипе.

32 Чачес туменге вакерав, кай нанай те накхел давкха вица, джи кате на ачхол са адавкха.

33 О дел тай и пхув ка накхел, нума Мере пхерася нанай те пренакхен.

34 Дикхен шукар туменде, те на тумаре иле ачхол харесте, ма теханбут, те пиенбут, тай е лумякере холя те икерен, тай адавкха диес те ресел тумен стразо;

35 Та те на джанен вай овел сар срекмес, соскето ачука ка авел упрал саворенге, колато си ки саста пхув.

36 Ма совен тай овен джангално, тай ругин тумен, та те на ресел тумен, тай те нашен давкха са со си те ачхол, тай туме те тергьон англал о Манушкано Чхаво.

37 Тай секо диес Ов сикавелас ки храмос а секо рат икльоас тай сине ко плайн со бушолас Елеонски.

38 Тай саворо дуняс авенас явине паш Лесте та те шунен Лес.

Шоро 22

22:1-6 „О Юдас бикинел о Исусес“
Матей 26:1-5, 14-16; Марк 14:1,2-10,11; Йоан 11:45-53

1 Авелас о фиеста е бихумеро манренго коовато вакергьол пес Пасха.

2 Тай о англунерашая тай о лилвале керенас сар те мударен Лес; соскето даранас таро мануша.

3 Антучи диняс о бенг ки Юда, со вакерелас пес Искаротско, коовато сине гиндо дешудуйдар;

4 тай ов гело тай ахалило пес е баре рашаенцар тай е баренцар, сар те прединдел Лес.

5 Тай он лошалаяса, тай вакерде леске кай ка ден лес лове.

6 Тай ов шинадя, тай роделас вряма те дел Лес, кана нанай бут мануша.

22:7-38 „Лачшарди и Пасха“
Матей 26:17-30; Марк 14:12-16; Йоан 13:1-30

7 Тай ачхило о диес Бихумеро маро фиесто, кана ачхолос те чхинен е бакрен е пасхаке.

8 Тай о Исус бичхалгяс о Петрос тай е Иоанос тай вакергяс: Джан тай лачшарен те хас и пасха.

9 А он вакерде Леске: Кате мангес те лачшаренас ла?

10 А Ов вакергяс ленге: Аке, кана ден ки форо, ка ресен манушес коовато си те джал кхореса пайнеса, джан палал лесте, лескере кхересте, коовато ов дел;

11 Тай вакерен о газда кхереске: О Сикавдо вакерел: Кате си и соба колато ка хал и пасха пе сиклиненца?

12 Тай ов ка сикавел бари упруно соба, бухлярдо, отхе лачшарен.

22:1-6 „Юда се съгласява да предаде Исус“

(Виж ком.Мат.26:14-16)

22:7-38 „Господнята вечеря“

Кръвта на пасхалното агне в старозаветните времена е символ за избавянето на еврейския народ от египетско робство, но чрез Своята кръв Исус установи Нов Завет между Бог и човека, изкупвайки хората от робството на греха. Давайки чашата с вино на учениците Си, която е

Бодърствайте
Матей 24:32-44; Марк 13:28-31

29 И каза им притча: Погледнете смокинята и всички дървета;

30 кога вече покарат, вие виждате това, сами знаете, че лятото е вече близо.

31 Така, и кога видите това да се сбъдва, знайте, че е близо Божието царство.

32 Истина ви казвам, този род няма да премине, докато всичко това не се сбъдне.

33 Небе и земя ще премине, но Моите думи няма да преминат.

34 Внимавайте на себе си, да не би сърцата ви да бъдат отегчавани с преяждане, пианство и житейски грижи и да ви застигне онзи ден внезапно;

35 защото той ще падне като примка върху всички живеещи по цялото земно лице;

36 и така, бъдете будни по всяко време и се молете, за да можете избегна всичко онова, което има да стане и да се изправите пред Човешкия Син.

37 Денем Той поучаваше в храма, а нощите, като излизаше, прекарваше на планината, наричана Елеонска.

38 И целият народ подраняваше при Него в храма да Го слуша.

22 Глава

22:1-6 „Юда предава Исус“
Матей 26:1-5,14-16; Марк 14:1,2-10,11; Йоан 11:45-53

1 Наближаваше празника на Безквасните хлябове, наречен Пасха;

2 а първосвещениците и книжниците търсеха как да Го убият, но се бояха от народа.

3 И влезе сатаната в Юда, наричан Искариот, един от числото на дванайсетте.

4 И той отиде и се наговори с първосвещениците и войводите как да им Го предаде.

5 Те се зарадваха и се споразумяха да му дадат пари;

6 и той обеща и търсеше сгодено време да им Го предаде не пред народа.

22:7-38 „Приготовление за Пасхата“
Матей 26:17-30; Марк 14:12-16; Йоан 13:1-30

7 И настана денят на Безквасните хлябове, когато трябваше да се заколи пасхалното агне;

8 И Исус изпрати Петър и Йоан и каза: Идете и ми пригответе да ядем Пасхата;

9 И те Го попитаха: Къде искаш да приготвим?

10 Той им отговори: Ето, като влезете в града, ще ви срещне човек, който носи стомна с вода, идете след него в къщата, където влезе;

11 и кажете на стопанина на къщата: Учителят ти казва: Къде е стаята, в която да ям пасхата с учениците Си?

12 И той ще ви покаже голяма горница, застлана, там пригответе.

чашата на Новия Завет в Исусовата кръв и безквасния хляб като Негово тяло, Той им разкрива за предстоящите си страдания и изпълнението на Божия план за спасение. Постанови и една нова наредба – Господната трапеза, която трябва да се спазва от последователите Му до Неговото пришествие (1 Кор. 11:23-29). Предоставили ли сме сърцата си за трон на Спасителя, както този човек предостави дома си в служба на Господ (22:10-13)?

13 Тай като геле, арахла сарто ленге сине вакердо; тай лачхарде и пасха.

И гарадуни блелхабе

14 Тай като ало о часо, Ов бешло ки софра, тай е апостоле Лескере.

15 Тай вагергяс Ленге: Андар мо ило мангавас, те хав дайкха пасха туменца, англал те чинуисав;

16 соскето туменге вакерав, кай нанай те хав жи кате ни ачхол е Девлеско тхагарипе.

17 Тай кана лиля о тахтай парикердяс, тай пхендяс: Лен адакха тай улаве ла машкар туменде;

18 соскето вакерав туменге, кай нанай те пияв фрутар е резенго жи кате на авел е Делвеско тхагарипе.

19 Тай лиляс о маро, тай парикердя, разпахляс лес, диняс ленге, тай вакергяс: Адакха си Мери снага, ковата тумен давеске; адакха керен ащал Манге, тай те на бистрен Ман.

20 Ачука лиляс тай о тахтай палало хабе, тай вакергяс: Адакха тахтай си о нево завети Мере ратесте, ковата ка дав ащал туменге.

21 А аке о вас аколескоро ковата ка пурхин Ман, ов си Манса ки трапеза.

22 Соскето о Манушкано Чхаво жал сарто си уло а беда окова мануш кова си те предел лес.

23 Тай он лине те пучен машкар песте, кой си лендар, кова си, со ка керел давкха.

Кон си по баро

24 Ачхило машкар ленде чингара, кон си лендар те гиндин по-баро.

25 А Ов вакергяс ленге: О тхагара е дуняско си упрал ленде, колато икерен лен, тай лен вакерен ленге гудле барея.

26 А туме ма керен чука, по-баро туменде мек те ачхол сар о най-терно, тай ковата си баро сар околесте, ковата си подлагар.

27 Соскето кон си по-баро, околестар, ковата бешел ки трапеза, вай окова со сервил? Най ли окова, ковата бешел? А Ме сиом машкар туменде сар окова, сар подлагари.

28 А туме сиен окола, колато до ачхильен жи Манде, андо Мере скандалпе.

29 Адалкхеске сарто Моро Дад дел о тхагарипе Ман, а Ме ка цав лес туменге,

30 тай хан, тай пиен ки трапеза Мере, Мере тхагарипнасте; тай ка бешен ко троноске те ден крис е дешудуенго Израилескере вица.

О башно нанай те гилиябел авдиес, жи кате ту на иринес тут трин дрома Мандар Матей 26:31-35; Марк 4:27-31; Йоан 13:36-38

31 Тай вакергяс о Дел: Симоне, Симон! Аке и сатана мангел тумен саворен, та те изсеинел тут сар гив;

32 а Ме ругхигьом ман туке, та те кишле теро пакяйба тай ту кана ка изиринес тут, биковле те пхрален.

33 Ов вакергяс Леске: Девла ме сиом гата те жав Туса ко пханглипе, тай ко мерибе!

34 А Ов вакергяс: Вакерав туке Петро, о башно нанай те гилиябел авдиес, жи кате ту на иринес тут трин дрома Мандар, кай ни пенжарес Ман.

35 Тай вакергяс ленге: Кана тумен бичхалавас би кеси, би гонеско, тай би потиненгере, ачхонас ли бокхале, тай нанге? А он вакерде: На ачхиям.

36 Тай вакергяс ленге: Нума акана, кон нанай кемери мек те лел, тай чука гоно тай кон нанай кеси мек бикенел пе шеха, тай мек те кинел чхури;

13 Като отидоха, намериха както им бе казал и приготвиха пасхата.

Тайната вечеря

14 И когато дойде часът, Той седна на трапезата и дванайсетте апостоли с Него и им каза:

15 От сърце желях да ям тази пасха с вас, преди да пострадам;

16 понеже ви казвам, никак вече няма да я ям, докато се изпълни в Божието царство.

17 И като взе чашата и благодари, каза: Вземете я и поделете помежду си,

18 защото казвам ви, няма да пия от плода на лозата, докато не дойде Божието царство.

19 И като взе хляб и благодари, разчупи и им даде, казвайки: Това е Моето тяло, което за вас се дава, това праше за Мое възпоменание.

20 Също взе и чашата след вечеря, като каза: Тази чаша е Новият завет в Моята кръв, която за вас се пролива.

21 Но ето, ръката на този, който Ме предава, е с Мен на трапезата;

22 Защото Човешкият Син отива, според както е определено, но горко на онзи човек, чрез когото се предава.

23 И те почнаха да се питат помежду си кой ли ще е от тях онзи, който ще направи това.

Кой е по-голям

24 А имаше и препирня помежду им кой от тях да се счита за по-голям.

25 А Той им каза: Царете на езичниците господаруват над тях и онези, които ги владяят, се наричат благодетели;

26 Но вие недейте така, но по-големият между вас да бъде като по-малкия и който началства, да бъде като онзи, който слугува.

27 Защото кой е по-голям, който седи на трапезата ли, или който слугува? Не е ли онзи, който седи? Пък Аз съм сред вас като слуга.

28 Но вие сте, които устояхте с Мен в Моите изпитни;

29 и Аз ви завещавам, както Ми Отец Ми завеща царство;

30 за да ядете и пиете на трапезата Ми в Моето царство и да седнете на престоли да съдите дванадесетте Израилеви колена.

Петел не ще пропее днес, преди ти три пъти да се отречеш от Мен Матей 26:31-35; Марк 4:27-31; Йоан 13:36-38

31 И каза Господ: Симоне, Симон! Ето, сатана изиска да ви отсее като жито;

32 но Аз се молих за теб, да не отслабне вярата ти и ти кога се обърнеш, утвърди братята си.

33 Той Му отговори: Господи, готов съм да отида с Тебе и в тъмница, и на смърт!

34 Но Той каза: Казвам ти, Петре, петел не ще пропее днес, преди ти три пъти да се отречеш, че Ме познаваш.

35 И каза им: Когато ви пратих без кесия и без торба, и без обуца, останахте ли лишени от нещо? Те отговориха: От нищо.

36 Тогава им каза: Но сега, който има кесия, нека я вземе, тъй също и торба, а който няма, нека продаде дрехата си и да купи нож;

37 соскето туменге вакерав, кай требе те ачхол ашчал Манге: „Тай ки кханиле мануша сине гинден.“ Со си рамоме пал Манде авело чачимаса.

38 А он вакерде: Девла, аке атхе си дуй чхуря. А Ов вакергяс ленге: Адавкха ресел.

22:39-46 „О Исус ки Елеонско плаин“

И Гетсимания

Матей 26:36-46; Марк 14:31-42

39 Тай икистило те жал сарто по-англе ко Елеонско плаин тай палал Лесте геле е сиклине.

40 Тай като аракхляс тхан вакергяс ленге: Мангден тумен, та те на перен скандалде.

41 Тай Ов гело лендар кити чхивто бар, тай като диняс коч ругил пес, тай вакеренас:

42 Даде, коли мангес ачхав о тахтай, Мандар! Нума ма те овел Мери воя, нума Тери те овел.

43 Тай сикавдило Леске ангели катаро дел, тай Лес зуралелас.

44 Тай сарто сине дукха, ругилас пес по-бут тай о тери Лесте ачхолас сар बारे капкес рат, ковато перелос ки пхув.

45 Тай кана ухтинило таро ругилпе, авило паш пе сиклинденде, тай аракхляс лен кай сине суте, а ов холяме ленге вакергяс:

46 Соске совен? Ущен тай ругин тумен, та те на перен андо скандали.

22:47-53 „Астарипе о Исусеске“

Матей 26:47-56; Марк 14:32-50; Йоан 18:1-12

47 Жи кате панда хоратинелос, аке иек бут народос тай окова ковата вакерелас пес Юда, иекх катаро дешудуй пхирелас ангал ленде тай ало жи ко Исус тай чуминингяс Лес.

48 А о Исус вакергяс леске: Юда, чумидимаса ли предес е Манушконе Чхавес?

49 Тай окола, колато сине труяло о Исус кана дикхле со ка ачхол вакерде: Девла, те чалавас ли чхуренцар?

50 Тай иекх лендар, чхалавгяс о подлагари о англуне рашаенго тай чхингяс леске о мурш кан.

51 А о Исус вакергяс: Муken жи атхе! Тай азбадяс пес жи ко кан, тай састаргяс лес.

52 А околенте со сине мамуй Лесте о बारे рашая, о बारे е кхангиренгере, тай страте тай о най-баре; о Исус вакергяс: Авен упрал сар чор, та икистильен чхуренца тай кашенца те астарен Ман?

53 На сиомас ли секо диес туменцар ки храмос, отхе ни тховгъен вас упрал Манде. А акана си тумаро врамя, тай о барипе е тунярикоско.

22:54-62 „О Петрос дяс пал пале таро Исус“

Матей 26:57-58, 69-75; Марк 14:53-54, 66-72;

Йоан 18:12-27

54 Тай като долде Лес, ингелде Лес, тай дине Лес ко кхер е англуне рашаескоро. А о Петрос джалас палал Лесте дурандар.

55 Тай като тхарде яг машкарал е кхереско, тай сине бешле труял тай о Петрос сине бешло машкар ленде.

56 Тай иекх и хлаинка, кана дикхелас лес бешло жи ки яг, дикхляс лес тай вакергяс: Тай кава сине Леса.

37 защото, казвам ви, трябва да се изпълни писаното за Мен: „И към беззаконници бе причислен.“ Защото отнасящото се до Мен се извършва.

38 Те казаха: Господи, ето тук има два ножа. Той им отвърна: Достатъчни са.

22:39-46 „Исус на Елеонския хълм“

Гетсимания

Матей 26:36-46; Марк 14:31-42

39 И като излезе, тръгна, както обикновено, към Елеонския хълм и след Него Го последваха учениците Му.

40 И като дойде на мястото, каза им: Молете се да не паднете в изпитания.

41 И Той се отдели от тях на един хвърлей камък и като коленичи, се молеше, като казваше:

42 Отче, ако щеш премахни тази чаша от Мен! Но нека бъде не Моята воля, но Твоята.

43 И яви Му се Ангел от небето и Го укрепяваше.

44 И като беше в агония, молеше се по-усърдно, а потта Му бе като кървави капки, падащи на земята.

45 Като стана от молитва, дойде при учениците и ги намери заспали от скръб и каза им:

46 Защо спите? Станете и се молете, за да не паднете в изпитания.

22:47-53 „Залавянето на Исус“

Матей 26:47-56; Марк 14:32-50; Йоан 18:1-12

47 Докато Той още говореше, ето тълпа, а пред нея вървеше един от дванадесетте, наричан Юда, който се приближи до Исуса, за да Го целуне.

48 И Исус му каза: Юдо, с целувка ли предаваш Човешкия Син?

49 Тия, които бяха с Него, като видяха, какво ще стане, рекоха Му: Господи, да ударим ли с нож?

50 И един от тях удари слугата на първосвещеника и му отрязва дясното ухо.

51 Исус отговори: Оставете, до тука! И като се допря до ухото му, го изцели.

52 А на първосвещениците и началниците на храма и на стареите, които бяха надошли против Него, Исус каза: Като срещу разбойник сте излезли с ножове и колове, за да Ме хванете!?

53 Всеки ден бях с вас в храма и не дигнахте ръка срещу Мен, но сега е ваше времето и властта на мрака.

22:54-62 „Петър се отрича от Исус“

Матей 26:57-58, 69-75; Марк 14:53-54, 66-72;

Йоан 18:12-27

54 Като Го хванаха, поведоха и заведоха Го в дома на първосвещеника. А Петър следваше отдалеч.

55 Като бяха запалили огън сред двора и седнаха наедно, и Петър седеше между тях.

56 Една слугиня, като го видя седнал срещу огъня, взря се в него и каза: И този бе с Него.

22:39-46 „Исус на Елеонския хълм“

Учениците били пред голямо изкушение от дявола, за да се откажат от Исус. Той ги насърчавал да се молят, за да не изпаднат в изкушение, поради предстоящите събития, но умората и скръбта надделяват.

(Виж ком.Мат. 26:36-46;Марк14:32-34)

22:47-53 „Залавянето на Исус“

Юда знае, че обичайното място за молитва е Елеонският хълм, затова

довежда враговете на Исус там. Учениците, без да разбират същността на духовната битка, решават, че с оръжие могат да Го защитят.

(Виж ком.Мат. 26:47-56;Марк14:43-52)

22:54-62 „Петър се отрича от Исус“

Петър, който заявява, че е готов да умре за Исус, поради страх от преследване, се отрича от Него. След като се покаява, дързостно продължава да укрепва братята си. (Виж ком. Мат. 26:69-74; Марк 14:66-72)

57 А ов отчхивгяс пес тай вакергяс: Жувлие, ме на пенжарав Лес.

58 Палал хари авер дикхляс лес тай вакергяс: Тай ту сиян лендар. А о Петрос вакергяс: Мануша, на сиом.

59 Тай кана накхло пес сар иекх часо, авер плаконелас тай вакергяс: Чачесте тай ов сине Леса, соскетото си галилейцос.

60 А о Петрос вакергяс: Манушея, на жанав со вакерес, тай стразо жи кате хоротинелас панда, иекх башно гиялябингяс.

61 Тай о Дел ирисало та дикхляс о Петро, тай о Петро диняс пес годи е Делвеске, кана вакергясас леске: Ангал те гиялябел о башно авдиес ту трин дром ка отчхивес тут Мандар.

62 Тай икистило аври та руно вогестар.

22:63-65 „Е гетанора апрася о Исусес“ Матей 26:67-68; Марк 14:65

63 Тай е мурша, колато икеренас е Исусес, акушенас Лес, тай маренас Лес,

64 тай кана маренас Лес упрало муь тай пхученас Лес: Пенжар, кон чалавгяс Тут.

65 Тай бут авер кханилипе хоратиненас упрал Лесте.

22:66-71 „О Исусес англо синедриона“ Матей 26:59-66; Марк 14:55-64; Йоан 18:19-24

66 Тай като ачхило явине кидинде пес е дуняскере बारे, о англунерашая, тай о ливале, тай ингелде Лес ко синедринос тай вакерде Леске:

67 Коли сиян Ту о Христос, вакер аменге. А Ов вакергяс: Коли туменге вакерав, нанай те пакян;

68 тай ако туменге тховав пхучиба, нащи ка вакерен, тай ни муклян Ман.

69 А от акана на англе о Манушкано Чхаво ка бешел катари мурш риг е Делвеско зуралипе.

70 А он саворе вакерде: Давидеско Чхаво ли Сиян? А Ов ленге вакергяс: Туме коркоро вакерен;

71 А он вакерде: Со мангес панда, иси амен якхипе? Соскетото аме шунгям таро Леско муи.

Шоро 23

23:1-25 „О Исус англал о Пилат тай о Ирод“ Матей 27:1-2,11-14; Марк 15:1-5; Йоан 18:28-38

1 Тай ухтине састо, таро мануша, та ингелде Лес паш о Пилатос.

2 Тай лине те душален Лес, тай вакеренас: Аракхлям калес, кай изиринелас лен е дуняс, вакерелас те на ден и такса е Цезар, тай вакерел Песке кай си о Христос Тхагар.

3 А о Пилати пучляс Лес: Ту ли сиян о Юдейско тхагар? А Ов вакергяс леске: Ту вакерес.

22:63-65 „Войниците се подиграват на Исус“

Покорявайки се на Отца за изпълнение плана на човешкото спасение, Исус поема безропотно унижението, болката и страданието върху Себе Си. Войниците Го подиграват и хулят, без да осъзнават, че те самите са за съжаление като богохулстват.

22:66-71 „Исус пред синедриона“

За религиозните водачи отговорът на Исус означава богохулство, макар че ясно им разкрива Своята божественост. (Виж ком. Мат. 26:57-68; Марк 14:53-65)

23:1-25 „Исус пред Пилат и Ирод“

Евреите по това време са под римско владичество и управление, и това лишаваше синедриона от правото да издава смъртна присъда. Пилат, като представител на римската власт в Юдея и Самария, едва ли щеше

57 Но той се отрече от Него, като каза: Жено, не Го познавам.

58 След малко друг един, като го видя, каза: И ти си от тях. Но Петър отвърна: Човече, не съм.

59 А като се мина около час, друг някой твърдеше: Наистина, и този с Него бе, защото е галилеянин.

60 Но Петър каза: Човече, не зная какво говориш. И веднага, докато още говореше, петелът пропя.

61 Тогава Господ, като се обърна, погледна Петър, и Петър си спомни думите на Господа, както му бе казал: Преди още петел да пропее, ти три пъти ще се отречеш от Мен.

62 И като излезе въвн и плака горко.

22:63-65 „Войниците се подиграват на Исус“ Матей 26:67-68; Марк 14:65

63 Мъжете, които държаха Исуса, Го ругаеха и Го биеха;

64 и като Го закриваха, удряха Го по лицето и Го питаха: Познай, кой Те удари?

65 И много други хули говореха против Него.

22:66-71 „Исус пред синедриона“ Матей 26:59-66; Марк 14:55-64; Йоан 18:19-24

66 И като се съмна, събраха се народните старей, първосвещениците и книжниците и Го въведоха в синедриона.

67 и казваха: Ако Ти си Христос, кажи ни? Той им отговори: Ако ви кажа, няма да повярвате;

68 Ако пък ви попитам, няма да Ми отговорите, нито да Ме пуснете;

69 Но отсега Човешкият Син ще седне отдясно на Божията сила.

70 И всички казаха: Ти ли си Божият Син? Той им отговори: Вие казвате, че съм Аз.

71 А те казаха: Каква нужда имаме от свидетелство още? Защото сами ние чухме от устата Му.

23 Глава

23:1-25 „Исус пред Пилат и Ирод“ Матей 27:1-2,11-14; Марк 15:1-5; Йоан 18:28-38

1 И вдигна се цялото множество и Го поведоха към Пилат,

2 и почнаха да Го обвиняват: Намерихме Този, че развъртава народа ни и забранява да се дава данък на Цезаря, като казва за Себе Си, че е Христос Цар.

3 А Пилат Го попита: Ти ли си Юдейският цар? А Той отговори: Ти казваш.

да се интересува от някакво богохулство между юдеите. Ето защо те измислят политически обвинения срещу Исус. След като Пилат се убеждава, че няма основателна заплаха за римския император и че Исус е галилеянин, Го препраща при Ирод Антипа, син на Ирод Велики - убиецът на Йоан Кръстител (Мат. 2:16;14:3; Лук. 3:1). Ирод не е доволен от срещата с Исус, защото Той нито отговаря, нито пък прави някакво чудо според очакванията му. Подиграва Го и Го връща отново при Пилат, което става предпоставка двамата враждуващи помежду си управители да се сблизат (23:12). Не се ли случва това и днес, за съжаление дори в християнските среди - злобата, завистта и мъстта да обедини надменни, заблудени сърца срещу някой служител, употребяван от Бог, без да осъзнават, че са инструмент на сатана? Пилат решава да накаже Исус, макар и невинен, за да усмири народа и след това да Го освободи. Под натиска на хорските викове, манипулирани от въбесените религиозни водачи, той издава смъртна присъда за Невинния, а виновния оправдава (23:18).

4 Тай о Пилати вакергяс е баре рашаенге, тай е дуняске: Ме на аракхав нисаво дош Кале манушесте.

5 А он панда по-бут вакеренас: Ов жангавел е дуняс, тай сикавел састе Юдеята, като цидингяс катаро Галилея тай жи атхе.

6 А о Пилат, като шунгяс адавкха, пхучляс, дали си галилейско мануш.

7 Тай като ахалило, кай си телезорал и Иродес, бичхалгяс Лес жи ко Иродос, ковато сине адалкха диеса сине ко Ерусалимос.

О Иродос

8 А о Ирод, като дикхляс е Исусес, бут лошанас, соскетото бут мангелас тхе дикхен Лес, соскетото шунгясас палал Леске; тай ажареласте дикхел несаво мираколос Лестар.

9 Тай чука гадал Лес буге пхерасенца пхучелас а Ов кханичик на вакергяс леске.

10 А е англунерашая, тай е лилвале тергьонас тай бут душенас Лес.

11 А о Иродос пе гетанора, акушелас Лес, палал адавкха уравдяс Лес шукаре шехенде, тай бичхалгяс Лес палпале ки Пилат.

12 Ко адавкха диес о Иродос тай о Пилатос ачхиле амала машкар песте, соскетото англал адавкха он денес пес, иек иекхеса.

Чхин Адалкес, тай мук аменге е Варавас Матей 27:15-26; Марк 15:6-15; Йоан 18:39-19:16

13 А о Пилати чингадингяс е англунерашаен, е барен тай е мануша тай вакергяс ленге;

14 Ангьен манге Адалкхе манушес, сар иек ковато разваздел е дуняс, тай аке ме разпучльом Лес, ангал ту менде, тай на аракхльом Лесте ко мануш нисаво кханилипе, окова ковато вакерен Леске.

15 Ни о Иродос аракхляс, соскетото ирингяс Лес паш лесте, тай аке Ов ни кергяс кханчик, ковато те овел мудардо.

16 Тай ачука кана марав Лес, ка мукав Лес.

17 А ов сине лес адети те мукел ленге секо лачхо диес по иекхе пхангленго.

18 А саворе иекхе сеси чингаденас, тай вакеренас: Чхин адалкес, тай мук аменге е Варавас!

19 А Варвас сине пхангло, кате кхердас о форо бунтима тай мударипе, тай сине чхивдо андо пханглипе.

20 Тай о Пилати пале изчингадингяс ленге като мангелас те мукел е Исусес.

21 А он чингаденас: Разчхин Лес, разчхин Лес!

22 А ов ко тринто дром ленге вакергяс: Саво кханилипе кергяс Ов? Ме на аракхав Лесте кханчик со какердя мулипе; тай ачука, като марав Лес, ка мукав Лес.

23 А он панда по-учесте сеси чингаденас, те овел разчхинло тай ленгере сеся тай англунерашая надресле.

24 Тай о Пилат кергяс те изкерел ленгоро мангиба;

25 Тай мукляс околес, кас мангенас, ковато сине кханило тай мударелас, адалкхеске сине кхо пханглипе, а е Исусес диняс ленгере вояте.

23:26-31 „О Симон Киринеец“

26 Тай кана ингеленас Лес, долде несавес ко алав Симона киринеец, ковато иринелас пес пе алиджате, тай тховде упрал лесте о трушул, та те ингелел лес палал о Исус.

4 Пилат каза на първосвещениците и на народа: Аз не намирам никаква вина в Този Човек.

5 Но те настояваха да казват, че Той бунтува народа, като поучава по цяла Юдея, започвайки от Галилея, та дотук.

6 Пилат, като чу за Галилея, попита дали Човекът е галилеянин.

7 И като узна, че Той е подвластен на Ирода, изпрати Го при Ирод, който през тези дни също бе в Йерусалим.

Ирод

8 А Ирод, като видя Исус, много се зарадва, понеже отдавна желаше да Го види, тъй като беше слушал много за Него и се надяваше да види някое знамение от Него.

9 И задаваше Му много въпроси, но Той нищо не му отговаряше.

10 А първосвещениците и книжниците стояха и силно Го обвиняваха.

11 Но Ирод с войниците си, като Го унизи и подигра, обличе Го във великолепа дреха и Го изпрати обратно при Пилата.

12 И в този ден Пилат и Ирод станаха приятели помежду си, понеже по-рано враждуваха един против други.

Премахни Този и пусни ни Варавата Матей 27:15-26; Марк 15:6-15; Йоан 18:39-19:16

13 А Пилат, като повика първосвещениците, началниците и народа, каза им:

14 Доведохте ми Този Човек като развратител на народа, а ето, аз изследвах пред вас и не намерих в Този Човек никаква вина от онова, в каквото Го обвинявате;

15 нито Ирод намери, понеже Го пратих и при него и ето, Той не е извършил нищо достойно за смърт;

16 и така, след като Го накажа, ще Го пусна.

17 А той трябваше за празника да им пусне по един за творник.

18 Но целият народ закрещя: Премахни Този и пусни ни Варавата!

19 А Варавата беше хвърлен в тъмница за извършен в града бунт и убийство.

20 Пилат отново издигна глас, като желаше да пусне Исуса.

21 Но те крещяха: Разпни Го, разпни!

22 Той и трети път им каза: Че какво зло е сторил Той? Аз не намерих в Него нищо заслужаващо смърт; затова след като Го накажа, ще Го пусна.

23 Но те настояваха с голям вик да изискват да бъде разпнат и викът им и този на първосвещениците надделя.

24 И Пилат реши да бъде според както те искат;

25 и пусна им хвърления в тъмницата за бунт и убийство, когото искаха, а Исус предаде на волята им.

23:26-31 „Симон Киринеец“

26 И когато Го поведоха, хванаха някой си Симон Киринеец, който идеше от нива и сложиха на него кръста, за да го носи след Исуса.

23:26-43 „Разпъването на кръста“

В момента на разпятието Исус се моли за инквизиторите Си. Те се подиграват и Го разпъват, без да осъзнават, че убиват Божия Син, чрез

Когато светът ще получи оправдание за греховете си. Единият от двамата злодейци, разпнати с Исус, също Го хули, както и днес много хора Го отхвърлят. Другият осъзнава своята греховност и признава невинността на Христос, приемайки Го за Спасител.

27 Тай палал Лесте жалас баро дуняс, тай и жувля сине колато ровенас ащал Леске.

28 А о Исус ирисаило каринг ленде вакергяс: Чхаялен Ерусалимске, ма ровен ащал Манге, а ровен ащал туменге, тай тумаре чхавенге;

29 Соскетото, аке авен диеса кана ка вакерен: Бахтале бичавенге тай воги колато ни биянде; тай о чуча колато ни дине тхут пе чхаворен.

30 Антуци ка циценде вакерен е плаенге; Перен упрал аменде тай е учетханесте: Гаравен амен.

31 Соскетото, коли керен чаране кашеса, со ка керен е шукеса?

23:32-43 „Разчхинлипе ко трушуй“

Дуенге айдукенге

Матей 27:32-44; Марк 15:21-32; Йоан 19:17-27

32 Тай траденас Леса панда дуен, колато сине кханиле, тай те разчхинен Леса.

33 Тай кана ресле кхо тхан со вакерелас пес Лобно, отхе разчхинле Лес тай е кханилен, иекх таро мурш риг Лестар, а околес таро стинго риг.

34 А о Исус вакергяс: Даде, иертисар ленге, соскетото ни жанен со керен. Тай кана разулавде е шехя Лескере, чхивте чопос ащал ленге.

35 Тай о дуняс тергьонас, тай дикхенас. Кетане е баренге акушенас Лес, като вакеренас: Аврен скеписаренас; мек изикалел Пес, коли саво си о Христос алосарденго Делвеско.

36 Ачука тай е гетаноря акушенас Лес, като але жи Лесте дине Лес шут, тай вакеренас:

37 Коли Сиян Юдейско тхагар скеписар Тут коркоро.

38 А упрал Лесте исине рамоме тай сине Грько, Латина тай Джутес: Кава си Юдейско тхагар.

39 Тай иек таро умблавде акушелас Лес тай вакеренас: Коли Сиян Ту Христос? Скеписар Тут, тай амен.

40 А окова вакергяс леске: На лажас ли катаро Дел ли туда на дарас ковато сиян диндо крис анде гава?

41 Тай аке аме чачимаса си сиям, соскетото жутисаренас ковато кергям, а Адавкха на кергяс кханчик кханилеске.

42 Тай вакергяс Исусеске: Девла, де тут годи ащал манге, кана ка овес те Тхагарипнасте Торо!

43 А о Исус вакергяс леске: Чачес туке вакерав, авдиес ка овес Манцар ко райос.

23:44-49 „О Исусеско мермба“

Матей 27:45-56; Марк 15:33-41; Йоан 19:28-30

44 А сине каринго шовто часо, тай караньки учхардило саста пхув жи ко енято сахати;

45 сар караньки ачхило кхо кхам тай и кавиори кхи кхангери цеписар и долде.

46 Тай о Исус изчингадингяс учше сеси тай вакергяс: Даде, Тере вастенде дав Моро Духо! Тай кана давкха вакергяс муло.

47 Тай е шеленгоро упрал е аскеренгоро като дикхляс со ачхило луводисарел пес о Дел тай вакергяс: Чачес Адавкха мануш сине чачо.

48 А саворе о бут дуняс алесас, та те дикхен, тай като дикхле со ачхило иринле пес тай маренас пес андо колин.

49 А саворе Лескере пенжардунока тай е жувля, колато алесас палал Лесте Галилеятар, тергьонас дурандал тай дикхенас адавкха.

27 И след Него вървеше голямо множество народ и жени, които плачеха и ридяха за Него.

28 А Исус, като се обърна към тях, рече: Дъщери Йерусалимски, не плачете за Мене, а плачете за себе си и за чадата си;

29 Понеже, ето, приближават дни, когато ще се каже: Блажени неплодни и на утроба неродили, и на гърди некармили.

30 Тогава ще почнат да казват на планините: Паднете върху ни и на хълмовете: Покрийте ни!

31 Защото, ако това правя със зеленото дърво, какво ще бъде със сухото?

23:32-43 „Разпъването на кръста“

Двамата разбойници

Матей 27:32-44; Марк 15:21-32; Йоан 19:17-27

32 Водеха и двама злодейци, за да бъдат разпнати с Него.

33 И когато отидоха на мястото, наречено Лобно, там Го разпнаха Него и злодейците, единия отдясно, а другия отляво.

34 А Исус рече: Отче, прости им, понеже не знаят какво правят. И като разделяха дрехите Му, хвърлиха жребий.

35 А народът стоеше и гледаше. Заедно с народа се подиграваха и началниците, казвайки: Други спаси, нека спаси и Себе Си, ако Този е Христос, избраника Божий.

36 Също и войниците се подиграваха с Него, като се приближаваха и Му поднасяха оцет;

37 и казваха: Ако си Ти Юдейският Цар, спаси Себе Си.

38 И над Него имаше надпис, написан на гръцки, латински и еврейски: Този е Юдейският Цар.

39 Един от разпнатите на кръста злодейци Го хулеше и казваше: Ако Ти си Христос, спаси Себе Си и нас.

40 А другият, като заговори, мъмреше го и казваше: И от Бога ли се не боиш, когато и ти сам си осъден на същото?

41 А ние сме осъдени справедливо, защото получаваме заслуженото според делата си, а Този не е сторил нищо лошо.

42 И каза на Исус: Спомни си за мене, Господи, кога дойдеш в Царството Си!

43 А Исус му отговори: Истина ти казвам, днес ще бъдеш с Мен в рая.

23:44-49 „Смъртта на Исус“

Матей 27:45-56; Марк 15:33-41; Йоан 19:28-30

44 Беше вече около шестия час и настана мрак по цялата земя до деветия час;

45 и потъмня слънцето, и храмовата завеса се раздра през средата.

46 И Исус, като извика с висок глас: Отче, в Твоите ръце предавам духа Си! И това като каза, издъгна.

47 А стотникът, като видя станалото, прослави Бога и каза: Наистина, Този Човек бе праведник.

48 И целият народ, който се бе събрал на това зрелище, като видя станалото, връщаше се, удрайки се в гърди.

49 А всичките Му познайници и жените, които вървяха подире Му от Галилея, стояха надалеч и гледаха това.

23:44-49 „Смъртта на Исус“

Исус е разпнат около третия час (9:00), а около шестия до деветия (12:00-15:00) настъпва тъмнина и завесата на храма се раздира по средата. Тази завеса отделя светилището от Светая светих, където веднъж годишно

първосвещеникът влиза, за да поръси с кръвта на жертвеното животно. Исус-Първосвещеникът разкъса завесата, отделяща човека от Бога чрез Своята смърт, и с кръвта Си очисти всеки един, който вярва в Него, за да има живот вечен (Йоан 3:16; Евр. 9:12,26-28). (Виж ком. Мат.27:45-56)

23:50-56 „Пароба о Исус Христос“**О Йосиф таро Ариматея****Матей 27:57-61; Марк 15:42-47; Йоан 19:38-42**

50 Тай аке, иекх мануш ко алав Иосифос, когато сине годимануш тай чачо таро Ариматея, юдейско форо, ажареласего е Делвескоро тхагарипе;

51 ов на сине дакордо адавкхена со он керенас.

52 Ов гело паш о Пилатос, тай манглас е Исусескоро снага.

53 Тай като ухлявгяс Лес пакаргяс Лес, тай тховгяс Лес ко лимори изчхинло ки бар, кате панда никонес на сине тховдо.

54 Тай кава диес сине параскъовин, тай о саватос авелас.

55 Тай и жувля со алесас Леса таро Галилея жалас палал тай дикхле о лиморо, тай сар сине тховдо Лескери стато.

56 Тай като ирисале керенас о аромата тай о миро, тай андо саватос ни керенас ащал адеша.

Шоро 24**24:1-12 „О патраги“****Матей 28:1-10; Марк 16:1-8; Йоан 20:1-10**

1 Таи ко ангулно диес пурано курко явине, е жувля але ко лимори, аненас о аромата со сине керине лачхардо. Купате ленца авренца.

2 Тай аракхле о бар отчхивто таро лимори.

3 Тай кана де, на аракхле о трупо е Девлеско Исусеско.

4 Тай сар со сине шашниме адалкхестар, аке заачхило ангал ленде дуй мурша бут парне шехенца уравде.

5 Тай лиляс лен дара, он ухлявде пе шере на теле жи ки пхув, а о мурша вакерде ленге: Соске роден о Дживдо машкоро муле?

6 Нанай Тало атхе, Ов ухтинило таро муле. Ден тумен годи со вакерелас кана сине панда ки Галилея,

7 на вакаргяс ли, кай о Манушкано Чхаво, требул те овел пурхиндо ко васта е безехале манушенде, те овел разчхинло, тай ко тринто диес те ухтел таро муле.

8 Тай дине пес годи Леске пхерасенде.

9 Тай като ирисале таро лимори вакерде са со си е дешуекхенге Лескере сиклиненде таи саворе аверенге.

10 А отхе сине и Магделена, и Мария тай и Йоанна, тай и Мария Яковоско и дай, тай авер жувля ленцар колата вакеренас адалкха букя е апостоленге.

11 А адалкха пхерася ленге дикхлили сар чуче тай ни апакянас.

12 А о Петрос ухтинило тай запраганило ко лимори, тай кана бангареняс пес дикхляс, со сине пакардо тховдо отделно тай гело кхере тай чудинелас пес со ачхилосас.

24:13-35 „Пир дром ки Емаус“**Марк 16:12-13**

13 Тай, ко също диес дуй лендар жанас иекхе гавесте ко алав Емаус, кити сине дешудуй километра дурал таро Ерусалимос.

23:50-56 „Погребението на Исус Христос“**Йосиф от Ариматея****Матей 27:57-61; Марк 15:42-47; Йоан 19:38-42**

50 И ето, някой си човек, на име Йосиф, съветник, праведен и добър от Ариматея, юдейски град, очакващ Божието царство;

51 и той не бе съгласен с решението и делата им;

52 Той дойде при Пилата и поиска Исусовото тяло;

53 и като Го сне, обви в плащаница и Го положи в гроб, изсечен в скала, където никой не бе полаган още.

54 Този ден бе петък и събота настъпваше вече.

55 И жените, които бяха дошли с Исус от Галилея, вървяха подире и видяха гроба и как бе положено тялото Му;

56 и като се върнаха, приготвиха благовония и миро, а в събота си починаха според закона.

24 Глава**24:1-12 „Възкресението“****Матей 28:1-10; Марк 16:1-8; Йоан 20:1-10**

1 А в първия ден на седмицата, много рано, жените дойдоха при гроба, носейки приготвените благовония, а заедно с тях и някои други;

2 но намериха камъка отвален от гроба.

3 И като влязоха, не намериха тялото на Господа Исуса.

4 И докато бяха в недоумение за това, изправиха се пред тях двама мъже в бляскави дрехи.

5 И както бяха уплашени и навели лице към земята, мъжете им казаха: Защо търсите Живия между мъртвите?

6 Няма Го тука, но възкръсна, спомнете си, какво ви бе говорил, когато бе още в Галилея,

7 говорейки, че Човешкият Син трябва да бъде предаден в ръце на грешни човеци, да бъде разпнат и на третия ден да възкръсне.

8 И спомниха си думите Му.

9 И като се върнаха от гроба, разказаха всичко това на единадесетте и на всички други.

10 Те бяха Мария Магдалина, Йоана и Мария, майка на Яков, и другите с тях, които казаха за това на апостолите.

11 И техните думи им се видяха празни и не им повярваха.

12 Но Петър стана, затича се към гроба и, като се навезде, видя вътре само саваните и се върна, чудейки се за станалото.

24:13-35 „По пътя за Емаус“**Марк 16:12-13**

13 В същия ден двама от тях отиваха в едно село, на име Емаус, което бе на шейсет стадии далеч от Йерусалим;

23:50-56 „Погребението на Исус Христос“

Според юдеите, съботният ден започва при залез слънце, така че Йосиф от Ариматея бърза да погребее Исус преди настъпването на съботата (Втор. 21:22,23). Жените, които виждат мястото на погребването, искат след като отминат съботата, да Го помажат според юдейската традиция (Лук. 8:2; 24:10). (Виж ком. Мат. 27:57-61)

24:1-12 „Възкресението“

Отивайки при гроба, жените очакват да видят мъртвото тяло на Исус. Но за тяхна изненада огромният камък е отвален, а гробът – празен. Два

ангела в човешки образ им разкриват истината, за която Исус говорел преди това да се случи (Лук. 9:22). Тези жени стават първите свидетели на Исусовото възкресение.

24:13-35 „По пътя за Емаус“

Според Лука, Емаус е на 12км. от Ерусалим. Макар че през целия път до Емаус Исус обяснява на двамата Си последователи Писанието, те не могат да Го разпознаят. Едва когато сядат на масата и Той разчупва хляба, „очите им се отворили“, за да Го познаят. Веднага след това отиват да съобщат на учениците за възкръсналия Христос.

14 Тай он хоратиненас машкар песте са со си не окова со ачхилосас.

15 Тай сар хоратиненас, коркоро о Исус до ало паш ленде тай пхирелас ленца;

16 а о якха ленгере сине пхангле тай на пинжарде Лес.

17 Тай вакерелас ленге: Саве си адалкха пхерася колато хоратинен ко дром тай состар си холяме?

18 Тай иек лендар, ко алав Клеопа вакергяс Леске: Фердо Ту ли страникос андо Ерусалимос, тай на джанас со ачхило атхе адалкха диеса?

19 Тай вакергяс: Кова? А он вакерде: Со ачхило е Исусеса, таро Назарет, Ковато сине профетос, зурало ки бути, тай кхо пхерася ангало Дел, тай ангало саворе дунясте;

20 сар амаре англунерашая, тай баре Лес прединде те овел крис тай разчхинле Лес.

21 Тай аме ажарасас кай Ов си Окова, Ковато ка либертил е Израилен, нума бискай адавкха, авдивес сине трин диеса сар ачхило адавкха.

22 А несаве жувля машкар аменде шашнинде амен, като геле явине ко лиморя;

23 тай на аракхле Лескери снага, тай але вакерде, кай дикхле ангеляс, колато вакерде, кай Ов си живдо.

24 Тай несаве лендар колато сине ленца, геле ко лимори, тай аракхле чука сарто вакеренас е жувля нума на дикхле Лес.

25 Тай Ов ленге вакергяс: О би голякере тай пхуре тумаре иленде, те пакян са со си вакердо таро профетя!

26 На дими ли гял трубулас те страдил е Христос тай ка дел Пере баримасте?

27 Тай като заастаря таро о Мойсей, тай саворе пророкендар сикавелас ашал Леске со сине калярдо.

28 Тай ресле жи ко гав, кате жанас: Ов икерелас пес, кай ка жал по-дуре.

29 А он на муkenас Лес, соскето ачхолас, тай о диес жалас песке. Тай Ов диняс ленцар, тай ачхило отхе.

30 Тай като бешло ленца ки софра, лиляс о маро тай найсардяс, разпхяглас лес тай диняс лен.

31 Тай о якха ленгере путердиле, тай пенжарде Лес нума а Ов ачхило бидикхенло ленге.

32 Тай вакерде песте машкар: На тхабълонас ли аменде амаре иле, кана хоратинелас ко дром, тай кана вакерелас со си не калярдо отхе?

33 Тай ко също сахати, ухтине тай ирисале кхо Ерусалимос, кате аракхле кидинде о дешуиек тай окола со сине ленцар,

34 ковато тай вакерелас, о Дел чачес ухтинило тари муле, тай сикавдило пес е Симонаске.

35 Он вакерде ленге со ачхилосас ки дром, тай сар пенжарде Лес, кана разпхягелас о маро.

**24:36-49 „О Исус сикав Пе сиклине“
Матей 28:16-20; Марк 16:12-18; ДА1:6-8**

36 Тай кана хоратинелас ашал адавкха, коркоро о Исус заачхило машкар ленде тай вакергяс ленге: Пача туменге!

37 А он стреснисаиле тай дараниле, гиндинас кай дикхле несаво чухано.

38 Тай Ов вакергяс ленге: Соске даран? тай соске биянго-вен асалкха гиндя тумаре иленде?

39 Дикхен о васта Мере, тай о чанга Мере, кай сиом Ме

14 и разговаряха се помежду си за всичко онова, що се бе случило.

15 И както се разговаряха и разсъждаваха помежду си, Сам Исус се приближи и вървеше с тях;

16 но прочете им се удържаха, за да Го не познаят.

17 И Той им каза: Какви са тези думи, които разменяте помежду си вървешком и защо сте тъжни?

18 Единият от тях, на име Клеопа, Му отговори: Само ти ли си странник в Ерусалим и не си узнал това, което е в него станало през тези дни?

19 И попита ги: Кое? Те Му отговориха: Станалото с Исуса Назарянина, Който бе пророк, силен на дело и слово пред Бога и целия народ;

20 как нашите първосвещеници и началници Го предадоха да бъде осъден на смърт и Го разпнаха;

21 И ние се надявахме, че Той е Онзи, Който ще избави Израила, но при всичко това днес е вече трети ден откак стана това;

22 пък и някои жени от нашите ни смаяха, те ходили рано на гроба;

23 и не намерили тялото Му и като дойдоха, разправяха, че им се явили и Ангели, които казвали, че Той е жив;

24 И някои от нашите отидоха на гроба и намерили така, както и жените казаха, ала Него не видели.

25 Тогава Той им каза: О, несмислени и мудни по сърце да вярвате на всичко, какво са казали пророците!

26 Нали така трябваше да пострада Христос и да влезе в славата Си?

27 И като започна от Мойсей и от всички пророци, обясняваше им казаното за Него в цялото Писание.

28 И те се приближиха до селото, в което отиваха, а Той показваше вид, че иска да върви по-нататък;

29 но те Го задържаха, като казваха: Остани с нас, понеже е привечер и денят превали. И Той влезе, за да остане с тях.

30 И когато Той седеше с тях на трапезата, взе хляба, благослови, разчупи и им даде;

31 Тогава им се отвориха очите и те Го познаха, но Той стана невидим за тях.

32 И те си казаха един другиму: Не гореше ли в нас сърцето ни, когато Той ни говореше по пътя и когато ни обясняваше Писанието?

33 И в същия час станаха, върнаха се в Йерусалим и намериха събрани единадесетте и онези, които бяха с тях,

34 да казват, че Господ наистина възкръснал и се явил на Симон.

35 И те разказваха за случилото се по пътя и как Го познаха, когато преломяваше хляба.

**24:36-49 „Исус се явява на учениците Си“
Матей 28:16-20; Марк 16:12-18; ДА 1:6-8**

36 Когато те приказваха за това, Сам Исус застана сред тях и им каза: Мир вам!

37 Те, смутени и изплашени, помислиха, че виждат дух;

38 но Той им каза: Защо се смуцавате, и защо такива мисли влизат в сърцата ви?

39 Вижете ръцете Ми и краката Ми, Аз съм Същият, попи-

24:36-49 „Исус се явява на учениците Си“

За да увери учениците Си, че не е дух според тогавашните поверия, Исус им показва ръцете и ходилата Си със следи от раните при разпятието. Той им напомня отново, че Старозаветните Писания и пророчества

са се изпълнили в Него. Христос им заповяда да проповядват на всичките народи покаяние и прощение на греховете, като свидетелстват за всичко, което видели и чули. Дава им обещание, че ще получат „сила отгоре“ за изпълнение на мисията, което се изпълнява в деня на Петдесятница (Д.А.1:4,8; 2:1-4).

о сарто, азбадян Ман, тай дикхен, соскето о Духос нанай мас, тай кокола, сарто дикхен Ман иси.

40 Тай като вакергяс адавкха, сикавгяс Пе васта тай Пере чанга.

41 А он лошалятар тай на апакянас тай чудиненас песте, Ов вакергас: Иси ли тумен варесо хамаске?

42 Тай дине Лес пеко махчо тай авгинестар джусос.

43 Тай лиляс те хал ангал ленде.

44 Тай вакергяс ленге: Адалкха пхерася колато туменге вакергьомас, кана сиомас панда туменцар, кай требул те ачхол са со си рамоме ашчал Манге, андо Мойсеско адеша, ко профетя тай ко псалмес.

45 Антучи путердиле ленгере гога, та те ахальон о каляриба.

46 Тай вакергяс ленге: Ачука си калярдо, кай о Христос требе те чинуинел тай те ущтел таро мулендар ко тринто диес;

47 тай требул те причшибе пес Лескоре алав, те манген те иринел пес, те ругина те иертинен пе безеха машкар саворе дунясте, като заастардя пес таро Ерусалимос.

48 Туме сиен якхитка адалкхесте.

49 Тай аке Ме ка бичхалав упрал тумен со си шинадьом ме Дадестар Моро; а туме тергьон ки форо Ерусалим жи бискай урав тумен зуралипнаса упрал.

24:50-53 „Упралваздипе“

Марк 16:19-20; ДА 1:9-11

50 Тай ингелгяс лен труял Витания тай ваздингяс Пе васта тай свинцосардяс лен.

51 Тай сарто лен свинцосардяс ваздингяс пес лендар тай изикхльолас каринго дел.

52 Тай он дине Леске коч, тай ирисале пес ко Ерусалимос баре лошалася;

53 Тай сине ки храмос ашаренас тай лувисарденас е Девлеске. Амин.

пайте Ме и вижте, понеже дух, плът и кости няма, както Мен виждате, че имам.

40 И като каза това, показа им ръцете и нозете.

41 И понеже те от радост още не вярваха и се чудеха, Той им каза: Имате ли тук нещо за ядене?

42 Те му дадоха къс печена риба и меден сок.

43 И като взе, яде пред тях.

44 И каза им: Ето това е, за което ви бях говорил, когато бях още с вас, че трябва да се изпълни всичко, писано за Мен в Мойсеевия закон и пророците и в псалмите.

45 Тогава им отвори ума, за да разбират Писанията;

46 и каза им: Така е писано и така трябваше Христос да пострада и да възкръсне от мъртвите на третия ден;

47 и да бъде проповядвано в Негово име покаяние и прощение на греховете у всички народи, започвайки от Ерусалим;

48 Вие сте свидетели за това;

49 и Аз изпращам обещанието на Отца Ми върху вас, а вие стойте в града Йерусалим, докато се облечете в сила отгоре.

24:50-53 „Възнесение“

Марк 16:19-20; ДА 1:9-11

50 И ги изведе вън до Витания и като дигна ръцете Си, благослови ги.

51 И като ги благославяше, отдели се от тях и се възнесе на небето.

52 Те Му се поклониха и се върнаха в Йерусалим с голяма радост.

53 И бяха постоянно в храма, като славеха и благославяха Бога. Амин.

24:50-53 „Възнесение“

От деня на Възкресението Исус прекарва четиридесет дни с учениците Си и след като ги благославя, се възнася на небето (Д.А.1:1-3,9-11).